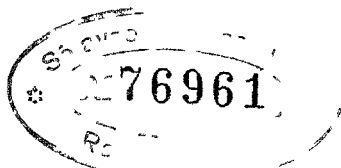

Vabariigi Valitsuse poolt
25 mail 1928 a vastu
võetud.

Määrustik

kaitseväe vedude korraldamiseks
raud- ja veeteedel

1-95-2695

Tallinna, 1928.

Kindralstaabi VI osakonna väljaanne

Riigi trükikoda — Tallinnas, Niine tän. 11.

Seletuskiri.

Sõjaministri käsukirjaga nr. 421, 27. sept. 1927. a. määratud komisjon esitab Teile „Määrustiku kaitseväe vedude korraldamiseks raud- ja veeteedel“ kava.

„Määrustik kaitseväe vedude korraldamiseks raud- ja veeteedel“ kava käsitleb kaitseväe vedude korraldamist raud- ja veeteedel (II ja III jagu), kaitseväe vedude korraldajate isikute ja asutuste ülesandeid (V jagu) ja raudtee ettevalmistamist kaitseväe vedude teostamiseks (IV jagu).

Määrustiku lisades on toodud mitmesuguste sõidutunnistuste plankettide vormid, mis on tarvilikud kaitseväe vedude teostamisel raud- ja veeteedel, mitmesuguste vedude erimäärused — soomusrongide, sanitarvagunite, mootordresiinide jne. kohta ning kaitseväe veoks tarviliku veereva koosseade sisseseadete tehniline kirjeldus.

Et täiel määral ära kasutada raud- ja veeteid kaitseväe vedude teostamiseks, selleks on tarvis tunda: kaitseväe juhtidel — nende ühendusteade omadusi, võimeid ja ettevalmistamistõid ning raudteelastel — kaitseväe veo teostamise erinõudeid; need küsimused on leidnud ka määrustiku kavas kokkuvõtlikku käsitlust.

Määrustiku kava kokkuseadmisel on võetud aluseks need põhimõtted, mis kaitsevæe vedude alal on välja kujunenud möödunud sõdade ja järgneva rahuaegse töö kogemustel. Välisriikide kogemusi on peetud silmas nii-võrra, kui võrra need vastavad meie oludele.

Määrustiku kava aluseks võetud tähtsamad põhimõtted on järgmised:

1. Ühendusteede tähtsuse kohta riigi elus.

Ühendusteel on rahva elu tuiksooned. Nad omavad suure tähtsuse rahva majandusliku ja kultuurilise elu arenemises, võimaldades läbikäimist nii siseriigis kui teiste rahvastega.

Ühendusteede tähtsus riigikaitse alal on väljendatud kujukalt üteldes: „Sõja edu saladus on ühendusteede saladus“. Mida täiuslikum on riigi ühendusteede võrk, seda kiiremini väejuht võib manövreerida nii sõjakuu lahinguväljal.

Sõjaväe varustamine ja evakueerimine on teostatav ainult heade ühendusteede olemasolul.

2. Raudtee tähtsuse kohta.

Raudtee on tähtsaim ühendustee riigikaitse alal nii rahu- kui sõjaajal.

Ainult raudtee võimaldab mobilisatsiooni kiiret ja takistamatut läbiviimist, vägede manövreerimist sõjaväljal, nende varustamist kõige tarvilikuga ja kõige üleliigse evakueerimist seljatagusesse.

Raudtee on äärmiselt tundelik ühendustee. Raudtee otstarbekohane kasutamine riigikaitse huvides nõuab aegsasti läbiviidud, üksikasjalikke ettevalmistustöid. Ühtlasi on tarvilik, et kaitsevæe juhid tunneksid raudtee

kui ühendustee iseäraldusi, võimeid ja tarvilikke ettevalmistustöid ning vastuvaidlematult alistuks raudteel tehnilise liikumise alal maksvatele määrustele. Raudtee plaanikindel ettevalmistamine ja ekspluateerimine nõuab äärmist tsentralisatsiooni selle ühendustee tegevuse juhtimises.

3. Raudtee ettevalmistamise alal kaitseväge vedudeks.

Raudtee ettevalmistamine kaitseväge vedudeks seisab: raudteevõrgu, veereva koosseade, sisseseadete ja laadimisabinõude ning raudtee ametkonna ettevalmistamises.

Riigi raudteevõrk rahuajal tuleb niiviisi ette valmistada, et ta võimaldaks sõjaajal kaitseväge vedude takistamatut teostamist neis suunades, kus see on tarvilik.

Raudtee, nii veereva koosseade, kui laadimiskohtade arvu ja nende tehniliste sisseseadete mõttes, peab võimaldama kaitseväge vedude teostamist kiiresti ja otstarbekohaselt.

Hulgalistel kaitseväge vedudel inimeste veoks raudteel ei jatku klassvaguneid. See pärast kinnised kaubavagunid varustatakse tarviliste sisseseadetega, mis võimaldab nende kasutamist inimeste veoks. Need sisseseaded ühes laadimisabinõudega muretsetakse ja hoitakse alal raudteel.

Raudtee ametkond, kellel on tegemist kaitseväge vedudega, peab tundma kaitseväge vedude teostamise erinõudeid, milleks teda rahuajal tuleb ette valmistada.

4. Kaitseväge vedude kohta raudteel.

Kaitseväge juhid peavad tundma: raudtee kui ühendustee iseäraldusi, raudtee veerevat

koosseadet ja sisseseadeid, laadimisabinõusid ja laadimisviise. Nende küsimuste tundmaõppimiseks kaitseväes korraldatakse vastavaid õppusi ja õppelaadimisi. Raudtee ametkonna ja kaitseväe juhtide vahel kaitseväe vedude teostamisel peab valitsema vastastikune arusaamine ja vastutulek. Mõlemad pooled on kohustatud tegema kõik mis neist oleneb kaitseväe vedude otstarbekohaseks läbiviimiseks.

Raudtee suudab täita kaitseväe nõudeid siis, kui need esitatakse aegsasti. Tähtsamad normid sel alal on toodud määrustikus. Väeosa, asudes veo teostamisele raudteel, on kohustatud selle põhjalikult ette valmistama. Ettevalmistamise tähtsamateks küsimusteks on: jaamaülemaga veo teostamise võimaluste kohta kokkuleppimine, laadimiskava kokkuseadmine, veetavate kaitseväelaste tutvustamine nende kohustega ja ülesannetega veol raudteel.

Vastavalt kaitseväelaste arvule ja varanduse hulgal kaitseväe vedod raudteel teostatakse kas üksikkorras, ešelonina või komandona.

Üksikkorras sõitjad sõidavad koos teiste reisijatega ning alistuvad täiel määral üldistele raudteel maksvatele määrustele, välja arvatud need erijuhtumised, mis on toodud määrustikus. Ešeloni või komando koosseisus veetavad kaitseväelased alluvad ešelonijülemale või komandovanemale.

Ešelonijülem (komandovanem) vastutab laadimise õigeaegse läbiviimise ja raudteel viibimisel korra eest ešelonis (komandos). Ühtlasi ta kannab vastutust raudteel vastuvõetud veereva koosseade, sisseseadete ja

laadimisabinõude alal- ja korrashoiu eest. Ešloni laadimine peab olema üksikasjaliselt ette valmistatud ja plaanikindlalt teostatud. Selleks ešloniülemale on nähtud ette järgmised abilised: laadimise juhatajad ja ešloni veereva koosseade vastuvõtjad.

Ešlonis on maksev samasugune kindel sisemine kord nagu väeosaski. Selleks ešlonis määratakse toimkond: ešloni korrapidaja, iga inimesteveo vagunisse — vagunivanem ja valvurid ning hobusteveo vagunisse — saatjad, ešloni korrapidaja velsker, vahtkond ning tarbekorral — ešloni koosnemisel mitmest kompaniist (eskadronist, patareist) — üksuste korrapidajad. Ešloni toimkonna teenistus ja kohused on kooskõlastatud Vabariigi Valitsuse poolt 17. augustil 1927. a. kinnitatud „Sisemäärustiku“ nõuetega.

Ešloniülem ja toimkond on kohustatud valvama, et ešloni meeskond ei rikuks raudteel ettenähtud korda ega segaks raudteeametnike nende ülesannete täitmisel.

Kaitseväe vedod raudteel teostatakse kaitseväe vedodokumentide põhjal. Veokulud raudteel tasub Sõjaministeerium pärast veo teostamist sellekohaste tariifide või erateedel — kokkulepete põhjal.

5. Kaitseväe vedude juhtimise kohta raudteel.

Kaitseväe vähemad vedod rahuajal teostatakse üldises korras vastavate määruste alusel. Nende vedude teostamiseks väeosaülemad pööravad vahetult saatejaama ülema poole. Suuremate kaitseväe vedude teostamiseks rahuajal käigusolevate või kaitseväe rongidega pööravad väeosad aegsasti Kindralstaabi poole,

kes need korraldab kokkuleppel Raudteevalitsusega.

Hulgalised kaitseväe vedod sünnivad Kindralstaabis kokkuseatud kavade alusel. Ainult Kindralstaabi nõusolekul võib neid kavasid muuta. Raudtee ametkond, samuti väeosad, ülemad, ešlonitülemad ja komandovanemad on kohustatud kavatsetud vedod teostama täpselt ettenähtud ajal, meelestades, et ka ühe rongi mitte õigeaegne liikumine võib tunduvalt raskendada vedude plaanikindlat läbiviimist.

Kindralstaabi esindajatena kaitseväe vedude juhtimise ja korraldamise alal tegutsevad kohapeal kaitseväe liikumist korraldajad ohvitserid, raudtee piirkonna (sadama) komandandid ja jaamakomandandid. Oma teenistuse iseloomult need ohvitserid on vahepeest kaitseväe juhtide ja kohapealsete raudteeametnikkude vahel. Nende ohvitseride korraldusi vedude alal tuleb täita kõigil juhtidel.

Raudtee tehniline liikumise teenistus kuulub ainult raudtee ametkonna alla ja sellesse ei ole õigus segada kaitseväe liikumist korraldajatel ohvitseridel ja raudtee komandantidel, välja arvatud erimäärustes ettenähtud juhtumised.

6. Kaitseväe vedude kohta veeteedel.

Raudtee kõrval veeteed on tähtsamaks ühendusteeks riigikaitse alal. Transport veeteedel tuleb odavam kui raudteel ning veeteed ei ole nii tundelikud kui raudteed.

Raudtee veerev koosseade on niivõrra ühtlane, et siin on võimalik maksma panna kindlad normid vagunite mahutuse ja laa-

dimise kohta. Kuid laevad erinevad üksteisest nii mahutuselt kui ehituselt. Selle tõttu veeteede transportabinõude ja sadamate kasutamine on mitmekesisem kui raudteel. Sellega tuleb arvestada kaitseväe vedude teostamisel veeteedel, neid vedusid aegsasti ette valmistades eriti põhjalikult ja igakülselt.

Kaitseväe veod veeteedel korraldatakse üldiselt samuti kui raudteedel.

7. Kaitseväe vedude kohta erakorralisel ajal.

Kaitseväe vedude korraldamine erakorralisel ajal sünnib käesoleva määrustiku järgi, sellekohastes erimäärustes ettenähtud täiendustega ja muudatustega.

25. jaanuaril 1928. a.

Komisjoni esimees:

J. Tõrvand

Kindralstaabi kindral-majoor,
KINDRALSTAABI ÜLEM.

Liikmed:

J. Vende

Kolonel-leitnant,
10. JALAVÄE RÜGEMENDI
ÜLEM.

A. Traksmann

Kolonel-leitnant,
KINDRALSTAABI VI OSA-
KONNA ÜLEMA K. T.

K. Kruum

Kolonel-leitnant,
VARUSTUSVALITSUSE ÜLD-
OSAKONNA ÜLEMA ABI

H. Matson

Majoor,
KINDRALSTAABI I OSA-
KONNA ÜLEMA ABI K. T.

K. Tallo

Kolonel-leitnant,
1. SOOMUSRONGIDE RÜGE-
MENDI ÜLEM.

I. Kasak

Kapten,
KINDRALSTAABI III OSA-
KONNA ÜLEMA K. T.

F. Margevits

Kapten,
2 SUURTÜKIVÄE GRUPI
PATAREI ÜLEM

A. Reisberg,

TALLINNA SADAMA KAP-
TENI ABI

J. Trubock,

RAUDTEEVALITSUSE EKSPLUATATSIOONI-DIREKTSIOONI
VEDUDE JAOSKONNA JUHATAJA.

Sisukord.

Esimene jagu.

Üldmäärused (§§ 1 — 14)

Teine jagu.

Üksikute isikute, komandode ja kaitseväge varanduste vedu ning veokulude õiendamine.

I	peatükk.	Kaitseväge veodokumentide kirjeldus, väljaandmine ja tarvitamine.	Lhk.
		A) Üldalused (§§ 15 — 28)	5
		B) Veodokumentide väljaandmine väeosades (§§ 29 — 49)	8
		D) Veodokumentide tarvitamine (§§ 50 — 67)	16
II	„	Kaitseväelaste kohused viibimisel raud- ja veeteedel (§§ 68 — 75)	22
III	„	Üksiksõitjate ja komandode vedu.	
		A) Veod kaitseväge veodokumentidega (§§ 76 — 95)	24
		B) Veod kaitseväge veodokumentideta (§§ 96 — 99)	29
IV	„	Haigete ja haavatute vedu (§§ 100 — 109) .	31
V	„	Surnute vedu (§ 110)	34
VI	„	Areteeritute ja vangide vedu (§§ 111, 112)	34
VII	„	Kaitseväelaste vedu kohtutesse ja kohtu-uurijate juurde (§§ 113 — 118) . . .	35
VIII	„	Kaitseväelaste vedu abiandmiseks õnnestuste puhul (§§ 119 — 120)	38
IX	„	Hulgalised veod (§§ 121 — 127)	38

XII

X	peatükk.	Kaitseväe varanduse vedu raudteel . . .	Lhk.
		A) Varanduse saatmine (§§ 128 — 141)	40
		B) Vagunite kasutamise kord (§§ 142 — 146)	44
		D) Kaitseväe varanduse vastuvõtmise ja väljaandmise kord raudteel (§§ 147 — 156)	45
		E) Varanduse rikke- ja kaotsimine ning hävinemine veol (§§ 157 — 158)	49
		G) Loomade vedu (§§ 159 — 162) . .	49
XI	„	Kaitseväe laskemoona, lõhke- ja lämmastavate ning mürgiste ainete vedu.	
		A) Üldmäärused (§ 163).	51
		B) Vedu raudteel (§§ 164 — 186) . .	51
		D) Vedu veeteel (§§ 187 — 199) . . .	56
XII	„	Kaitseväe vedude korraldamine veeteedel (§§ 200 — 214)	58
XIII	„	Veokulude tasumine.	
		A) Veokulude tasumine riigiasutustele (§§ 215 — 219)	61
		B) Veokulude tasumine eraasutustele ja eraisikutele (§ 220).	63
		D) Veokulude tasumine väeosade vahel (§§ 221 — 226)	63
Kolmas jagu.			
E š e l o n i v e d u .			
I	peatükk.	Üldalused (§§ 227 — 241)	64
II	„	Ešelonitüleva õigused ja kohused (§§ 242 — 247)	69
III	„	Ešeloni toimkond ja tema kohused.	
		A) Ešeloni toimkond (§ 248)	74
		B) Laadimise juhatajate kohused (§§ 249 — 251)	75
		D) Ešeloni kuuluva koosseade vastuvõtja kohused (§§ 252 — 254). . .	77
		E) Ešeloni korrapidaja kohused (§§ 255 — 257)	78
		G) Vagunivanema kohused (§ 258) . .	80

XIII

		Lhk.
	H) Vaguni valvuri kohused (§§ 259 — 260)	80
	I) Ešeloni vahtkonna kohused (§ 261) .	81
	J) Vagunite pidurdajateks määratud kaitseväelaste kohused (§§ 262—271)	82
IV	peatükk. Laadimise ettevalmistused.	
	A) Üldalused (§§ 272 — 281).	86
	B) Pealelaadimise tähtajad (§§ 282—285)	88
	D) Ešeloni koosseade vastuvõtmine (§ 286)	90
V	„ Laadimine.	
	A) Üldised määrused (§§ 287 — 293) .	90
	B) Inimeste paigutamine vagunitesse (§§ 294 — 298)	92
	D) Hobuste laadimine vagunitesse (§§ 299 — 306)	94
	E) Suurtükkide, veovahendite ja varanduse laadimine (§§ 307 — 320) .	99
	G) Korraldused pärast laadimist (§§ 321 — 323)	112
VI	„ Üldine kord sõidu ajal (§§ 324 — 335) . .	113
VII	„ Toitlusamine sõidu ajal (§§ 336 — 342) .	116
VIII	„ Sanitarmäärused sõidu ajal (§§ 343 — 350)	117
IX	„ Ettevalmistused mahalaadimiseks.	
	A) Üldised korraldused (§§ 351 — 356)	120
	B) Mahalaadimise tähtajad (§§ 357—358)	122
X	„ Mahalaadimine.	
	A) Inimeste mahalaadimine (§§ 359—362)	123
	B) Hobuste mahalaadimine (§§ 363—369)	125
	D) Veovahendite, suurtükkide ja varanduste mahalaadimine (§§ 370—374)	126
XI	„ Korraldused pärast mahalaadimist (§§ 375 — 381)	128

XIV

Neljas jagu.

		Lhk.
	Raudtee ettevalmistamine kaitseväe vedudeks.	
I peatükk.	Vagunite jaotus ja mahutus (§§ 382 — 390)	130
II „	A) Kaubavagunite sisseseadete üldine jaotus (§§ 391 — 393)	132
	B) Kinniste kaubavagunite kohastamine kaitseväe vedudeks (§§ 394—407)	133
	D) Vaguniplatvormide sisseseaded (§ 408)	143
III „	Kaitseväe laadimiskohad (§§ 409 — 411) .	144
IV „	Kaitseväe laadimisabinõud ja nende tarvitamine.	
	A) Üldmäärused (§§ 412 — 415)	146
	B) Liikuvad laadimissillad (§§ 416—421)	147
	D) Ajutised laadimissillad (§§ 422—427)	152
V „	Raudtee ettevalmistus kaitseväe vedudeks (§§ 428 — 442)	156

Viies jagu.

	Kaitseväe vedusid korraldajad asutused ja isikud.	
I peatükk.	Üldmäärused (§§ 443 — 444)	161
II „	Kaitseväe liikumist korraldaja ohvitseri kohused (§§ 445 — 448)	161
III „	Raudtee piirkonna komandandi kohused (§§ 449 — 472)	162
IV „	Jaamakomandandi kohused (§ 473)	168

Kuues jagu.

Lõpumäärused (§§ 474—475)	169
-------------------------------------	-----

Lisad.

Nr. 1. Kaitseväe sõidupileti planketi vorm (§ 17)	172
Nr. 2. Kaitseväe veokirja planketi vorm (§ 18)	175

	Lhk.
Nr. 3. Erakorralise nõudmise vorm (§ 48)	177
Nr. 4. Maksuta sõidutunnistus rongist mahajäänule (vorm § 92)	178
Nr. 5. Määrus ametnike erakorraliste ametlike sõitude kohta raudtee kauba-, töö-, era- ja ametrongidel ning üksikutel veduritel (§ 95) .	179
Nr. 6. Märkus kaitseväelaste isikutunnistusel, mis võimaldab hinnaalanduse saamist sõidul riigi raud- ja veeteel ning teistel liikumisvahenditel (vorm) (§ 97).	181
Nr. 7. Määrus sõdurite saatmise kohta tapiga (§ 111) .	182
Nr. 8. Määrused ühes käsutusväelastega kokkukutsutavate reserv- ja maakaitseväe ohvitseride maksuta sõidu kohta raud- ja veeteedel (§ 126)	185
Nr. 9. Laskemoona, lõhke-, lämmastavate ning mürgiste ainete nimekiri, mille vedu sünnib erimääruste kohaselt, ning nende ainete veo kord ja pakkimine (§§ 138, 163)	188
Nr. 10. Määrused sõjaväelise kaitse tarvitamise kohta kaitseväe vedudel raud- ja veeteedel (§§ 145, 183)	193
Nr. 11. Soomusrongide ja nende vedurite liikumise määrused (§ 241)	199
Nr. 12. Määrused sanitarvagunite ja rongide kohta (§ 241).	211
Nr. 13. Määrused kaitseväe mootordresiinide raudteel liikumise korra kohta (§ 241)	241
Nr. 14. Määrused rongide ja vedurite liikumise korra kohta Tapa kaitseväe haruteedel (§ 241) . . .	217
Nr. 15. Vagunite sisseseadete ja laadimisabinõude nimekiri (§ 286)	224
Nr. 16. Kinnise kaubavaguni kinnitatud sisseseadete kirjeldus (§ 392)	222
Nr. 17. Kinnise kaubavaguni lahtiste sisseseadete kirjeldus (§ 393)	229
Nr. 18. Määrus raudteede korraldamise kohta sõjaliste nõuete kohaselt (§ 440)	232

Määrustik kaitseväe vedude korraldamiseks raud- ja veeteedel¹⁾.

Esimene jagu.

Üldmäärused.

§ 1. Kaitseväe veoks nimetatakse kaitseväe ülesandel veetavate isikute ja varanduse vedu.

§ 2. Kaitseväe vedod oma iseloomult jagunevad kahte liiki:

a) harilikud:

— üksikute isikute, vähemate komandode ja varanduse vedu, mis sünnib väeosa²⁾ oma korraldusel ja mis toimetatakse raudteel (veeteel) sõiduplaanis ette nähtud käigusolevate rongidega (laevadega). Niisuguse veo teostamiseks pööravad väeosad nõudmistega vahetult saatejaama ülema (laevakontori) poole;

— suuremate komandode, ešelonide ja varanduse vedu, mida võib teostada kas käigusolevate rongidega (laevadega), eraldi kokku leppides raudteevalitsusega (laevakontoriga), või selleks määratud kaitseväe rongidega, kuid maksva sõiduplaani muutmiseta. Nende vedude korraldamiseks pööravad väeosad kindralstaabi poole;

¹⁾ Käesolevat määrustikku nimetatakse lühendatult „veomäärustik“.

²⁾ Kõik mis käesolevas määrustikus räägitakse väeosadest, on maksev ka kaitseväe asutuste kohta.

b) erakorralised:

§ — kui kaitseväge vedusid riigikaitse huvides tuleb toimetada erikorraldustega ning selleks tarbekorral muuta maksvat sõiduplaani. Nii-sugused veod korraldatakse raudteevalitsuse poolt kindralstaabi nõudmisel.

§ 3. Kaitseväge vedu sünnib kas reisi-, sega- ja kaubarongides (laevades), või eriti selleks määratud kaitseväge rongides (laevades). Reisi-, sega- ja kaubarongides (laevades) toimetatakse kaitseväge vedu koos raudtee (laeva) poolt veetavate reisijatega ja era-saadetistega.

Kaitseväge veoks määratud rongide, välja arvatud soomusrongid, koosseaded võivad ulatuda kuni raudtee tehnilistes eksploatatsiooni määrustes ette nähtud rongide täie koosseadeni. Veduri veojõu täielikuks ära-kasutamiseks on raudteevalitsusel õigus kaitseväge ronge, välja arvatud soomusrongid, täiendada erakaubaga laaditud vagunitega kuni rongi täie koosseadeni, välja arvatud tingimusi veetavad raudtee kaubad, mis kuuluvad I ja II klassi (Riigi Teataja nr. 22 — 1927 a.). Neid kaupasid ei ole lubatud mahutada kaitseväge rongi.

Reisijaid — eraisikuid võib kaitseväge rongides vedada ainult ešloniülema loaga.

Erijuhtumistel, kui kaitseväge rongi on tarvis saata väiksemas koosseades, tähendatakse see ära rongimääruses.

§ 4. Raudtee on kohustatud esimeses järjekorras andma kaitseväge veo teostamiseks tarvilikul arvul veerevat koosseadet ja seda pärast laadimise lõppu esimeses järjekorras edasi saatma. Missugune kaitseväge vedu teostatakse

esimeses ja missugune üldises järjekorras, määrab kindlaks saatja väeosa.

§ 5. Raudtee (laevakontor), kui ka veost huvitatud väeosa, on kohustatud kõik tegema, et tagada kõige paremini kaitseväe veo teostamist.

§ 6. Kaitsevälased, kes kaitseväe vedu korraldavad, on kohustatud vedude teostamisel arvestama raudtee (laeva) omadustega ja võimetega.

§ 7. Vedude eest maksab sõjaministeerium raudteele (laevakontorile) tasu sellekohaste kaitseväe veotariifide põhjal.

Nende vedude eest, mida ei ole ette nähtud kaitseväe veotariifis või mida ei ole lubatud korraldada nimetatud tariifi järele, tasutakse kas üldiste või eritariifide järele.

Eraraudteele ja eralaevade kontoritele maksab sõjaministeerium tasu kas sellekohaste tariifide või kokkulepete järgi.

§ 8. Kaitseväe varanduse veol valib saatja maksvate tariifide alusel sõjaministeeriumile kõige odavama saatmise viisi. Vagunite laadimist harilikudel vedudel toimetatakse tariifides ette nähtud tähtajal ja viisil, erakorralistel vedudel kindralstaabi poolt kindlaks määratud korras.

§ 9. Asjaajamine väeosade ning raud- ja veeteede keskvalitsuste vahel, kaitseväe vedude korraldamise ning riigikaitse huvides raud- ja veeteede ettevalmistamise asjus, sünnib kindralstaabi kaudu.

§ 10. Kaitseväe vedudesse puutuvate teadete andmine neile, kellesse see ei puutu, on keelatud.

Andmed riigi teedevõrgu ettevalmistamise kohta riigikaitse huvides loetakse salajasteks.

§ 11. Jaam (sadam), kus veetavad isikud ja varandused paigutatakse rongidele (laevale), nimetatakse saatejaamaks (saatesadamaks). Jaam (sadam), kuhu veetavad isikud ja varandus saadetakse — sihtjaamaks (sihtsadamaks).

Jaam, kus rong kokku seatakse või laev reisi algab, nimetatakse rongi (laeva) algjaamaks (algsadamaks), kus reisi lõpetab — lõpujaamaks (lõpusadamaks).

§ 12. Kaitseväe vedusid raudteel (veeteel) sõjaministeeriumi arvel tuleb toimetada äärmiselt piiratult ja kokkuhoidlikult.

§ 13. Summad, mis süüdlastelt sisse nõutakse käesolevas määrustikus ette nähtud määruste ebaõige käsitamise tõttu, kantakse:

a) sõjaministeeriumi vastava krediidi uuendamise arvele, kui kulud on tehtud sama aasta sõjaministeeriumi eelarvest, mil raha sissenõudmine sünnib;

b) riigi üldiste sissetulekute arvele sõjaministeeriumi alal, kui kulud on tehtud eelmiste aastate sõjaministeeriumi eelarvest;

d) vastavate asutuste või isikute arvele, kui need aineliselt on kahju kandnud väeosade või kaitseväe ametkonnas teenivate isikute talitusviisi tõttu.

§ 14. Kaitseväe vedude korraldamine erakorralisel ajal sünnib käesoleva määrustiku järgi, sellekohastes erimäärustes ette nähtud täiendustega ja muudatustega.

Teine jagu.

Üksikute isikute, komandode ja kaitseväge varanduse vedu ning veokulude õiendamine.

I peatükk.

Kaitseväge veodokumentide kirjeldus, väljaandmine ja tarvitamine.

A. Üldlaused.

§ 15. Kaitseväge veod sünnivad sellekohaste kaitseväge veodokumentidega kõikidel riigi raud- ja veeteedel. Eraisikute ja seltside raud- ja veeteedel sünnivad kaitseväge veod kas kontsessioonlepingute või sõjaministeeriumi poolt sõlmitud kokkulepete alusel.

Kaitseväge veodokumendid on kaht liiki: sõidupiletid ja veokirjad.

Kaitseväge vedusid raudteel (laeval) suusõnaliste nõudmiste põhjal ei toimetata.

§ 16. Kaitseväge veodokumentide vorm kinnitatakse sõja- ja teedeministri poolt ja pannakse maksma ettenähtud korras mõlemates ametkondades

§ 17. Kaitseväge sõidupilet on määratud üksiksõitjate ja kaitseväge komandode ametsoitudeks ühes kaasaskantava käsipagasiga.

Sõidupilet koosneb kolmest osast: juurest, talongist ja piletist (v. lisa nr. 1).

§ 18. Kaitseväge veokiri on määratud kaitseväge varanduse, nende saatjate, varandusega koos sõitvate komandode ja ešelonide veoks.

Veokiri koosneb kolmest osast: juurest, talongist ja duplikaadist (v. lisa nr. 2).

§ 19. Kaitseväge veodokumentide blanketid trükitakse sõjaministeeriumi arvel kindral-

staabi korraldusel. Veodokumentide blanketid nummerdatakse — iga veodokumendi liik eraldi ja köidetakse saja kaupa numbrite järjekorras raamatusse ning arvestatakse ja hoitakse kuni väljaandmiseni kindralstaabis.

§ 20. Veodokumentide blankettide raamatud antakse välja kirjalikkude nõudmiste peale iseseisvate väeosade ülematele ning raudtee piirkonna (sadama) komandantidele. Raamatute kättesaamist kviteeritakse viivitusega.

Väeosale väljaantav veodokumentide blankettide raamatute arv määratakse kindlaks kindralstaabi poolt, silmas pidades tegelikku tarvidust.

§ 21. Veodokumentide blankettide raamatute väljaandmisel väeosale tarvitamiseks kindralstaap varustab iga veodokumendi kontrollpitseriga. Väljaandmisel märgitakse iga veodokumentide blankettide raamatu esimese kaane nurgale raamatus olevate blankettide arv ja nende järjekorranumbrid. Tehtud märkus kinnitatakse kontrollija ametniku allkirjaga.

§ 22. Veodokumentide blankette võib kindralstaap tarvitamiseks välja anda ka teistele, sõjaministeeriumile mitte alluvatele riigiasutustele, kellel on õigus neid tarvitada. Sel juhtumisel veodokumentide blankette ei varustata kindralstaabi kontrollpitseriga, vaid saaja asutus märgib blankettidel nimetuse „kaitseväge“ asemele tarvitaja asutuse nimetuse. Nimetatud raamatud kustutatakse kindralstaabi arvelt ja nende hind tasutakse sõjaministeeriumile selle asutuse poolt, kes neid on saanud.

§ 23. Väeosa poolt ära tarvitatud veodokumentide juured saadetakse raamatute kaupa

viivitusega kindralstaapi pärast kontrollimist ning veokirjade duplikaatide kleepimist veokirjade juurte külge, äralõike joone kohale.

§ 24. Väeosa likvideerimisel või ümbermoodustamisel veodokumentide blankettide raamatud ja dokumentide juured saadetakse kindralstaapi § 23 ette nähtud korras, väeosa likvideerimisel — likvideerimiskomisjoni esimehe ja ümbermoodustamisel — ümbermoodustatava väeosa endise ülema poolt. Likvideerimiskomisjon või ümbermoodustatava väeosa endine ülem on kohustatud enne nimetatud blankettide juurte ärasaatmist neid nii sisuliselt kui vormiliselt kontrollima ja käsukirjade põhjal võrdlema. Kõik ilmsikstulnud puudused kõrvaldatakse likvideerimiskomisjoni või ümbermoodustatava väeosa endise ülema korraldusel enne raamatute tagasisaاتم.

§ 25. Kindralstaap kontrollib saadud veodokumentide juurte, vedude andmete ja aluste põhjal väeosade poolt korraldatud vedusid ning väärnähtuste ilmsikstulekul võtab abinõud tarvitusele nende kõrvaldamiseks. Kui kõik nõutavad andmed veodokumentide juurteil on õiged, saadetakse need ühes sissetulnud sõidupiletitega ja muude dokumentidega vastavate nimekirjade juures sõjaministeeriumi arhiivi alalhoidmiseks kahe aasta jooksul.

§ 26. Kindralstaap on kohustatud tarbekorral kohapeal väeosades kontrollima nii sisuliselt kui vormiliselt veodokumentide otsarbekohast tarvitamist.

§ 27. Veodokumentide raamatute alal- ja korrashoiu eest väeosas on vastutav väeosa adjutant. Üldine vastutus veodokumentide

õige väljaandmise ja alalhoiu eest lasub väeosaülemal

§ 28. Veodokumentide raamatute sisetuleku ja väljamineku üle peetakse väeosas aruannet. Aruandes märgitakse, millal ja missuguse nr. all raamatud kindralstaabist saadud ja millal dokumentide juured peale tarvitamist tagasi saadetud.

B. Veodokumentide väljaandmine väeosades.

§ 29. Veodokument antakse välja ja on maksev ainult üheks sõiduks. Veodokumendi maksvuse tähtaeg märgitakse nimetatud dokumendil, kuid see tähtaeg ei või olla üle kahe kuu. Näiteks, kui dokument on välja antud 15. mail, siis maksvuse viimaseks päevaks on 14. juuli.

Veodokumendi maksvuse tähtaja viimasel päeval võib veodokumenti kompostreerida rongi (laeva) peale, mis jaamast (sadamast) sel päeval välja sõidab mitte hiljemalt kui kell 24.00. Sel korral veodokument on maksev ainult peatusteta sõiduks.

Sõidupileti vastu võib raudtee kassast saada kaitsevæe tariifis ette nähtud korras kuu- ja abonementpileteid.

§ 30. Veodokument antakse välja kõige lühema maršruudi järgi. Juhtumisel, kui teenistuse huvid seda nõuavad või ülepääsematud takistused lühema maršruudi tarvitamise võimatuks teevad, võib veodokumente välja anda ka pikema maršruudi järgi.

Pikema maršruudi tarvitamise põhjused näidatakse väeosa käsukirjades, või veokirja tarvitamisel, kui inimesi ei ole veetud, veokirja juure teisei küljel.

Maršruudi valimine ühe ja sama kauguse juures on igal juhtumisel lubatud.

§ 31. Veoks riigi raudteedel, igal eraraudteel ja igal laevasõidu liinil (välja arvatud otseühendused) antakse välja eraldi veodokument.

Komandode ja üksiksõitjate veol Tallinna sõlme kaudu antakse sõiduks ja pagasi veoks eraldi veodokument laia- ja kitsaroopalisel raudteedel. Reisijate ja pagasi üleandmist Tallinna sõlmes laiaroopaliselt raudteelt kitsaroopalisele raudteele või vastupidi, raudtee ei toimeta.

§ 32. Üksiksõitjate ja kaitsevæe komandode ametsõiduks tuleb võimalikult välja anda kaitsevæe sõidupilet. Ainult erakorralistel juhtumistel, kui mõnesugustel põhjustel sõidupileti väljaandmine on võimatu või väljaantud sõidupilet raudtee (laeva) kassa poolt vastu ei võeta, tasutakse sõidukulud vastavalt rahas.

§ 33. Veodokument võimaldab vedu ainult harilikus korras, kuid ei õigusta saada platskaarti. Platskaardi tarvitamine veetavate isikute poolt sünnib ühistel alustel reisijatega, kusjuures platskaardi hind tasutakse „Riigiteenijate ametsõitjate tasuseaduses“ ette nähtud juhtumistel sõjaministeeriumi krediitdest.

§ 34. Sõidupileti väljaandmisel täidetakse see selge ja arusaadava käekirjaga või kirjutusemasinal järgmiselt: juure, talongi ja pileti esiküljel märgitakse sõnadega vastavas klassis veetavate isikute arv, sõidu saate- ja sihtjaam (sadam), sõidul üle sõlmjaama ka selle nimetus, pileti maksvuse tähtaeg, väljaandja väeosa nimetus ja väljaandmise aeg (vaata lisa nr. 1). Need andmed kinnitatakse juurel, talongil ja sõidupiletil väeosaülema ja adjutandi allkirjadega ning väeosa pitseriga. Juure teisel küljel

märgitakse sõitja auaste, perekonna- ja eesnimi ning sõidupõhjus. On keelatud märkida sõidupõhjust üldise lausega, nagu „ametiasjus,“ jne. Pileti teisel küljel tähendatakse ära üksiksõitja veol sõitja auaste, perekonna- ja eesnimi, kuna komando veol — komando vanema nimi ja sõitjate arv. Sõidupileti talongi teine külg jäetakse puhtaks. Sõidupileti juure teisel küljel näidatud andmed kinnitab oma allkirjaga väeosa adjutant. Juure esiküljel märgib väeosa sõidupileti väljaandmise käsu kirja nr. ja §.

Raudtee piirkonna (sadama) komandantide poolt väljaantavad sõidupiletid varustatakse ainult ühe, s. o. komandandi, allkirjaga ja pitseriga.

§ 35. Kui veetav isik mõnesugusel juhtumisel tarvitab rohkem kui ühe istekohta reisi- jate vagunis (laeval), tuleb väljaantud sõidu- piletil märkida tarvilik arv istekohti (§§ 100 ja 112).

§ 36. Veokirja väljaandmisel täidetakse selle esikülg väeosas selge ja arusaadava käe- kirjaga või kirjutusemasinal järgmiselt: juure, talongi ja duplikaadi eesküljel tähendatakse veo saate- ja sihtjaamad, laadimise teeharud, sõidul üle sõlmjaamade ka nende nimetused, varanduse saaja väeosa nimetus, veo kiirus, kellele sihtjaamas teatada saadetise kohale- jõudmisest, kelle tööjõuga on toimetatud peale-, maha- või ümberlaadimine, veetavate iskute arv (sõnadega), saadetava varanduse nimetus, kaal, märgid ja arv—kohtade või tüki järele, märkused saadetise kohta, veokirja välja- andja väeosa nimetus ja väljaandmise aeg (vaata lisa nr. 2).

Need andmed kinnitatakse juurel, talongil ja duplikaadil väeosaülema ja adjutandi allkirjadega ning väeosa pitsoriga. Inimeste veol veokirja juure esiküljel märgitakse veokirja äratarvitamise alus — vastava käsukirja nr.nr. ja §§. Veokirja juure teisel küljel näidatakse sõitja auaste, perekonna- ja eesnimi ning sõidupõhjus. Talongi ja duplikaadi teisel küljel nõuetavad andmed märgitakse raudtee (laeva) ametniku poolt.

Raudtee piirkonna (sadama) komandantide poolt välja antud veokirjad varustatakse ühe allkirjaga ja pitsoriga.

§ 37. Veokirja juurel, talongil ja duplikaadil nõuetavate andmete märkimist (§ 36) vagunite arvu ning saadetiste arvu, kaalu ja märkide kohta võib ära jätta, kui neid andmeid tehnilistel põhjustel või nende mitte-teadmisel veodokumendi väljaandja väeosas ei ole võimalik täita. Niisugusel juhtumisel märgitakse need teated veokirjale jaamas (sadamas) varanduse äraandmisel raudteele (laevale).

Veokirjas sarnaselt märgitud andmete eest on vastutavad veokirja allakirjutajad.

§ 38. Kui laadimist tuleb toimetada haruteedel, pealiinil jaamade vahel või mitte tariifijaamades, tähendatakse niisugused nõudmised kas veokirjale või antakse selleks välja eriline veokiri, vastavalt sellele, kumb viis tariifi põhjal on odavam.

§ 39. Veokirja põhjal veetav varandus tuleb märkida veokirjale võimalikult täpsete nimetustega kaitseväge tariifi või, kui selles ei ole mõnesuguse varanduse vedu ette nähtud, üldise kaubaveotariifi järele. Üldnimetusi —

kaitseväe varandus, laskemoon, lõhkeained jne. võib tarvitada järgmistel juhtumistel:

- kui see erimäärustega on ette nähtud;
- kui mitmekesist varandust on vähe, kuid erinimetusi niivõrra rohkesti, et nende üksik-asjaline väljakirjutamine on raskendatud;
- kui saadeti on täitsa salajase iseloomuga;
- veol ešeloni koosseisus;
- kindralstaabi erikorraldusel.

§ 40. Väeosaülem on õigustatud juhtumistel, kui nendel mõnesugustel põhjustel puuduvad veodokumendid, nende saamiseks tarbekorral pöörama nõudmisega lähema raudtee piirkonna (sadama) komandandi, kaitsevääringkonna ülema või mõne teise väeosa poole, kes neile veodokumendi täidetult välja annab. Nimetatud nõudmistes tähendatakse kõik need andmed, mis on nõuetavad veodokumendi täitmiseks ja käsukirjas avaldamiseks. Väeosa, kes veodokumendi sel teel sai, talitab veodokumentide kohta maksvate üldiste määruste järele ja saadab ühtlasi viivitusega veodokumendi äratarvitamise üle oma käsukirjast ära kirja sellele väeosale, kes veodokumendi välja andis. Käsukirja ära kiri lisatakse väljaantud veodokumendi juure külge.

Võimaluse korral võib üle anda terveid veodokumentide blankettide raamatuid, kusjuures raamatute saaja väeosaülem on kohustatud viivitusega sellest teatama kindralstaapi, ära tähendades saadud raamatute nr.nr. ja saamise aja.

§ 41. Raudtee piirkonna (sadama) komandandil ja kaitsevääringkonna ülemal, kuid nende puudumisel ka kohaliku väeosa ülemal on õigus välja anda veodokumente ka üksik-sõitjatele ja komando vanematele, kui tarvidus

viivitusest seda nõuab ja väljaandmiseks on olemas küllalt kaaluvad ja seaduslikud põhjused. Veodokumendi väljaandmisest teatatakse käsukirjas avaldamiseks sellele väeosale, kuhu sõitja kuulub. Veodokumendi juure juurde lisamiseks saadetakse ära kiri käsukirjast § 40 kohaselt.

§ 42. Veodokumendi maksvuse möödumisel raudtee piirkonna (sadama) komandandil ja kaitseväeringkonna ülemal, kuid nende puudumisel ka kohaliku väeosa ülemal on õigus maksvuse kaotanud veodokumendi asemel välja anda uus samasisuline veodokument või endise sõidupileti tähtaega pikendada kuni kahe kuuni, väljaandmise tähtpäevast arvates. Uue veodokumendi juure juurde jäetakse maksvuse kaotanud veodokument.

Uue veodokumendi väljaandmisest või endise veodokumendi tähtaja pikendamisest, või selle parandamisest vastav väeosaülem teatab sellele ülemale, kelle poolt endised dokumendid olid välja antud, tähendades ära väljaantud uue veodokumendi nr. ja tehtud parandused (§§ 59—63). Kirjavahetuse saaja väeosa teeb vastava märkuse väljaantud veodokumendi juurele. Veoks ära tarvitatud veokirja duplikaat lisatakse maksvuse kaotanud veodokumendi juure juurde.

§ 43. Väeosaülemad on õigustatud juhtumistel, kui temale alluvad üksused (pataljonid, kompaniid, asutused) väeosa staabi asukohast niivõrra kaugel asuvad, et veodokumendi igakordne väljaandmine on raskendatud, välja andma ällkirja vastu nimetatud allüksuste ülematele tarvitamiseks veodokumentide blankette või tarbekorral terveid raama-

tuid. Veodokumentide blanketid varustatakse väljaandmisel allüksusele väeosa adjutandi allkirjadega ja väeosa pitseriga. Veodokumendi väljaandmisel veo teostamiseks dokumendile kirjutab alla väeosaülema eest allüksuse ülem.

Iga niisuguse veodokumendi tarvitamise üle allüksuse ülemad annavad kõik nõuetavad andmed veodokumendi juure täitmiseks ja käsukirjas avaldamiseks väeosa adjutandile, kes nende põhjal talitab § 47 ette nähtud korras.

§ 44. Komando ja üksiksõitjate veol antakse välja harilikult ühine veodokument, siis kui kõik sõidavad ühises rongis ühisest saatejaamast ühisesse sihtjaama. Ešeloni vedu toimetatakse ühise veodokumendiga, millele märgitakse ešeloni veoks antud igat liiki vagunite arv (vagunite liigid § 383). Varanduse veol üksikute vagunite kaupa antakse iga vaguni kohta eraldi veokiri. Varanduse veol erirongiga ühisest saatejaamast ühisesse sihtjaama tarvitatakse üht veokirja terve rongi peale.

§ 45. Ühise veodokumendiga ei või vedada:

— ruttu riknevaid ja mitte riknevaid aineid;

— teatavatel tingimustel veoks lubatud ja üldises korras veetavaid aineid;

— niisuguseid aineid, mis oma iseloomult teisi kaupu rikkuda võivad.

§ 46. Veodokumendi väljaandmisel eraldatakse selle juure küljest sõidupiletil — talong ja pilet ning veokirjal — talong ja duplikaat. Vastuvõtmist tõendatakse allkirjaga juure teisel küljel.

§ 47. Veodokumendi väljaandmise ja äratavitamise aluseks on väeosa käsukiri, mis

peab sisaldama täpseid andmeid veo tarviduse kohta. Käsukirjas avaldatakse ka äratarvitatud veodokumendi number. Vastavate käsukirjade nr.nr. ja §§ märgitakse veodokumendi juurele, kusjuures õigete andmete näitamise eest on vastutav väeosa adjutant.

Isikule sõiduks välja antud sõidupileti nr. tähendatakse sõidutunnistusel, nagu see sise-määrustikus § 756 ette nähtud.

Ainult varanduse veoks ära tarvitatud veokirja käsukirjas ei avaldata.

§ 48. Juhtumisel, kui väeosal endal veodokumente ei ole, ega neid § 40 ette nähtud korras teistelt ei saa, kuid asjaolud nõuavad kiiret veo teostamist, tuleb nõuetava veo läbi viimiseks lisas nr. 3 ette nähtud vormi järele pöörata erakorralise nõudmisega vastava saatejaama ülema (laevaagendi) poole. Jaamaülem (laevaagent), jättes erakorralise nõudmise endale tõendusdokumendina veoarve juurdelisamiseks, annab selle põhjal välja maksuta nõuetava arvu sõidupileteid, või saadab varanduse edasi eraveodokumentidega, erakorralist nõudmist juurde lisades. Ärakiri erakorralisest nõudmisest saadetakse väeosaülema poolt kindralstaapi § 23 ette nähtud korras. Erakorraline nõudmine ühes saatejaama ülema poolt veoks välja antud veodokumentidega esitatakse raudteevalitsuse (laevakontori) poolt arvete õiendamiseks kindralstaapi.

§ 49. Erakorralistel aegadel võivad erakorralisi nõudmisi esitada kõik ülemad, alates kompanii- ja temale vastavate õigustega ülematest, kusjuures on maksev ka ühe ülema allkirjaga varustatud ja isegi pitserita nõudmine, kui jaamaülemal (laevaagendil) ei ole kahtlust nõudmist esitaja ülema isikus.

Üksiksõitjatel ei ole õigust esineda erakorraliste nõudmistega.

D. Veodokumendi tarvitamine.

§ 50. Veodokumendiga on õigus sõita ainult nendes reisi-, sega- või kaitseväerongides (laevades), kuhu veodokument on kompostreeritud või märgitud. Teistel rongidel (laevadel) võib selle veodokumendiga sõita ainult § 95 ettenähtud juhtumistel, või siis, kui selleks on tehtud erikorraldused kas kindralstaabi või raudtee (laeva) poolt.

§ 51. Kompostreerimata veodokument ei ole maksev sõidupiletina ja selle ettenäitaja loetakse piletita sõitjaks. Temalt tuleb nõuda, et ta lähemas jaamas veodokumendi kompostreeriks, mille järele nimetatud dokument sõidupiletina maksma hakkab.

Veokulud arvestatakse ainult sellest jaamast, kus veodokument on kompostreeritud, välja arvatud juhtumine, kui veokirja põhjal on ette nähtud nii inimeste kui ka varanduste vedu, kuid veokirja duplikaat mõnesugustel põhjustel on jäänud kompostreerimata. Nii-sugusel juhtumisel inimeste ja varanduse veokulud arvestatakse saadetise vastuvõtu jaamast ja nimetatud dokumendi põhjal sõitjaid ei loeta piletita sõitjateks, kuid nad on kohustatud veokirja kompostreerima lähemas jaamas.

Veokulud veokirja järele arvestatakse sellest jaamast, kus varandus on veoks vastu võetud.

§ 52. Isikud, kellele veokiri on välja antud, on kohustatud enne veokirja esitamist jaama (laeva) kassale, seda registreerima raud-

tee piirkonna (sadama) komandantuuris, kus need on olemas. Komandantuuri poolt veokirjale tehtavad korraldused, parandused, õien- dused jne. tulevad arvesse võtta.

§ 53. Veokiri on varanduste saatmise kirjalik leping saatja ja raudtee (laevakontori) vahel, sellepärast veokirja teisel küljel nõue- tavad andmed kirjutatakse alla nii kaitsevæe kui raudtee ametniku (laevaagendi) poolt.

Varanduse vastuvõtmine veokirja põhjal ja viimase kompostreerimine inimeste veol sü- nib erakorralistel aegadel ja juhtumistel väl- jaspool üldist reisijate- ja kaubaveo korral- damist.

§ 54. Kaubakassas raudtee ametnik (laeva- agent) kirjutab talongi ja duplikaadi teisele küljele tegelikult veoks vastu võetud varanduse kaalu, loomade ja inimeste arvu ning kõik muud nõuetavad andmed. § 39 ette nähtud juhtumistel ka jaama (laeva) kassa märgib væeosa poolt näidatud nimetused. Varanduste nimetused peavad olema kooskõlas væeosa poolt veokirja esiküljel näidatud andmetega, vastasel korral saadetist veoks vastu ei võeta. Märgitud andmed ametnik (agent) kinnitab allkirjaga ja kalender-templiga.

Veokirja esitaja võrdleb veodokumendil olevaid andmeid raudtee andmetega ning kin- nitab seda allkirjaga. Veokirja esitajale antakse duplikaat veodokumendina; ning sellest het- kest varandus ja loomad loetakse veoks vastu võetuks.

§ 55. Kui veokirja põhjal on ette nähtud ka inimeste vedu, siis veokirja duplikaat esi- tatakse veel piletikassasse kompostreerimiseks või jaamaülemale märkimiseks. Sellest het- kest inimesed loetakse veoks vastu võetuks.

Kui veodokumendi põhjal on ette nähtud ainult inimeste vedu, siis veokirja talong ja duplikaat esitatakse kompostreerimiseks jaama (laeva) piletikassasse. Kassa jätab peale kompostreerimist talongi endale, kuid duplikaadi annab sõidupiletina tagasi. Sellest hetkest inimesed loetakse veoks vastu võetuks.

§ 56. Veokirjade duplikaate rongil või laeval ära ei võeta, vaid nad jäetakse kätte veodokumendina. Pärast saadetise kohalejõudmist ja varanduse vastuvõtmist sihtjaamas (sihtsadamasse) antakse duplikaat väeossa, kuhu saadeti oli adresseeritud. Nimetatud väeosa saadab duplikaadi tagasi sellele väeosale, kes veokirja oli välja annud.

§ 57. Raudtee (laeva) kassale ära antud veokirja talong saadetakse veodokumendina ühes saadetisega sihtjaama (sihtsadamasse), kus nendega talitatakse § 216 ette nähtud korras.

§ 58. Saadetised antakse välja allkirja vastu sellele väeosale, kelle nimel saadeti on adresseeritud. Adressaat võib saadetise vastuvõtmiseks tarbekorral volitada teisi isikuid, seejuures neid varustades kirjaliku volitusega. Volitused on tähtajalised, maksvusega kuni ühe aastani, või ühekordsed, kuid igal juhtumisel nimelised. Saadetise vastuvõtja on kohustatud tarbekorral ette näitama oma isikutunnistuse. Ühekordsetes volitustes tähendatakse ka nende veokirjade nr.nr., mille põhjal volitatud isik saadetise vastu võtab. Varanduse vastuvõtjal peab olema kaasas vastav veokirja duplikaat, mis ette näidatakse ühes volitusega, välja arvatud § 149 käsitatud juhtumisel.

Veokirja duplikaat registreeritakse enne saadetise väljaandmist raudtee piirkonna (sadama) komandantuuris, seal kus viimane olemas.

On keelatud veokirja põhjal saadetise adresseerimine duplikaadi ettenäitajale, välja arvatud juhtumised, kui see kindralstaabi poolt lubatakse.

§ 59. Veodokumenti raudteel (laeval) ei võeta vastu siis, kui dokumendil puuduvad allkirjad ja pitser, jaamade (sadamate) nimetused ei ole kooskõlas tariifides ette nähtud nimetustega või dokumendil tehtud parandused ei ole tõestatud vastavate allkirjadega. Niisugusel juhtumisel veodokumendi esitaja, asudes väljaspool oma väeosa asukohta, pöörab paranduste tegemiseks või uue veodokumendi saamiseks raudtee piirkonna (sadama) komandandi, kaitseväeringkonna ülema või selle puudumisel kohaliku väeosa ülema poole.

Jaamaülem (laevaagent), kes keeldub esitatud veodokumenti vastu võtmast, on kohustatud nimetatud dokumendil märkima, mis põhjusel seda ei võetud, nimetatud märkust kinnitades allkirja ja jaama (laeva) pitseriga.

§ 60. Järgmised isikud on õigustatud parandama veodokumendi esikülge enne selle kompostreerimist raudtee (laeva) kassas:

— veodokumendi väljaandja väeosaülem igal juhtumisel;

— raudtee piirkonna (sadama) komandant;

— kaitseväeringkonna ülem §§ 40—42, 59 ja 63 ette nähtud juhtumistel;

— kohaliku väeosa ülem §§ 42 ja 59 kohaselt;

— jaamaülem §§ 62—63 korras.

§ 61. Parandused veodokumendil tehakse selge ja arusaadava käekirjaga ning tõenda-

takse § 60 näidatud isikute allkirjadega. Veodokumendil ei ole lubatud teha mingisuguseid väljakraapimisi, määrimisi, puhastusi, mitmekordseid parandusi jne. Tarbekorral rikutud veodokumendi asemele antakse kaitseväge ülemate poolt §§ 40—42, 52 ja 59 kohaselt välja uus veodokument.

Raudtee piirkonna (sadama) komandandid teevad korraldust veodokumendi parandamiseks tarbekorral telegrafi või telefoni teel, telegrammiga või telefonogrammiga, vastavale jaamaülemale. Jaamaülem parandab selle põhjal veodokumendi duplikaadi ning lisab saadud korralduse veodokumendi talongi juurde tõendusdokumendina.

§ 62. Peale kompostreerimist veodokumendil parandusi teha on õigus saatejaamas ainult raudtee piirkonna komandandil ja saatejaama ülemal. Pärast väljasõitu saatejaamast ešloni veol võib veodokumenti parandada ainult sihtjaama nimetuse muutmisega. Nii-suguse paranduse tegemiseks ešloniülem annab ametliku kirjaliku avalduse lähema jaama ülemale, millest üks eksemplar saadetakse kindralstaapi ja teine raudteevalitsusse ühes arvetega.

§ 63. Juhtumistel, kui veodokumendi kasutamisel inimeste veoks on ette näha veokulude vähenemist, näiteks: sõitjate arvu vähenemine või maršruudi lühinemine jne., esitatakse veodokument enne kompostreerimist raudtee piirkonna (sadama) komandandile parandamiseks. Jaamades (sadamates), kus komandanti ei ole, teevad ülalnimetatud juhtumistel vastavaid parandusi jaamaülemad (laevaagendid) veodokumendi kasutaja kirjalikul nõudmisel.

Varanduse veol sarnasel korral parandust veokirja esiküljel ei ole tarvis teha.

§ 64. Veodokumendi blanketi kaotsiminekul teatab väeosaülem sellest viibimata kindralstaapi, kaotsiläinud dokumendi blanketi maksusetuks tunnistamiseks. Teadaandes tähendatakse ära kaotsiläinud blanketi nr. Ühtlasi toimetatakse väeosaülema korraldusel juurdlus blanketi kaotsimineku põhjuste ja süüdlaste kindlakstegemiseks. Lõpetatud juurdlus ühes andmetega tehtud korraldustest saadetakse kindralstaapi. Kaotsiläinud blanketi juurtele märgitakse väeosa käsukirja nr., mille põhjal blankett on väeosa arvelt maha kustutatud. Kindralstaap registreerib eraldi kadumaläinud veodokumentide blankette ja arvete läbivaatamisel jälgib neid. Kui selgub, et kadumaläinud veodokumendi blankett on veoks seadusevastaselt ära kasutatud või kaotsimineku üldse ei ole teatatud, kadumaläinud veodokumendi tarvitajaid aga ei ole läinud korda kindlaks teha, siis riigile tekkinud kahju nõutakse sisse veodokumendi blanketi kaotsiminekus süüdlaselt või võetakse riigi kanda üldises korras.

§ 65. Veodokumendi kaotsiminekul enne esitamist raudtee (laeva) kassasse, teatab sellest viibimata veodokumendi kasutaja oma väeosa ülemale. Väeosaülem talitab § 64 ette nähtud korras. Kaotaja varustatakse väeosaülema, või tarbekorral lähema raudtee piirkonna (sadama) komandandi, kaitseväeringkonna ülema või kohaliku väeosa ülema poolt uue veodokumendiga, kui ei ole kahtlust isikus ega tema poolt antud andmetes.

§ 66. Veodokumendi kaotsiminekul pärast kompostreerimist või esitamist raudte (laeva)

kassasse, talitatakse § 65 ette nähtud korras. Veodokumendi kaotajal tuleb oma kulul uus pilet muretseda, või kui see temal ei ole võimalik, siis viibimata teatada sellest rongijuhile. Seda kaitseväelast rongilt (laevalt) ei kõrvaldata, vaid pärast isiku kindlakstegemist seatakse kokku protokoll ning kaitsevälasele võimaldatakse sõit kuni sihtjaamani (sadamani).

§ 67. Kui väljaantud veodokument maksuse tähtaja jooksul veoks ei ole ära tarvitatud, saadetakse ta tagasi sellele väeosale, kelle poolt dokument oli välja antud. Pärast läbikriipsutamist tarvitamata dokument kleebitakse vastava juure külge.

II peatükk.

Kaitseväelaste kohused viibimisel raud- ja veeteedel.

§ 68. Viibides raudteel (laevadel) alluvad kõik kaitsevälased üldisele liikumiskorrale ja kõigile üldistele korraldustele, mis on maksvad raudteel (laeval, sadamates).

§ 69. Kaitsevälased on kohustatud võimalust mööda viibimata abi andma raudtee ametniku (laevakapteni) sellekohasel nõudmisel suuremate õnnetuste puhul raudteel (laeval).

§ 70. Kaitseväelastel on keelatud:

- a) segada end raudtee (laeva) ametnikkude korraldustesse või takistada nende tegevust;
- b) teha omavoliliselt korraldusi rongi (laeva) liikumiseks.

§ 71. Kaitsevälased, vaatamata nende auastmele, on kohustatud täitma vastuvaidlemata korras kõikide liikumist korraldajate

ohvitseride nõudmisi vedude teostamises ja korra alalhoidmises raudteel.

Kaitseväelastel ei ole õigust vedude ajal segada kindralstaabi korraldustesse või viimasele alluvate asutuste ja isikute tegevusse.

§ 72. Kaitseväelased on kohustatud tasuma üldises korras nende süü läbi raudteele (laeval) tekkinud kahju kindlaksmääratud hindade järele. Komando või ešeloni veol, kui nende ülemad vagunid on vastu võtnud, kantakse vastutust vagunite või nende sisseadete eest §§ 78 ja 286 ette nähtud korras.

§ 73. Komando või ešeloni veol nende ülemad on kohustatud viibimata teatama raudtee piirkonna komandandile või selle puudumisel oma väeosa ülemale kõigist suurematest arusaamatustest, mis on ette tulnud ühenduses komando või ešeloni veoga raudteel (laeval).

§ 74. Kui raudteel viibivad kaitseväelased ei täida raudtee (laeva) määrusi, siis esimeses järjekorras pöörab jaamaülem või rongijuht (laevakapten) väärnähtuste kõrvaldamiseks raudtee piirkonna (sadama) komandandi või ešeloni (komando) ülema poole. Juhtumisel, kus ülaltähendatud isikud puuduvad, pööratakse korra jaluleseadmiseks raudtee (sadama) politsei poole.

§ 75. Kõik raudteel (laeval) või jaama (sadama) piirkonnas viibivad kaitseväelased on kohustatud tarbekorral raudtee piirkonna (sadama) komandandi ettepanekul abiks olema korra hoidmiseks raudteel (sadamas), samuti tarbekorral abi andma raudtee politseile.

III peatükk.

Üksiksõitjate ja komandode vedu.

A. Veod kaitseväe veodokumendiga.

§ 76. Kaitseväe veodokumendiga varustatud üksiksõitjaid veetakse üldisel alusel reisijatega.

§ 77. Kui ühe veodokumendiga veetakse reisi- või segarongides mitu kaitseväelast, üksikuid gruppisid või üksusi, mille koosseis on vähem kui kompanii, kaasaskantava käsi-pagasiga, pagasis veetava varandusega või sõidul segarongis ka eraldi vagunitesse paigutatud varandusega, siis nendest sõitjatest moodustatakse komando. Samuti loetakse komandoks, kui mitu kaitseväelast sõidavad ühe veodokumendiga kaubarongis varanduse saatjatena või varanduse kaitsena (§§ 144—145).

Üks sõitjatest määratakse komandovane-maks, kelle käes on veodokument.

§ 78. Komandovanem vastutab veo kest-vusel korra eest komandos. Sõidul kinnises kaubavagunis võtab komandovanem vaguni sisseseaded vastu § 286 ette nähtud korras ja annab nad sihtjaamas § 376 kohaselt raudteele tagasi. Selle aja kestvusel vastutab komando-vanem vagunite sisseseadete korras- ja alal-hoiu eest.

§ 79. Komandode veoks tarvitatakse või-maluse piirides klassvaguneid või nende jaos-kondi. Juhtumistel, kui see tehnilistel põh-justel on võimatu, antakse inimeste veoks §§ 394—395 ette nähtud abinõudega varusta-tud kinniseid kaubavaguneid.

Komando paigutamine vastavalt tema suu-rusele kas eraldi vagunisse või vaguni jaos-

kondadesse on tingimata tarvilik veol erakorralisel ajal.

Komandoga kaasas sõitjad ohvitserid, kaitseväge-ametnikud ja nende kohtadel teenivad eraisikud mahutatakse eraldi kupeesse või vaguni jaoskondadesse, kui sõitjate arv vastab kupees või jaoskonnas ette nähtud istekohtade arvule; kui sõitjaid vähem on, siis nad mahutatakse ühiselt reisijatega.

§ 80. Komandod kuni 40 meheni, ainult kaasaskantava või pagasis veetava varandusega, võivad ilmuda raudteejaama ette teatamata, kusjuures raudtee on neid kohustatud edasi saatma esimese reisirongiga.

Kui komandol on tarvilik sõita eraldi vagunis või vaguni jaoskonnas, tuleb sellest teatada kas raudtee piirkonna komandandile või saatejaama ülemale vähemalt 3 tundi enne rongi väljasõitu rongi algjaamast või sõlmjaamast.

§ 81. 41—200 mehe suuruste komandode ja varanduse veol, mida on võimalik teostada käigusolevate rongidega, tuleb väeosaülemal teatada saatejaama ülemale hiljemalt 24 tundi enne veo algust.

Veereva koosseade nõudmises tähendatakse:
— veetavate inimeste arv, või kui see ei ole soovitatav, siis nõutavate vagunite arv;
— veetava varanduse või nõutavate vagunite arv;
— saate- ja sihtjaam;
— väljasõidu aeg või missuguse rongiga on tarvilik sõita.

Varanduse veoks kaubavagunite nõudmisi esitatakse kaubaveotariifides ette nähtud tähtaegadel.

§ 82. Kuni 40-mehelised komandod peavad sõidudokumentide kompostreerimiseks ja rongile asumiseks ilmuma saatejaama vähemalt 15 min. enne rongi sissesõitu saatejaama või vähemalt 30 min. enne rongi väljasõitu rongi algjaamast. Kui komando rongi algjaamas vajab sõiduks eraldatud ruumi rongis, tuleb selle hoidmiseks enne rongile asumist saata sõdureid komandandi või jaamaülema käsutusse. Komandant või jaamaülem näitab neile kätte vagunis komandole määratud ruumi.

Varanduse laadimist toimetatakse kauba-veotariifis ette nähtud tähtaegadel.

§ 83. Veereva koosseade saamiseks tuleb nõudmisega pöörata kindralstaabi poole:

— ešeloni veol (§ 227);

— kui § 81 ette nähtud veo korral ei ole kokkulepet saadud saatejaama ülemaga.

Veereva koosseade nõudmine ešeloni veol tuleb hiljemalt 3 päeva enne veo algust esitada kindralstaapi.

§ 84. Veereva koosseade nõudmises (§ 83) tuleb tähendada:

— veoks tarvis minev vagunite arv liikide (§ 383) järele;

— saate- ja sihtjaam;

— laadimise algus, vältus ja koht, kus laadimist toimetatakse (kas jaamas või teeharul);

— inimeste ja hobuste arv;

— varanduse nimetused, arv ja võimaluse korral ka kaal.

§ 85. Kiire iseloomuga erakorraliste vedude nõudmisi võib esitada igal ajal.

Side puudumisel kindralstaabiga esitakse § 83 näidatud nõudmised tarbekorral saatejaama ülemale, kes neid võimaluse piirides esimeses järjekorras täidab. Niiugusest veost tuleb väeosal esimesel võimalusel teatada kindralstaapi.

§ 86. Komandod, mis ilmuvad jaama hiljem määratud ajast, saadetakse nende jaoks määratud rongiga edasi ainult sel juhtumisel, kui selletõttu ei teki takistusi rongi liikumises ja kui rongi mahutus seda võimaldab.

§ 87. Kui laadimisel selgub, et veerevat koosseadet on nõutud rohkem kui tegelikult tarvis oli, on komandovanem (ešeloniülem) kohustatud ülejäänud koosseade raudteele tühjalt tagasi andma, mille kohta jaamas asjaosaliste poolt seatakse kokku akt.

§ 88. Sõidupilet kompostreeritakse enne rongile minekut jaama kassas. Komando veol sünnib kompostreerimine erakorralistel aegadel ja juhtumistel väljaspool üldist kompostreerimise järjekorda jaama kassas.

§ 89. Sõitjad on kohustatud kaitseväe veodokumendi ühes komandeerimis- või isikutunnistustega tarbekorral ette näitama rongi revideerijate nõudmisel. Kaitseväe sõidupiletid korjatakse ära sõitjatelt üldisel alusel enne sihtjaama jõudmist.

Veokirjaga talitatakse vastavalt § 56.

§ 90. Kaitseväe veodokumendi kasutajal on õigus soovi korral sõita kõrgemas klassis kui sõidupiletil näidatud, kuid ta maksab klasside vahe raha tariifis ette nähtud ulatuses.

Kui sõitja soovib sõidu ajal üle minna kõrgemast klassist alamasse, siis klasside vahe raha raudtee poolt tagasi ei makseta.

Kui sõitja vahejaamas katkestab sõitu, siis märgitakse peatus piletile (§ 91). Viimane saadetakse väeosa poolt kindralstaapi, kus selle eest maksetakse tegelikult sündinud sõidu hind.

§ 91. Sõidupileti kasutajal on õigus sõidupileti maksvuse tähtaja piirides teel määramata arvul peatuda. Igal peatusel, kohe pärast rongilt lahkumist, sõitja esitab sõidupileti jaamaülemale sellekohase märkuse tegemiseks. Edasisõidu korral sõidupilet kompostreeritakse uuesti enne rongile minekut.

Veokirja põhjal sõitjal ei ole õigust sõidu ajal peatusi teha.

§ 92. Kui keegi komando koosseisus sõitjatest rongist maha on jäänud, siis teatab komandovanem sellest esimesel peatusel raudtee piirkonna komandandile või viimase puudumisel jaamaülemale. Teadaanne peab sisaldama mahajäänud isiku, väeosa ja jaama nimetusi, kus mahajäämine sündis, ning mis-suguse veodokumendi põhjal ja kuhu pidi mahajäänu sõitma. Need teated antakse viibimata raudtee piirkonna komandandi või jaamaülema poolt maksuta edasi raudtee telegrafi või telefoni teel selle jaama ülemale, kus mahajäämine sündis. Selle teadaande põhjal antakse mahajäänule isikutunnistuse ettenäitamisel lisa nr. 4 kirjeldatud maksuta sõidutunnistus.

Nimetatud tunnistused korjatakse rongis ära enne sihtjaama jõudmist ühisel alusel piletitega ja esitatakse raudtee poolt ühes arvetega kindralstaapi.

§ 93. § 92 nimetatud tunnistuste blanketid valmistatakse kindralstaabi korraldusel. Blan-

ketid nummerdatakse üldises järjekorras ja köidetakse raamatuteks 10 blanketi kaupa, varustatakse kindralstaabi kontroll-pitseriga, nagu veodokumendi blanketid, ning saadetakse raudteevalitsuse kaudu jaamaülematele.

Jaamaülemad on vastutavad nende tunnistuste hoidmise ja õige väljaandmise eest. Iga aasta 1. jaanuariks teatavad jaamaülemad äratarvitatud sõidutunnistustest raudteevalitsusele.

§ 94. Kui mahajäänul puudub isikutunnistus, kuid tema mahajäämise kohta on olemas teadaanne, siis saadetakse mahajäänu edasi ainult sel juhtumisel, kui tema isikus ei ole kahtlust. Kahtluse puhul talitatakse mahajäänud kaitseväelasega, kui ta oma kulul sõita ei saa, § 66 nähtud korras.

§ 95. Ohvitseridel, sõjaväe-ametnikkudel ja üleajateenijatel ning kaitseväe ametkonnas teenivatel riigiametnikkudel on õigus kaitseväe veodokumendiga tarbekorral sõita ka kauba-, era-, töö- ja ametrongidel.

Kaitseväe liikumist juhtivad ohvitserid, hiljaksjäämise korral erakorraliseks ametsõiduks, olles varustatud sellekohase tunnistusega, võivad sõita sõidupiletita igasugustel rongidel või üksikutel veduritel.

Nimetatud sõidud sünnivad teedeministri sellekohase määruse järgi (lisa nr. 5).

B. Veod kaitseväe veodokumentideta.

§ 96. Riigi raudteedel, laevadel ja kõigil teistel riiklikkudel liikumisvahenditel sõites saavad tegelikus kaitseväes teenivad kaitseväelased kõigis klassides 50% sõiduhinna alan- dust.

Eraraudteedel, -laevadel ja teistel era-
liikumisvahenditel saavad kaitseväelased hinna-
alandust siis, kui nende ettevõtetega sõja-
ministeerium on sõlminud vastava lepingu.

§ 97. Kaitseväelased saavad hinnaalandust
pileti ostmisel isikutunnistuse ettenäitamisel.
Isikutunnistus peab olema varustatud isiku
päevapildiga ja märkusega „õigustab sõitu
riigi raud- ja veeteedel ning teistel riiklikkudel
liikumisvahenditel 50% hinnaalandusega“.

Nimetatud märkus kantakse sisse väeosas
ja kinnitatakse väeosajale ja adjutandi all-
kirjadega ning väeosa pitsoriga, kusjuures
väeosaülem kindlaks määrab märkuse maksvuse
tähtaja. Tähtaeg ei või kesta: ohvitseridel,
sõjaväe-ametnikkudel ja üleajateenijatel üle
10 aasta ja ajateenijatel sõduritel — mitte
üle nende sundusliku teenistusaja ning korda-
misõppustele kutsutud kaitseväelastel — üle
nende õppuse vältuse aja.

Isiku lahkumise puhul tegelikust teenistu-
sest kustutatakse see märkus maha selle
väeosa ülema poolt, kelle korraldusel isik
teenitusest vabastatakse. (Hinnaalandust õigus-
tava märkuse vorm ja selle kustutamine vaata
lisa nr. 6).

§ 98. 50% hinnaalandust saavad § 96
kohaselt ka nende välisriikide ohvitserid,
missugused riigid Eesti ohvitseridele annavad
oma raud- ja veeteedel samasugust hinna-
alandust. Nende välisriikide ohvitseride välis-
passil tehakse hinnaalandust õigustav märkus
kindralstaabi poolt.

§ 99. Sõitja on kohustatud rongi revi-
deerija nõudmisel ühes piletiga ette näitama
ka isikutunnistuse. Isikutunnistuse mitte-

ettenäitamise korral nõutakse sõitjalt sisse tariifi vaheraha ühes seaduses ette nähtud trahviga.

IV peatükk.

Haigete ja haavatute vedu.

§ 100. Haigeid, kes ei põe nakkavaid haigusi ega vaimuhaigusi, ja haavatuid kaitseväelasi veetakse harilikudes reisi- ja erilistes sanitarvagunites. Haige tervisliku seisukorra ja haiguse iseloomu kohaselt paigutatakse nad kas istukile või pikali. Kui haiguse iseloom nõuab haige paigutamist nii, et ta tarvitab rohkem kui ühe istekohta, siis sellekohta väeosa arst lisab juurde vastava tunnistuse; tarvilik arv istekohti näidatakse veodokumendil (§ 35). Nimetatud tunnistus näidatakse tarbekorral ette rongi revideerijale ning pärast sõidu lõppu lisatakse väljaantud sõidupileti juure juurde.

§ 101. Haigete ja haavatute vedu sünnib reisijate vagunis harilikult selles klassis, milles neil isikutel on õigus sõita oma ameti või auastme järgi.

§ 102. Tarbekorral võib kõrgemas klassis vedada kõiki raskesti haavatud ja haigeid kaitseväelasi, kuigi neil selleks ei ole otsekohest õigust. Arvesse võttes haigete arvu, haiguste iseloomu, aega, sellega seotud kulu jne., nõutakse haigete ja haavatute veoks sanitarvaguneid.

Raskesti haavatute ja haigete saatmise korra määrab kindlaks saatja väeosa arst.

§ 103. Haigeid, kes nakkavaid haigusi põevad, või kelle haiguse välised avaldused kaasreisijaid eksitavad, samuti vaimuhaigeid,

veetakse eraldi kupeesdes või vaguni eraldatud jaoskondades, kui nende vedu ei saa teostada sanitarvagunites.

Vagun, milles on veetud nakkava haigusega reisijat, kuulub viibimata desinfitseerimisele.

§ 104. Kohtade ja vagunite nõudmine haavatute ja haigete veoks sünnib §§ 80—85 ette nähtud korras. Mitteteatamise korral annab jaamaülem rongis tarviliku ruumi võimalust mööda. Nakkava haigusega kaitsevaelasi võib raudteel saata ainult etteteatamisega.

§ 105. Neile haigetele ja haavatuile, kelle tervisline seisukord nõuab kaasabi ja järelevalvet ja keda veetakse harilikus vagunis, määratakse väeosast arsti nõudmisel tarvilikul määral saatjaid.

Rahulikule vaimuhaigele määratakse 2 saatjat, määratsevale vaimuhaigele — peale selle veel velsker.

Marutõbiste loomade poolt puretud kaitsevaelastele antakse kaasa üks saatja, kui haavamisest on möödunud alla kolme nädala. Kui on ilmsiks tulnud määratseva vaimuhaiguse tundemärgid või puremisest on möödunud üle kolme nädala, siis talitatakse samuti, nagu määratseva vaimuhaige saatmisel.

Haigete ja haavatute saatjad sõidavad koos haigega ühise veodokumendi järele, millel märgitakse üldine nõuetav kohtade arv.

§ 106. Haigemajast arstliku komisjoni otsusel pikaajalisele terviseparanduse puhkusele (üle 15 päeva) lubatud kaitsevaelased varustatakse kaitsevæe sõidupiletiga sõiduks oma kodukohta ja sealt tagasi väeosssa. Sõidupileti annab välja kas kaitsevæe haigemaja või

selle puudumisel kohalik kaitseväeringkonna ülem (komandant). Kui puhkuseaeg kestab üle kahe kuu, saab terviseparanduse puhkusele lubatud kaitseväelane puhkusetunnistuse ettenäitamisel sõidupileti sõiduks tagasi väeossa kohaliku kaitseväeringkonna ülemalt (komandandilt). Kaitseväelase puhkusetunnistusele tuleb märkida ka uuesti välja antud veodokumentide nr.nr.

Lühiajalisele terviseparanduse puhkusele (alla 16 päeva) lubatud kaitseväelast ei varustata kaitseväe veodokumentidega.

Kaitseväelase sõit haigemajja, sanatooriumi või arstlikku komisjoni teostatakse kaitseväe veodokumentidega.

§ 107. Haigete ja haavatute vedu ja paigutamine sanitarvagunites sünnib vastavate sanitarimääruste järgi.

§ 108. Raudtee piirkonna komandant, või viimase puudumisel jaamaülem, on kohustatud tarbekorral tõestama veoarveid, mis tekivad haigete või haavatute jaama toomisel, sõidul raud- ja veeteedel ning jaamast ravilatesse saatmisel, kui niisuguseid vedusid ei saa teostada väeosa oma veoabinõudega jakaasabiga.

Raudtee piirkonna komandant ja jaamaülem on kohustatud võimalust mööda abiks olema haigetele ja haavatutele kaitseväelastele nende edasisaatmisel jaamast ravilasse või paigutamisel vagunisse ning tarbekorral eraldatud ruumi muretsemisel jaamahoones või selle lähemas ümbruses.

§ 109. Abiandmine raud- ja veeteedel haigeksjäänud üksiksõitjatele kaitseväelastele ning nende edasisaatmine ravilasse sünnib ühisel alusel teiste reisijatega.

EESTI

4

RAHVUSLIK RINGKONN

V peatükk.

Surnute vedu.

§ 110. Surnud kaitseväelaste vedu raud- ja veeteedel sünnib üldises korras selle kohta maksvate määruste järele. Veokulud tasub veo korraldaja.

Kaitseväe veodokument surnu veoks ja ühe saatja sõiduks antakse välja erijuhtumistel diviisi- või temale vastava ülema kirjalikul loal. Samuti võib kindralstaabi nõusolekul teostada kaitseväe veodokumendiga ka surnud kaitseväelaste saatjate, matusetalitustest osavõtjate ja orkestri vedu.

Nakkavasse haigusse surnud kaitseväelase vedu raudteel on keelatud. Kuid erilistel juhtumistel võib siseriigis, diviisi arsti kirjalikul nõusolekul, seda vedu toimetada tingimusel, et oleksid täidetud vastavad sanitar-määrused.

VI peatükk.

Areteeritute ja vangide vedu.

§ 111. Areteeritute ja vangide vedu sünnib järgmiselt:

Areteeritu vedu karistusekandmise kohta ja sealt tagasi oma väeossa sünnib kas kaitseväe veodokumendiga või lisa nr. 7 p. 1 nähtud juhustel tapikorras. Kui tapivagunit käigus ei ole või sellega saatmine on raskendatud ja kui areteeritu väljasaatmine on tähtajaline, tuleb väeosajärel ka lisa nr. 7 tähendatud kaitseväelaste saatmist toimetada kaitseväe sõidupiletitega. Kaitseväe veodokumendid areteeritute veoks karistusekandmise kohta ja nende saatjate veoks sinna ja tagasi antakse

välja väeosast. Kohalik kaitsevääringkonna ülem või komandant annab välja veodokumendi karistuse ärakandnule tagasisõiduks oma väeossa.

Karistuse ärakandnutele saatjaid harilikult ei määrata, välja arvatud juhtumised kui seda eriliselt nõuab väeosäülem, kuhu saadetav kuulub.

§ 112. Areteeritud kaitsevääelase vedu sünnib selles klassis, kus tema on õigustatud sõitma. Areteeritud kaitsevääelase saatjad sõidavad ühises vagunis areteerituga. Tarbekorral, kui erilised asjaolud seda nõuavad, võib väeosäülem areteeritute veoks nõuda terve vaguni jaoskonna. Niisugusel juhtumisel veodokumendi juurel ja käsukirjas märgitakse vaguni jaoskonnas olevate istekohtade arv ja veo põhjused.

VII peatükk.

Kaitsevääelaste vedu kohtutesse ja kohtu-uurijate juurde.

§ 113. Kaitsevääe kohtu-uurijate ja sõjakohtute poolt välja kutsutud eeluurimise all olevad ja süüdistatavad ohvitserid, sõjaväe-ametnikud ja üleajateenijad veetakse üksikkorras ning nad varustatakse kaitsevääe sõidupiletiga sinna ja tagasi sõiduks. Vahialla võetud isikutelt võetakse tagasisõidupilet ära ning saadetakse tagasi väeosale.

Valve- või vahiall kaitsevääe kohtu-uurijate juurde ja sõjakohtusse saadeta vaiale ohvitseridele, sõjaväe-ametnikkudele ja üleajateenijatele ühes nende saatjatega antakse ühine kaitsevääe sõidupilet.

§ 114. Kodanlikkude kohtu-uurijate ja kodanlikkude kohtute poolt väljakutsutud kriminaal süütegudes uurimise all olevad ohvitserid, sõjaväe-ametnikud, üleajateenijad varustatakse sõidupiletiga § 113 ette nähtud korras. Isikute vahialla võtmisel nende tagasisõidu piletid saadetakse tagasi vangistusasutuse juhataja kaudu pileti väljaandjale väeosale.

§ 115. Vahi- või oma ülemuse valve all olevad ajateenijad sõdurid ja allohvitserid, keda kutsutakse nende süütegude asjus kaitseväge kohtu-uurijate juurde ja sõjakohtusse, või kodanlikkude kohtu-uurijate juurde ja kodanlikkudesse kohtutesse, saadetakse tapikorras. Juhtumisel, kui vahi- või valveall olevaid kaitsevaelasi tuleb välja saata kiires korras, kuid tapivagunis saata ei ole võimalik, saadetakse kaitsevaelased ühes saatjatega kaitseväge veodokumentidega.

Ajateenijad kaitsevaelased, kes vahi- ega valveall ei ole ja kes üksikkorras sõidavad, saavad kaitseväge sõidupileti sinna ja tagasi sõiduks, nagu see § 113 ette nähtud. Isikute vahiallavõtmisel toimetatakse nende veodokumentidega §§ 113—114 ette nähtud korras.

Kodanlikkudesse kohtutesse kaebelustena kutsutavad ajateenijad kaitsevaelased nende poolt enne kaitseväge teenistusse astumist toime pandud süütegude eest, saadetakse kaitseväge veodokumentidega ainult sel juhtumisel, kui nende süütegude eest raskemalt võib saada karistatud kui arestiga või rahatrahviga.

§ 116. Kaitsevaelasi, keda kutsutakse kodanlikkudesse kohtutesse nõudjatena, kostjatena või tunnistajatena tsiviilasjus, kaitseväge veodokumentidega ei varustata.

Kaitseväelased ja kaitseväe ametkonnas teenivad riigiteenijad, keda kutsutakse kodanlikkudesse kohtutesse ekspertidena, sõjaministeeriumi või väeosa esitajana või volinikuna nõudmiste asjus, millega on seotud riigi huvid, varustatakse kaitseväe veodokumentidega üldistel alustel.

§ 117. Kriminaalasjus kohtu-uurijate juurde või kohtutesse tunnistajatena või ekspertidena kutsutud ohvitserid ja sõjaväe-ametnikke ei varustata kaitseväe veodokumentidega, välja arvatud juhtumised, kus nimetatud kaitseväelased olid selles asjas, milles nad kutsutud, juurdluse toimetajaks või süüteo jälgimise alustajaks.

Kaitseväe huvidega seotud kriminaalasjus kohtu-uurijate juurde ja kohtutesse kutsutud allohvitserid ja sõdurid varustatakse väeosa poolt üldises korras kaitseväe veodokumentidega.

Käesoleva paragrahvi alal sõjaministeeriumile tekkinud kuludest (sõidukulu, päevaraha jne.) teatab väeosa viivitusega kohtuasutusele, kelle poolt kaitseväelane välja kutsuti (Kr. kp. s. §§ 978², 979 ja 986¹ ning S.kp.s. §§ 1132, 1133 ja 1141).

Kohtuasutusele teatamisest märgitakse väeosas väljaantud kaitseväe veodokumendi juurele.

§ 118. Väeosade käsukirjad ning veodokumentide juured peavad sisaldama täpseid andmeid kohtutesse või kohtu-uurijate juurde kutsutud kaitseväelaste kohta, nagu: mis sugusesse kohtusse, tunnistajana, nõudjana, kostjana, mis asjas jne., nagu see § 34 ette nähtud.

VIII peatükk.

Kaitseväelaste vedu abiandmiseks õnnetuste puhul.

§ 119. Kaitseväelaste vedu abiandmiseks õnnetuste puhul sünnib üldises korras kas kaitseväge vedodokumendi põhjal või erakorralise nõudmise järgi (§ 48). Vedu teostatakse reisi-, sega- ja kaubarongides või abirongides ja veduritel, vastavalt sellele, nagu seda nõuab abiandmise iseloom.

§ 120. Kui kaitseväelaste väljakutsumine sünnis sõjaministeeriumi huvides või kodanikkude võimude väljakutsel, siis veokulud tasub sõjaministeerium kaitseväge tariifi järgi.

Kui kaitseväelaste väljakutsumine sünnis raudtee nõudel, siis vedu teostatakse vastavate erimääruste järgi maksuta.

IX peatükk.

Hulgalised veod.

§ 121. Hulgalised veod raud- ja veeteedel, nagu noorsõdurite, käsutusväelaste, reservväelaste ning maakaitseväelaste ja kindralstaabi korraldusel kaitseväge õppustele veetavate isikute vedu õppustele ning nende vedu teenistuse ja õppuste kohast kodukoha jaamani sünnib üldiselt §§ 76—80, 86—94 ette nähtud korras.

§ 122. Hulgaliste vedude teostamiseks saadetakse enne vedude algust väeosajlemate poolt kindralstaapi täielikud teated, nii et nad oleksid kohal hiljemalt 3 ööpäeva enne vedude algust. Teated peavad sisaldama § 84 tähendatud andmeid.

§ 123. Saadud teadete põhjal kindralstaap kokkuleppel raudteevalitsusega seab kokku vedude kava, millest ärakirjad saadetakse vastavatele väeosaülematele ja raudtee asutustele, kes veo teostamisel on kohustatud kavast kõrvalekaldumatult kinni pidama. Erakorralisel tarvidusel sünnib kava muutmine kindralstaabi kaudu.

§ 124. Noorsõdureid saatjad asutused on kohustatud neid tutvustama kaitseväe vedude korraga raud- ja veeteedel, alla kriipsutades, et igasuguste korratuste ja sisseseadete rikku- mise eest noorsõdurid on vastutavad täiel määral.

Noorsõdureid veetakse komandodes. Komandovanemateks on väeosadest välja saad- tud vastuvõtjad, või kui viimaseid määratud ei ole, siis, väiksema grupi saatmisel, mõni valitud noorsõdur, keda tuleb tutvustada sõidu määrustega raud- ja veeteedel.

Noorsõdurite vedu kaitseväeringkonna üle- mate juurest väeossa sünnib kaitseväe veo- dokumendiga.

§ 125. Tegevast teenistusest vabastata- vate kaitseväelaste vedu nende asukoha lähema raudtee jaamani sünnib kaitseväe veodoku- mendiga.

Korralikkumise eest raud- ja veeteedel nad kannavad vastutust kui tegelikus teenis- tuses olevad kaitseväelased.

Nimetatud kaitseväelastest moodustatakse tarbekorral komandod. Saatejaamas komando- vanem korraldab pealelaadimist ja valvab korra järgi jaamas. Jaamades, kus on raudtee piir- konna komandant, ilmub komandovanem selle käsutusse.

Tarbekorral komandovanem kohustatakse saatma komandot kuni määratud punktini.

§ 126. Mobilisatsiooni ja kaitse- ning kontroll-mobilisatsiooni korral kaitseväge tegelikku teenistusse kutsutavate käsutus-, reserv- ja maakaitseväge ohvitserid ja sõjaväe-ametnikud sõidavad neile määratud väeosadesse lisas nr. 8 näidatud tunnistustega.

Kõik teised mobiliseeritavad kodanikud ilmuvad kogumiskohtadesse ise või saadetakse kaitseväge teenistuse seaduse kohaselt kohalikkude omavalitsuste hoolet ja kulul. Mobiliseeritud meeste vedu kogumiskohtadest määratud väeosadesse sünnib erimääruste kohaselt.

§ 127. Hulgaliste vedude puhul jaamadesse, kus raudtee piirkonna komandanti ei ole, määratakse tarbekorral kindralstaabi korraldusel karnisoniülemate poolt korrapidajad ohvitserid, kellele tarviduse korral antakse kaasa vastav sõjaline jõud. Korrapidaja ohvitser on kohustatud jaamas viibima nende rongide ajal, millega sõidavad kaitseväelased, ja valvama korra järgi jaamas.

X peatükk.

Kaitseväge varanduse vedu raudteel.

A. Varanduse saatmine.

§ 128. Kaitseväge varandus, vastavalt oma kaalule, arvule ja mahule veetakse raudteel järgmisel viisil:

— sõitja poolt vagunisse ühes võetava käsipagasina;

— pagasina;

— väikesaadetisena (suure- või väikekiirusega);

— vagunsaadetisena (suure- või väikekiirusega).

§ 129. Kaitseväelastega vagunisse kaasa võetavaks ja tasuta veetavaks käsipagasiks ja varanduseks loetakse:

a) üksiksõitjatele kaitseväelastele välja antud relvad ja varustus ning vastavalt raudteel maksvatele üldistele normidele kaitseväelaste isiklikud asjad;

b) ešeloni veol ohvitseride, kaitseväe-ametnike ja üleajateenijate isiklik varandus kuni 50 kg ja ajateenijate — kuni 20 kg raskuses iga sõitja peale;

d) hobuste veol — hobusterakmed ja hobuste 2 päeva moon, mis paigutatakse ühisesse vagunisse hobustega, välja arvatud § 301 ette nähtud juhtumised.

§ 130. Kaitseväe varandus veetakse harilikult väikekiirusega, kas väike- või vagunsaadetisena.

Pagasina ja suurekiirusega veetakse ainult niisugust kaitseväe varandust, mille kiire või tähtajaline vedu on möödapääsematult tarvilik.

Väeosäilem valib oma äranägemisel varanduse veo viisi, pidades silmas § 8 ette nähtud nõudeid.

§ 131. Kaitseväe varanduse vedu väljaspool ešeloni toimetatakse pagasina ning suure- või väikekiirusega (väike- või vagunsaadetisena) käesolevas määrustikus, raudteeseaduses ja kaubaveotariifis ette nähtud korras. Varanduse nimetused tähendatakse veokirjale § 39 kohaselt.

Varanduse vedu ešelonis toimetatakse käesoleva määrustiku III jaos ette nähtud korras.

Vagunsaadetised laetakse saatja väeosa (§ 135) poolt, väikesaadetised ja pagas — raudtee poolt.

§ 132. Igale väikesaadetisele märgitakse saatmisel:

— märk ja nr., mille järgi ta on näidatud veodokumendil;

— võimaluse korral saaja väeosa aadress ja saadetise kaal.

Kaal tehakse kindlaks raudtee poolt.

§ 133. Kaitseväe varandus, mis veol raud- ja veeteedel kardab rikkimineku või vigastamist või kaotsi võib minna, pakitakse hoolikalt vastavate määruste kohaselt. Pakkimise materjali annab see väeosa, kes varanduse välja annab või saadab.

Kergesti katkimevaile asjadele ja pakki- dele märgitakse selgesti ja silmapaistvalt „ettevaatlikult“, kergesti süttivaile — „tulekardetav“ ja teatavat seisakut nõudvaile pealmisele küljele — „pealkülg“ jne. Niisuguse varanduse laadimisel ja veol toimetatakse vastavalt tehtud märkustele.

§ 134. Vagunsaadetisena veetakse raudteel kaitseväe varandust järgmistel juhtumistel: — kui niisugune vedu oma iseloomult kuulub kaubaveotariifi järgi vagunsaadetise hulka;

— kui vedu vagunsaadetisena sõjaministeeriumile on odavam;

— kui mõnesugustel põhjustel varandust on võimata saata teisel teel, kuigi vagunsaadetisena vedu sõjaministeeriumile on kallim (näit. laskemoon);

— kui varandus veetakse ešloni koosseisus.

§ 135. Kaitseväe varanduse veol vagunsaadetisena tarvitatakse laadimisel eestkätt kaitseväe tööjõudu, selle puudumisel — raudtee tööjõudu või eratöölisi. Kui laadimine on toimetatud raudtee või eratööliste poolt, tõendatakse seda kaitseväe veokirjal varanduse saatja või saaja ja raudtee ametniku allkirjadega.

§ 136. Vagunite laadimisel kasutatakse täielikult vaguni mahutust ja kandejõudu ning sel alal tuleb täita raudtee ja käesoleva määrustiku vastavaid nõudeid ja määrusi.

§ 137. Kaitseväe varandus veetakse kas koos väeosadega või neist lahus.

Otsuse, missugune varandus koos väeosaga ja missugune lahus veetakse, teeb väeosauülem, suuremate üksuste veol — diviisiülem.

§ 138. Kaitseväe varandus, mis veetakse lahus väeosast, veetakse kas kaitseväe-, kauba- või segarongis, ning pagas reisirongis harilikus korras.

Erakorralistel juhtudel, kindralstaabi ja raudteevalitsuse vahelisel kokkuleppel võib vedada vähemal arvul ka reisirongis mitmesugust kaitseväe varandust, välja arvatud lisa nr. 9 loetletud aineid.

§ 139. Kaitseväe varanduse vedu, mis sellekohaste erikorralduste põhjal teostatakse väeosade poolt kindlaksmääratud rahanormide arvel, sünnib väeosade poolt kohemaksetava raha eest kaubaveotariifi järgi.

Sõjaministri erikorralduste järgi võib nimetatud vedusid teostada kaitseväe vedodokumentidega, misjuures arvete tasumine sünnib § 225 ette nähtud korras.

§ 140. Keskasutustest ja diviisi intendantuuridest ning neile alluvatest asutustest saadud varanduse vedu sünnib alati kaitseväe veokirjaga. Varanduse saatmisel väeosas veokirja annab välja mitte varustuse nõudja või saaja, vaid see keskasutus, diviisi intendantuur või § 43 kohaselt sellele alluv asutus, kelle poolt varandused välja saadetakse.

§ 141. Sõjaministri loal teostatakse § 139 ette nähtud varanduse vedu väeosade alalisest asukohast nende taktikaliste õppuste ja manöövrite ning laagrite (polügooni) asukohadesse kaitseväe vedodokumendi põhjal kindralstaabi veokrediidi arvel siis, kui selle varanduse hind on normeeritud väeosa alalise asukoha järgi, kuna uues kohas varanduse hind on kallim, kui hind väeosa asupaigas ühes veoga väeosa ajutise asupaigani.

B. Vagunite kasutamise kord.

§ 142. Kaitseväe varanduse veoks kasutatakse kinniseid kaubavaguneid, vagunplatvorme ja erivaguneid (laevu), arvesse võttes veetavate varanduste iseloomu.

§ 143. Kaitseväe varandus, mis niiskuse läbi võib rikki minna või veduri sädemetest kergesti põlema süttida, samuti hobused, veetakse ainult kinnistes vagunites. Suurtükke, kuulikaste, voorivahendeid ja muid raskeid asju veetakse harilikult vagunplatvormidel.

§ 144. Varanduse veol määratakse saatja niisuguse vagunsaadetise või nende loomade juurde, mille vedu raudteel saatjatega on ette nähtud või mille kohta väeosaülem tarvilikuks peab saatja määramist. Saatja sõidab ühises vagunis selle varandusega, mille juurde

ta on määratud, või ruumi puudumisel mõnes teises vagunis samas rongis.

Vagunsaadetis või loomad, mille juurde on määratud saatja, jäävad viimase hoole ja järelevalve alla.

Saatja vastutab saadetise eest ainult juhtudel, kui kahju on tekkinud tema süü läbi ja kui ta saadetisega ühes ruumis sõidab.

§ 145. Tähtsama kaitseväge varanduse veol vagunsaadetisena, määratakse tarbekorral saadetise ülem ja sõjaväeline kaitse. Kui saadetise ülemat ei ole määratud, siis pannakse tema kohused saatjate vanema peale. (Juhtnõõrid sõjaväelise kaitse määramise kohta vaata lisa nr. 10).

§ 146. Kaitseväge saadetise ülem või saatjate vanem on vastutav varanduse korraliku veo ja hoidmise eest. Tarbekorral on temal õigus pöörata kaasabi saamiseks raudtee ametnikkude ja kaitseväge võimude poole.

D. Kaitseväge varanduse vastuvõtmise ja väljaandmise kord raudteel.

§ 147. Kaitseväge varandus võetakse vastu veoks raudteel kaitseväge veodokumendi ettenäitamisel §§ 52—55 ette nähtud korras.

Kui § 131 näidatud kaitseväge varandus on esitatud puudulikus pakendis, tuleb saatjalt nõuda pakendi parandamist. Kui saatja ei soovi pakendit parandada, märgitakse pakendi puudumisest või halvast seisukorrast veodokumendi duplikaadile ja talongile. Kui varanduse saatja sarnase märkuse tegemisega veodokumendil ei ole nõus, teeb saatejaam varanduse seisukorra kohta akti, millest märkus dupli-

kaadile ja talongile tähendatakse. Tarbekorral keeldub jaam varandust vastu võtmast.

Kui pakendita esitatud varanduse vastuvõtmisel selles märgatakse silmapaistvaid korrausi või vigastusi, on saatejaamal õigus selle kohta nõuda märkuse sissekandmist veodokumendi duplikaadile ja talongile, või kui saatja sellega nõus ei ole, siis tegema raudteeseaduses ette nähtud akti. Pakkimise korralikkust otsustab saatejaamas varanduse vastuvõtja ametnik või jaamaülem.

§ 148. Kaitseväe varanduse sihtjaama jõudmisel teatab jaamaülem sellest raudtee piirkonna (sadama) komandandile, kes juhul, kui kaitseväe varandus on veetud saatjateta, selle päralejõudmisest teatab varanduse saajale väeosale. Jaamades, kus komandanti ei ole, teatab jaamaülem saatjateta veetud kaitseväe varanduse kohalejõudmisest vastavale väeosale siis, kui on olemas sellekohane märkus veokirjal.

§ 149. Kui veokirja duplikaat, mille põhjal varandus veoks on vastu võetud, ei ole kätte jõudnud varanduse saaja väeosa ülemale, antakse varandus jaamas välja nimetatud väeosa ülema kirjaliku nõudmise või volituse põhjal.

§ 150. Kaitseväe saadetised antakse sihtjaamades välja § 58 ette nähtud korras.

Kaitseväe varanduse vastuvõtmisel sihtjaamas isik, kes seda on volitatud tegema, näitab ette veokirja duplikaadi või § 149 ette nähtud juhul — sellekohase nõudmise või volituse. Vastuvõtja on kohustatud järele vaatama, kas vagunsaadetisel — vaguni plommid ja väikesaadetisel — saadetise pakendid on terved, kohtade arv õige jne.. Tarbekorral

toimetatakse kaalumist. Ühtlasi varanduse vastuvõtja võrdleb, kas talong on veokirja järgi õieti kokku seatud, ning kirjutab talongile alla ja laseb veokirja duplikaadile lüüa jaama kalender-templi varanduse vastuvõtmise kohta. Peale selle hoolitseb vastuvõtja, et varandus laetaks vagunist välja tariifis kindlaks määratud tähtajal ja veetaks ära raudtee piirkonnast.

Jaamas kirjutatakse alla ka nende vagunite veokirjad, mis antakse välja laadimiseks jaamast eemal olevatele teeharudele.

Kahtluse korral on raudtee ametnikul õigus veokirja ettenäitajalt nõuda isikutunnistuse ettenäitamist.

§ 151. On keelatud kaitseväe veokulude arvel kaitseväe varanduse all vagunite kinnipidamine üle tariifides kindlaks määratud tähtaja, samuti kaitseväe varanduse hoidmine raudtee vagunites ja aitades, välja arvatud juhud, kui selle kohta on tehtud korraldus kindralstaabi poolt. Vaguni täitmise ja tühjendamise ning varanduse hoidmise aja kohta tehakse sellekohased märkused veodokumendil, samuti ka nõutud vaguni seismise kohta, kui seda ei tarvitatud.

§ 152. Kaitseväe varanduse veol saatjata teatab saatja sellest saajale niivõrra aegsasti, et viimane jõuaks teha kõik tarvilikud ettevalmistused varanduse õigeaegseks vastuvõtmiseks ja äraviimiseks raudteelt.

§ 153. Kaitseväe varanduse saatjal või saajal on õigus nõuda saatejaama kaudu raudteeseaduses ette nähtud korras saadetise tagasiandmist, saatejaama või sihtjaama muutmist. Nõudmine selle kohta esitatakse saatejaamale kirjalikult ühes veodokumendi duplikaadiga.

Selle nõudmisega seotud veod märgitakse veodokumendi talongil ja duplikaadil, mille põhjal sünnib ka kulude tasumine raudteele.

§ 154. Kui kaitseväe varandus kolmekümne päeva jooksul, sihtjaama jõudmise ajast arvates, ei ole välja võetud, loetakse ta nõudmatusks. Sellest teatab sihtjaam viibimata varanduse saatjale.

Kui kahe kuu jooksul kaitseväe varandus ei ole välja võetud, teatab sellest raudteevalitsus kindralstaabile, kes varanduse kohta edaspidised korraldused teeb.

§ 155. Kaitseväe varandus, mis kuulub ruttu riknevate hulka, või mille hoidmine nõuab raudteelt eriruumide sisseseadmist, või ei ole soovitatav sanitar või julgeoleku mõttes, tuleb väeosal viibimata raudteelt ära viia. Niisuguse varanduse kohalejõudmisest on sihtjaam kohustatud viibimata teatama varanduse saajale.

Kui niisugune varandus tariifis ette nähtud ajal ei ole raudteelt ära viidud, tuleb sihtjaama ülemal sellest viibimata teatada raudteevalitsuse kaudu kindralstaapi.

Kui peale teatamist varanduse kohta mingit korraldust öö-päeva jooksul ei järgne, talitab jaam sellega samuti kui erasaadeti-sega raudteel maksvate üldiste määruste kohaselt.

§ 156. Veetud varandus loetakse väljaantuks vastuvõtjale sel hetkel, mil varanduse vastuvõtja veokirjale vastuvõtmisest alla kirjutab. Sellest hetkest loetakse lõppenuks ka raudtee vastutus kaitseväe varanduse veo asjus.

E. Varanduse rikke- ja kaotsimineku ning hävinemine veol.

§ 157. Kui varanduse vastuvõtmisel tuleb ilmsiks, et varandus on kas täielikult või osaliselt kaduma läinud või mõnel põhjusel rikutud, siis jaamaülem, raudteepiirkonna komandandi (kus viimane olemas) ja varanduse vastuvõtja poolt, kahe tunnistaja ning tarbekorral ekspertide juuresolekul, seatakse kokku raudteeseaduses ette nähtud akt. Kui akti varanduse vastuvõtmisel ei ole kokku seatud ja varandus on väeosa poolt raudteelt vastu võetud, ei vastuta raudtee tekkinud kahju eest. Aktile kirjutavad alla jaamaülem, komandant, tunnistajad ja varanduse vastuvõtja. Akti teisend jääb varanduse vastuvõtjale. Viimane on kohustatud akti viibimata esitama oma ülemusele.

§ 158. Raudteel veetava kaitseväe varanduse rikete, kaotsimineku ja ruttu riknevate ainete mittetähtajal kohaletoimetamise ja väljaandmise läbi tekkinud kahjud tasub sõjaministeeriumile raudteevalitsus, kui need kahjud on tekkinud raudtee süü läbi.

Kahjude kindlakstegemine ja tasumine sünnib raudteevalitsuses ette nähtud alustel ja korras.

G. Loomade vedu.

§ 159. Hobused veetakse raudtee poolt varustatud sisseseadetega kinnistes kaubavagunites. Samades vagunites veetakse ka hobuste saatjad, hobuserakmed ja tarbekorral kuni kahe päeva toidumoon.

Kõik muud loomad veetakse raudteel maksvate üldiste määruste kohaselt.

§ 160. Loomade veoks määratud vagunid tulevad enne tarvitamist tingimata puhastada ja tarbekorral desinfitseerida. Hobuste veol pimedal ajal vagunid valgustatakse raudtee poolt.

§ 161. Haiged hobused mahutatakse vagunisse veterinaär arsti või velskeri poolt antud juhatusel järgi. Kui haige hobuse veoks on tarvis rohkem kui üks koht, siis tehakse sellekohane märkus veokirjale, mille järgi arvestatakse ka veokulud.

Siberikatku-, tatitõve- ja marutõvehaiged ning nende haiguse tundemäikidega kahtlasi hobuseid ja veiseid raudteel vedada on keelatud. Teiste nakkavate haigustega ja neis haigustes kahtlasi hobuseid ja veiseid veetakse eraldi vagunites, mis on varustatud vastavate pealkirjadega. Nüüsguste haigete loomade vedu korraldatakse kokkuleppel saatejaama ülemaga.

Peale haigete loomade väljalaadimist puhastatakse ja desinfitseeritakse vagunid raudtee kulul vastavalt maksvatele määrustele. Kui sihtjaamas puuduvad desinfitseerimise abinõud, siis vagunid saadetakse puhastamata plombeeritult nende abinõudega varustatud jaamadesse.

Nakkavate haiguste ilmsikstulekul teel talitatakse §§ 349—350 kohaselt.

§ 162. Vagunite sisseseade hobuste veoks annab raudteevalitsus §§ 394 ja 395 kohaselt. Hobustele tarvismineva aluspõhu muretseb loomade saatja.

XI peatükk.

Kaitseväe laskemoona, lõhke- ja lämmastavate ning mürgiste ainete vedu.

A. Üldmäärused.

§ 163. §§ 164—199 toodud määrused on maksvad kõigi nende kaitseväe laskemoona, lõhke- ja lämmastavate ning mürgiste ainete veo kohta raud- ja veeteedel, mis on loetletud lisa nr. 9. Ained, mis laskemoona, lõhke- ja lämmastavate ning mürgiste ainete hulka kuuluvad, kuid lisa nr. 9 ette nähtud ei ole, veetakse eri kokkuleppel nende kaitseväe keskasutuste, kelle kompetentsi tähendatud ained kuuluvad, ning raudteevalitsuse (laevakontori) vahel.

B. Vedu raudteel.

§ 164. Rongide ja vagunite nõudmine lisa nr. 9 loetletud ainete vedamiseks sünnib §§ 81 ja 83 järgi.

§ 165. Lisa nr. 9 loetletud ainete, välja arvatud laskemoon, laadimine raudteel peab sündima kohtadel, mis on võimalikult kaugel eluhoonetest, pealiinist, kaubaladudest ja kohtadest, kus laetakse kergesti plahvatavaid või kergesti süttivaid aineid.

Laskemoona võib laadida raudtee laadimis-kohtades, kuid seejuures tarvitusele võttes ettevaatuse abinõud.

§ 166. Lisa nr. 9 loetletud ainete veol vagunsaadetisena nad laetakse saatja poolt pürotehniku või asjatundja ohvitseri juhatusel. Veol väikesaadetisena sünnib laadimine raudtee poolt. Laadimine sünnib päevavalgel põrutusteta ja loopimisteta, võttes tarvitusele kõik ettevaatuse abinõud õnnetuste ärahoid-

miseks. Erakorralistel juhtudel võib laadimist teostada ka öösi, kusjuures valgustamiseks tuleb kasutada elektrilampe ja ainult nende puudumisel äärmise ettevaatusega muid kindiseid valgustuseabinõusid.

Kinniseks valgustuseabinõuks loetakse elektrilambid ja valgustus, mis paistab eemalolevast kõrvalruumist või ruumist, mis klaasaknaga eraldatud.

§ 167. Juhtudel, kui lisa nr. 9 loetletud ained ajutiselt on jäetud lahtisele kohale, kaetakse nad presendiga ja jäetakse saatja valve alla. Gaasipudelid ja lahtine laskemoon asetatakse niisugusel korral roostetamise ärahoidmiseks laudadele.

§ 168. Suitsetamine ja lahtise tule tegemine lähemale kui 100 meetrit nimetatud ainetest on keelatud.

§ 169. Lisa nr. 9 loetletud ained pakitakse ja laetakse vagunisse lisa nr. 9 tabelis ette nähtud korras. Pakkimise ja laadimise korralikkuse eest on vastutav saatja.

§ 170. Saatja väeosa ülema äranägemisel erakorralistel juhtumistel vaguneid võib laadida nende täie kandejõuni.

§ 171. Lisa nr. 9 loetletud ained veetakse ainult kinnistes kaubavagunites. Neid aineid laetakse vagunitesse nii, et nad rongi liikumisel vagunis ei liiguks, veereks ega pörkaks vaguni seinte vastu. Raskus tuleb asetada võimalikult ühetasaselt kõigile vaguni telgedele.

§ 172. Lisa nr. 9 loetletud ained märgitakse kaitseväe veodokumendil üldnimetusega: „laskemoon“, „lõhkeained“, „lämmastavad ained“ ja „mürgised ained“. Saatja on

vastutav, et saadetavad ained oleksid õieti veodokumendil märgitud.

§ 173. Juhtumistel, kui koos lisa nr. 9 loetletud ainetega ühes vagunis ei ole lubatud vedada teisi aineid, teeb veodokumendi väljaandja väeosa sellekohase märkuse veodokumendile saadetise nimetuse lahtrisse. Kui nende ainete veoks nõutakse pidurita vagunit, tuleb see märkida vaguni nõudmisel.

§ 174. Vagunid, kus veetakse lisa nr. 9 loetletud aineid, ei eraldata teistest mingisuguste väliste tundemärkidega.

§ 175. Vagunid, mis määratud lisa nr. 9 loetletud ainete vedamiseks, tulevad enne laadimist tehniliselt järele vaadata. Erilist tähelepanu tuleb pöörata sellele, et vagunite liikuvad ja ühendusosad oleksid täiesti korras.

§ 176. Lisa nr. 9 loetletud ainetega täidetud vagunite õist välist järelevaatust toimetatakse ainult täiesti korras olevate laternate valgustusel.

§ 177. Raudtee ametnikkudel tuleb selle eest hoolt kanda, et lisa nr. 9 loetletud ainetega täidetud vagunitega ei toimetataks jaamades suuremaid manöövreid ning liikumise ajal hoidutaks järskudest tõugetest.

§ 178. Lisa nr. 9 loetletud ained veetakse nii tervete rongidena kui üksikute vagunitena ja väikesaadetisena kauba- või segarongides. Reisirongides ja pagasis nende ainete vedu on keelatud. Lämmastavate ja mürgiste ainete vedu ühes vagunis koos inimestega või loomadega on keelatud.

§ 179. Vagunite arv rongides, mis eriti määratud lisa nr. 9 loetletud ainete veoks,

võib ulatuda raudtee eksploatatsiooni määrustes ette nähtud rongide täie koosseadeni. Vagunite arvu teistes rongides määratakse kindlaks järgmiselt:

a) kaubarongides nende vagunite arv ei või tõusta üle 25, kusjuures need vagunid asetatakse rongi keskele. Kui rongis on vahtkonna vagun, siis paigutatakse see nende vagunite taha;

b) segarongides neid vaguneid ei tohi olla üle kahe ja kaitsevæerongides, kus inimesi veetakse, üle kümne. Laskemoonaga ja lõhkeainetega täidetud vagunid eraldatakse inimeste ja loomade vagunitest vähemalt nelja hariliku kaubaga täidetud või tühja vaguniga;

d) vagunid lämmastavate ja mürgiste ainetega paigutatakse rongi lõpule, kusjuures nad inimeste või loomade vagunitest eraldatakse vähemalt ühe vaguniga. Vahtkonna vagun, kus see eraldi olemas, paigutatakse lämmastavate või mürgiste ainete vagunite etteotsa;

e) kõik rongis olevad kergesti süttivate ainete vagunid lahutatakse lõhkeainetega täidetud vagunitest nelja hariliku kaubaga täidetud või tühja vaguniga.

§ 180. Kui vagun lisa nr. 9 loetletud ainetega teel vigastatakse, nii et selle edasisaatmine muutub võimatuks, siis laetakse sellest vagunist need ained raudtee korraldusel teise korralikku vagunisse. Kui on vigastatud saadetis nii, et selle edasisaatmine muutub kardetavaks, siis laetakse ta lähemas jaamas välja ja hoitakse kuni korralduseni valve all.

§ 181. Lisa nr. 9 loetletud ainetega laetud rongis selle rongi liikumisel raudteel ja seiskutel jaamades tulevad võtta tarvitusele kõik

raudtee määrustes ette nähtud tulekaitseabinõud.

§ 182. Seisakutel jaamades paigutatakse rong laskemoonaga ja lõhkeainetega niisugusele kohale, kus on karta vähem hädaohtu.

§ 183. Lisa nr. 9 loetletud ainetega täidetud vagunitele või rongile määratakse saadetise ülem ja tarbekorral temale abiks saatja. Peale selle antakse ligi sõjaväeline kaitse lisa nr. 10 ette nähtud korras. Lämmastavate ja mürgiste ainete veol antakse kaasa eriteadlane ja saatjad varustatakse gaasimaskidega.

Saadetise ülemaks määratakse võimalikult ohvitser või eriteadlane. Saadetise ülema, vahtkonna ülema ja eriteadlase kohused võib ühe ja sama isiku peale panna, kui selleks on määratud ohvitser või allohvitser.

§ 184. Lisa nr. 9 loetletud ainetega täidetud vagunitesse on lubatud sisse minna nii saatjatele kui raudtee ametnikkudele ainult äärmisel tarviduse korral saadetise ja vahtkonna ülema juuresolekul. Siinjuures võetakse tarvitusele kõik ettevaatuseabinõud.

§ 185. Lisa nr. 9 loetletud ainete veost saatejaama, samuti nende sihtjaama jõudmisest teatab saadetise ülem raudtee piirkonna komandandile või viimase puudumisel jaamaülemale.

Lisa nr. 9 loetletud ainetega laetud vagunid antakse normaalselt kaitseväge ladude piirkonda kella 7—19 ajal.

§ 186. Kõik arusaamatused, mis tekivad lisa nr. 9 loetletud ainete veo puhul lahendatakse võimalikult kohapeal asjaosaliste isikute poolt.

D. Vedu veeteel.

§ 187. Lisa nr. 9 loetletud ainete vedu veeteedel teostatakse üldiselt §§ 165—186 ette nähtud põhimõtetel §§ 188—199 toodud täiendustega.

§ 188. Lisa nr. 9 loetletud ained veetakse praamidil ja kaubalaevadel; reisilaevadel nende vedu on keelatud.

Kui laev on võetud kaitseväe kasutada, võib koos kaitseväelastega vedada lisa nr. 9 loetletuid aineid, seejuures käsitades kõiki nende ainete veol tarvilikke ettevaatuseabinõusid.

§ 189. Nimetatud aineid võib laadida laeva täie kandejõuni, arvesse võttes läbisõidu võimalusi ning jättes laeval tarvilikkudel kohtadel ruumi vabaks läbikäiguks.

§ 190. Pealelaadimise juures pööratakse eriliselt tähelepanu sellele, et lisa nr. 9 loetletud aineid ei paigutataks aurukatlate, suitsutorude, aurutorude, mootorite, gaasitorude jne. lähedale.

§ 191. Suitsetamine, lahtise tule tegemine, raudtee vedurite, vedurlaevade ja paatide sõit lähemal kui 100 meetrit lisa nr. 9 loetletud ainete laadimise kohtadest on keelatud.

§ 192. Ühises laevaruumis võib vedada kõiki neid aineid, mis on lubatud ühes ruumis hoida ning vedada lisa nr. 9 tabeli järgi.

§ 193. Laskemoonaga ja lõhkeainetega täidetud laevaruum pannakse kinni pärast laadimist ning kaetakse tarbekorral presendiga. Ruumi, kus lämmastavaid aineid veetakse, võib gaaside väljapääsemiseks jätta kinni katmata, kuid tuleb igal viisil hoolitseda selle

ruumi korraliku ventilatsiooni eest. Samuti tuleb hoolt kanda, et vesi laevaruumis ei teeks märjaks veetavaid aineid.

§ 194. Laeval, kus neid aineid veetakse, hoitakse tarvitamisvalmis kõik nõuetavad tulekaitseabinõud. Kui neid aineid veetakse praamil, siis on seal keelatud igasugune tuletegemine ja suitsetamine.

§ 195. Laevale, kus laetakse lisa nr. 9 loetletud aineid, pannakse välja päeval punane lipp (rahvusvahelise signaalraamatu järgi täht B), öösi — punane tuli. Laeva viibimisel väljaspool sadama või laadimise piirkonda ei tarvitata temal mingisuguseid eraldamise tunnemärke.

§ 196. Laev lisa nr. 9 loetletud ainetega hoidub sõidu ajal võimaluse järgi kaugemal teistest laevadest. Vastutulevatele laevadele, sõidul jõgedel ja kitsastel kohtadel, annab tema signaali, et need käiku vähendaksid. Vastutulevad laevad on kohustatud seda signaali täitma.

§ 197. Kui mürgiste ja lämmastavate ainete pudelid viga saavad, nii et neid hädaohuta laeval parandada ei ole võimalik, siis nad heidetakse merre. Jõgedel ja vähematel järvedel toimetatakse nad kaldale (§ 180).

§ 198. Sadamas lisa nr. 9 loetletud ainetega laetud laevad paigutatakse eraldi. Sellest peab laevakapten, kelle laeval nimetatud aineid veetakse, teatama sadamakaptenile võimalikult enne laeva kohalejõudmist.

§ 199. Väljaspool sadamat nende ainetega laetud laev peab peatuma võimalikult kaugel elamutest.

XII peatükk.

Kaitseväe vedude korraldamine veeteedel.

§ 200. Kaitseväe veod veeteedel on kas: lühiajalised — vältusega kuni 10 tundi; pikaajalised — vältusega üle 10 tunni.

§ 201. Lühiajalistel vedudel veeteedel arvatakse igale inimesele laevaruumi vähemalt 2,70 m³ õhku. Pikaajaliseil sõitudel on tarvilik iga inimese kohta laevatekil või laevaruumis vähemalt 0,920 m² pinda ja laevaruumis vähemalt 1,870 m³ — 2,040 m³ õhku.

§ 202. Hobuste paigutamisel laevatekile on tarvilik iga hobuse jaoks vähemalt 2,787 m² pinda ja paigutamisel laevaruumi umbes — 3,710 m³ õhku; laevaruumi kõrgus ei või hobuste paigutamisel olla alla 2,134 m.

§ 203. Inimeste ja varanduse laevale laadimise kord oleneb laeva suurusest ja ehitusest, samuti aastaajast ja veo vältusest.

Laadimine toimetatakse ešloniülema korraldusel laevakapteni juhtnööride ja juhataste järgi.

Inimeste vedu sünnib üldiselt §§ 76—79, 86—88, 90, 92—94 ja 96—127 ning varanduste vedu §§ 128—162 põhimõtetel; ešloni vedu üldiselt III jaos ette nähtud korras.

Rasked asjad ja muu varandus laetakse enne hobuseid ja inimesi.

Nakkavate haiguste põdejaid inimesi ja hobuseid ešloni koosseisus laevale ei võeta.

Laadimisel tuleb otstarbekohaselt ära kasutada laevaruumi, kusjuures mõnikord on kasulik voorivahenditel maha võtta tiislid ja aisad või isegi rattad. Et laadimist rutemini läbi

viia, on soovitatav määrata varanduse laevale toomiseks ja nende kohalepaigutamiseks laeval eraldi töölised.

§ 204. Vedudest, mille teostamiseks on tarvilik eraldi laev, või mille teostamine harilikkude käigusolevate laevadega tekitab raskusi, teatavad väeosaülemad võimalikult aegsasti kindralstaapi. Teadaandes tähendatakse, kui palju hobuseid ja varandust kuulub saatmisele, ning saate- ja sihtsadam.

Kui veoks vajatakse eraldi laev, siis antakse teadaanne vähemalt 1 nädal enne kavatsetava veo teostamist. Kõigist muudatustest inimeste ja laadungi koosseisus teatatakse laevakontorile ja kindralstaabile vähemalt 1 päev enne laeva väljasõitu.

Veod, mille teostamine ei tekita raskusi harilikkude käigusolevate laevadega, korraldatakse kokkuleppel väeosaülema ja laevakontori vahel.

§ 205. Kaitseväe vedudeks määratud laevad vaadatakse üle enne laadimist sadama komandandi (selle puudumisel laevaagendi), ešloniülema ja laevakapteni juuresolekul. Ühtlasi töötatakse välja üksikasjalik inimeste, hobuste ja varanduse laevale paigutamise kava. Samuti määratakse kindlaks, millal, kus kohas ja kuidas teostada laadimist.

§ 206. Inimeste jaotus laevale laadimiseks tehakse enne sadamasse tulekut või sadamas. Inimesed arvestatakse reisijatele ette nähtud istekohtade järgi ja mahutatakse laeva järkjärgult, pidades silmas § 201 ette nähtud norme.

Hulgalistel vedudel soojal ajal võib inimesi paigutada vahetekile, kusjuures laeva lae külge tulevad tõmmata presendid kaitseks tuule, vihma ja päikese eest.

Erilistel juhtumistel võib inimesi paigutada ka laevaruumi, kuid siis tuleb hoolitseda ventilaatsiooni, valgustamise ja istumise võimaluste eest.

Iga laeva osa peale määratakse valvurid. Inimestel on keelatud tulede tegemine ja suitsetamine väljaspool ettenähtud kohti.

§ 207. Laeva laadimisel sadamasillalt asetatakse sadamasilla ja laevateki vahele liikuv sild, mis oma ehituselt peab vastama laetava varanduse ja veovahendite raskusele. Hobused viiakse üle silla ühekaupa.

§ 208. Hobused seotakse laeval laevakontori poolt korraldatud lasingute külge. Rahu- tute hobuste jaoks ehitatakse tarbekorral vahepuud. Hobuse rakmed kinnitatakse hobuste lasingute hoidpuude külge või asetatakse hobuste lähedale nii, et nad omavahel segamini ei läheks.

§ 209. Lühiajalistel vedudel veeteedel püsise hoidmiseks laevas hammaspuud ei ehitata. Sõdurid hoiavad püssid kas käes või seovad need istmete või postide külge.

Rakmed, seljakotid ja pakid asetatakse nendele määratud kohtadele niimoodi, et nad laeva kõikumisel maha ei kukuks.

Pikaajalistel vedudel on soovitav ehitada püssidele hammaspuud, mille külge püssid kinni seotakse.

§ 210. Sõidu ajal laeval kõik veetavad isikud alluvad laevasõidu üldmäärustele ja laeva liikumise alal — laevakaptenile.

§ 211. Nakkavate haiguste tekkimisel laeval haiged arsti otsusel eraldatakse viibimata tervetest ja esimesel võimalusel saadetakse maale, ravilatesse edasisaatmiseks. Samuti talitatakse ka haigeksjäänud hobustega.

§ 212. Kaitseväe vedude teostamise otsustarbel liikuvad laevad lastakse läbi igalpool esimeses järjekorras.

§ 213. Laeva sisseseadmine kaitseväe osade ja kaitseväe saadetiste veoks sünnib laevakontori korraldusel, kokkuleppel kindralstaabiga.

Pikaajalistel vedudel on tarvilik, et laevas oleksid inimestele kohad magamiseks, pesemiseks, varanduse ja toiduainete paigutamiseks, samuti väljakäigukohad ning valgustuse ja kütmise sisseseaded. Ühtlasi peab laeval kaasas olema tarvilik arv päästepaate ja päästevõid.

§ 214. Igasuguste arusaamatuste puhul vedude teostamisel veeteedel, mis ei ole lahendatud kohapeal, tuleb pöörata kindralstaabi poole.

XIII peatükk.

Veokulude tasumine.

A. Veokulude tasumine riigiasutustele.

§ 215. Kaitseväe veokulude õiendamine sünnib kindralstaabi poolt arvete põhjal, mis on tõendatud dokumentidega. Tõendavateks dokumentideks arvete tasumisel on: veodokumentide talongide originaalid, aktid, nõudmised ja erakorralised nõudmised (§ 48).

§ 216. Veoarvete õiendamine kaitseväe vedude eest raudteevalitsusega sünnib järgmiselt:

Raudteevalitsus esitab kindralstaapi arve kaitseväe vedude kohta kuude kaupa, iga möödunud kuu eest mitte hiljem kui järgmise kuu 15. päevaks. Arve seatakse kokku eraldi kaitseväe sõidupiletite ja veokirjade peale.

Koos arvetega esitatakse ka veodokumentide talongid ja sõitjatelt ära korjatud kaitseväge piletid ning kõik muud aktid ja nõudmised, mis on ühenduses kaitseväge vedudega, nagu vagunite seisuraha, varanduse hoiuraha, kaupade kohalejõudmise teatamisest tekkinud kulud jne.

§ 217. Kindralstaap kontrollib saadud arved ühe kuu jooksul, arvates arvete kättesaamise päevast. Õigeks tunnustatud arved kinnitatakse ja saadetakse vastava orderiga varustusvalitsusse väljamaksmiseks, kes väljamaksmise teostab ühe nädala jooksul, arvates orderi kättesaamise päevast. Varustusvalitsus teatab väljamaksmisest orderi kupongiga kindralstaabile ja kirjaga arve esitaja asutusele või isikule maksukäsu kuupäeva ja nr. ning maksmisele kuuluva summa suuruse. Tasutud arved ühes tõendavate dokumentidega saadetakse riigikontrolli üldises korras.

§ 218. Arved, kus on leitud puudusi ja vigu, kindralstaap saadab tagasi raudteevalitsusele nende kõrvaldamiseks. Kui ilmsikstulnud puuduste ja vigade korraldamine nõuab aega üle ühe nädala, tuleb raudteevalitsusel õigekstunnustatud arved ühes tõendavate dokumentidega eraldada ja viivitusega kindralstaapi saata tasumiseks. Puudulikud ja vigased arved esitatakse peale puuduste ja vigade kõrvaldamist üldises korras lisaarvena ühe järgneva kuu arve juures.

Veoarved, mis ühe aasta jooksul, kulude tekkimise päevast arvates, kindralstaapi ei ole esitatud, jäävad tasumata.

§ 219. Arved, mis ei ole tõendatud dokumentidega (§ 215), ei kuulu tasumisele. Kuid kindralstaap võib, tõendavate dokumentide

kaotsiminekul või hävinemisel raudteel, tāsuda neid arveid ka duplikaatide ja piletite või vastavate aktide põhjal, millest näha oleksid kaotsimineku või hävinemise põhjused. Sel juhtumisel arvetele kindralstaabis lisatakse juurde vastava veodokumendi juure äraakiri. Kindralstaap jälgib, et niisuguste veodokumentide originaal-talongide põhjal ei esitataks uusi arveid.

B. Veokulude tasumine eraasutustele ja eraisikutele.

§ 220. Veokulude tasumine eraasutustele ja eraisikutele sünnib §§ 215—219 ette nähtud korras, välja arvatud juhtumised, kui sellekohastes lepingutes või kokkulepetes on ette nähtud teistsugune kord.

D. Veokulude tasumine väeosade vahel.

§ 221. Kaitseväe vedudeks seadusevastaselt ära tarvitatud veodokumendi põhjal sõja- ja teedeministeeriumile või teistele riigi- ning eraasutuste ja -isikutele tehtud kulud nõutakse sisse süüdlaselt § 13 alusel, välja arvatud riigile tekitatud kahjud, mis ei ulatu vastavates erimäärustes ette nähtud suuruseni. Kui süüdlast kindlaks teha ei ole võimalik, võetakse kahjud riigi kanda, nagu see sellekohases seaduses ette nähtud.

§ 222. Kaitseväe veol tekkinud igasugused ülearused kulud, nagu maksud vagunite ja vedurite seisust üle ettenähtud tähtaja, varanduse ja loomade hoiumaksud, veereva koosseade ülearuse ja otstarbetu nõudmiste ja kasutamise tagajärjel tekkinud kulud jne. tasutakse selles süüdi olevate isikute poolt.

Need kulud tasutakse väeosa poolt raudteele (laevakontorile) kas vahenditult või kindralstaabi kaudu.

§ 223. Kaitseväe veod, mis sellekohaste erikorralduste põhjal (§ 139) teostatakse väeosade poolt kaitseväe veodokumentidega, tasutakse väeosade poolt üldise tariifi järgi.

§ 224. Veodokumendi kasutamisel § 223 ette nähtud veoks nõuab kindralstaap väeosalt sisse summa, missugune on kulutatud sõjaministeeriumi veokrediidist, ning kaubaveoja kaitsevätariifide vahe raha. Esimene summa tasutakse väeosa poolt § 13 p. a ja b kohaselt, kuna tariifide vahe raha maksetakse raudtee (laevakontori) arvele.

§ 225. Väeosa on kohustatud §§ 221, 222 ja 224 näidatud nõudmiste täitmisest teatama kindralstaabile, oma kirjale juurde lisades maksukviitungi ära kirja.

§ 226. Kui ametsõidul sõitja ei ole tarvitanud § 32 ette nähtud juhtumistel veodokumenti, tasutakse tekkinud kulud väeosaülema nõudmisel kindralstaabi poolt vastavast veokrediidist. Nõudmises tuleb tähendada, kes, kus, millal ja missugusel otstarbel ja missuguses klassis sõitis ja missuguses käsukirjas see sõit on avaldatud ning mis põhjusel ei ole kasutatud veodokumenti.

Kolmas jagu.

Ešeloni vedu.

X peatükk.

Üldalused.

§ 227. Kaitseväe komando, mille koosseisus on üle 200 mehe või mille veoks koos varandusega raudteel on tarvis üle 8 vaguni, ning

mis kuulub vedamisele ühises rongis ühise veodokumendiga, moodustab veol raudteel ešeloni. Niisama moodustab ešeloni kaitseväge komando, mille veoks varandusega või ilma määratakse kaitseväerong (laev).

§ 228. Ešelon veetakse sega- ja kaubarongides või tarbekorral töö- ja crarongides. Reisirongides ešelonide vedu võib teostada siis, kui ešelon koosneb ainult inimestest ühes pagasiga ja kindralstaabi erikorraldusel igal juhtumisel.

Raudtee kaubaga või reisijatega laetud vagunite külgehaakimine ešelonile sünnib § 3 kohaselt. Raudtee kaupade ja reisijate vedu ešeloni vagunites on keelatud, välja arvatud § 330 ette nähtud juhtumised.

§ 229. Kui ešeloni vedu ei saa teostada käigusolevate rongidega, või kui erilised olud nõuavad, määratakse kindralstaabi nõudmisel kaitseväerong. Kaitseväerongi koosseade suurus vastab kaubarongi normidele. Kaitseväerongi liikumise kiirus ja kord vastab segarongi kiirusele ja korrale.

§ 230. Igas ešelonis määratakse ešeloniülem ja tarbekorral temale abi. Ešeloniülem on vastutav korrapärase ja õigeaegse laadimise läbiviimise ja ešelonis valitseva korra eest. Samuti on ta vastutav, et ešeloni viibimisel raudteel kõikide ešeloni koosseisu kuuluvate isikute poolt täidetakss §§ 63—75 ette nähtud nõuded.

§ 231. Kui ešelon moodustatakse ühe väeosa üksustest, siis ešeloniülem määratakse selle väeosa ülema poolt.

Kui ešelon moodustub mitmesse väeosasse kuuluvatest üksustest, siis määratakse eše-

loniülem selle kõrgema ülema korraldusele, kellele need väeosad alluvad või kelle tegevuse piirkonnas nad rongile laetakse.

Kui ešloniülemat mingisugusel põhjusel ei olnud määratud, siis on ešloniülemaks kõrgemas ametis või ühesuguste ametite juures — vanemas auastmes olev üksuse ülem.

Erakorralistel juhtumistel võib tarbekorral ešloniülema määramine sündida raudtee piirkonna komandandi poolt.

Ešloniülema määraja ülem on kohustatud valvama, et ešloni vedu teostataks ettenähtud korras ja ajal.

§ 232. Ešloniülema määramise hetkest täidavad tema korraldusi veo asjus kõik ešloni koosseisu kuuluvad üksikud isikud ja üksuste ülemad.

§ 233. Ešloni jõudmise hetkest saatejaama piirkonda kuni tema lahkumise hetkeni sihtjaama piirkonnast, alluvad kõik ešloni koosseisu kuuluvad isikud ja üksused liikumise-, sise- ja karnisoniteenistuse alal täiel määral ešloniülemale.

§ 234. Kui ešloniülem ei vasta oma ametile, või kui sõidu ajal on ette tulnud vahetuhtumisi, mis takistavad tema edasijäämist ešloniülemaks, siis raudtee piirkonna komandant teatab sellest viibimata kindralstaapi ja sellele ülemale, kelle poolt ešloniülem oli määratud. Uus ešloniülem asub ametisse § 231 ette nähtud korras.

§ 235. Ešloni veoks antud veerev koosseade, ühes sisseseadetega ja laadimissildadega võetakse ešloniülema korraldusel saatejaamas aktiga raudteelt vastu (§ 286) ja antakse sihtjaamas raudteele tagasi. Vastuvõtmise hetkest

kuni üleandmiseni vastuvõetud varandus on täielikult ešloniülema korralduses. Selle kasutamisel tuleb silmas pidada raudteetehnilisi määrusi.

Raudtee poolt antud vagunid peavad olema kõlbulikud kaitseväe veoks (§ 386), varustatud sisseseadetega (§§ 394 ja 395), puhastatud ja tarbekorral pestud või desinfitseeritud.

§ 236. Ešloni veoks tarvitminev koosseade ja laadimisabinõud nõutakse §§ 83—84 ette nähtud korras selle väeosa ülema poolt, kelle korraldusel ešlon moodustatakse.

§ 237. Kindralstaabi poolt kokku seatud veoplaanid tuleb väeosa- ja ešloniülematel ning raudtee ametkonnal vastuvaidlematult täita. Anult käesolevas määrustikus ette nähtud juhtumistel (§§ 87 ja 238) võib neid muuta, sellest teatades kindralstaabi.

Veoplaanid sisaldavad tarvilikke andmeid väeosadele ja raudteele, nagu tähtaegu ja teateid tee ja laadimiste kohta jne. Tarbekorral antakse väeosadele teada ainult andmed pealaadimise ja rongi väljasõidu aegade kohta. Puuduvaid teateid saab ešloniülem kindralstaabilt osade kaupa teel. Samuti võib kaitseväerongi käigu määramine kindralstaabi nõudel raudtee poolt sündida mitte terve vaid ainult tee osade kaupa.

§ 238. Kui riigikaitse huvid nõuavad rutulist ning erakorralist vedu raudteel ning iga-sugune ühendus keskasutustega on kas katkestatud või raskendatud, siis diviisi- ja kõrgematel ülematel on õigus nõuda kaitseväerongide määramist vahetult lähema raudtee piirkonna komandandilt või selle puudumisel jaamaülemalt. Raudtee piirkonna komandant, jaamaülem või kõrgem raudtee eksploatatsiooni

ametnik on kohustatud täitma niisuguseid nõudmisi, pidades silmas kindralstaabi plaane.

Mõlemad ametkonnad teatavad esimesel võimalusel nende poolt tehtud korraldusest keskasutustele.

§ 239. Hulgalistel kaitseväe vedudel määratakse kindralstaabi korraldusel tarbekorral saate- ja sihtjaamadesse kindralstaabi esindajatena kaitseväe vedusid korraldama ohvitserid (§ 444) või kohaliku karnisoni ülema või väeosa ülema poolt ajutised jaamakomandandid, viimased kõikide õigustega ja kohustustega, nagu see on ette nähtud raudtee piirkonna komandantide kohta (§§ 449—472), kuid järgmiste eranditega:

a) raudtee liikumise korraldamise ja korralal allub ajutine komandant piirkonna komandandile, või selle puudumisel kindralstaabile;

b) raudtee ametnikkude suhtes ei ole ajutisel komandandil õigusi, mis on ette nähtud piirkonna komandandil;

d) ajutine komandant allub sellele ülemale, kelle poolt ta on määratud peale p. a tähendatud ala.

Ajutine jaama komandant on kohustatud ilmuma oma kohale mitte hiljem kui 6 tundi enne vedude algust jaama piirkonnas.

§ 240. Väeosa- ja ešloniülemad on kohustatud kõikide küsimustega veo asjus raud- ja veeteedel pöörama raudtee piirkonna (sadama) komandandi poole ja ainult selle puudumisel jaamaülema poole.

§ 241. Soomusrongide, sanitarrongide ja -vagunite, dresiinide liikumine ning Tapa kaitseväe teeharu kasutamine sünnib erimääruste järgi (lisad nr. nr. 11, 12, 13 ja 14).

II peatükk.

Ešloniülema õigused ja kohused.

§ 242. Ešloniülemal tuleb enne ešloni jaama saatmist kokku leppida piirkonna komandandiga või saatejaama ülemaga pealelaadimise läbiviimise kohta. Selleks ta läheb ise või saadab mõne kaitsevälase saatejaama, kes koos piirkonna komandandiga või selle puudumisel jaamaülemaga selgitab järgmisi küsimusi:

- pealelaadimise kohad ja võimalused ning laadimisabinõud saatejaamas;
- mis kellaajal alata pealelaadimist;
- mis kellaajaks lõpetada pealelaadimist;
- millal rong välja sõidab.

Ešloniülem või väljasaadetud kaitsevälane uurab ühtlasi jaama viivaid teid ja kaalub kõigekülgset, missuguseid abinõusid tarvitusele võtta, et tagada väeosa õigeaegset pealelaadimist ja julgeolekut laadimisel.

§ 243. Ešloniülem, jõudes selgusele laadimise võimaluste ja abinõude üle saatejaamas (§ 242), seab kokku ešloni laadimiskava ja teeb, arvesse võttes ešloni suurust, enne ešloni jõudmist jaama järgmised korraldused:

- a) määrab ešloni korrapidaja;
- b) määrab juhtivast koosseisust eraldi juhatajad inimeste, loomade ja varanduse laadimiseks, selgitades nende kohuseid;
- d) määrab ešloni vahtkonna esimeseks sõidupäevaks ning tarbekorral piilkonna saatejaamas korrahoidmiseks;
- e) kui teel on ette nähtud sõdurite toitmine väliköökidest, teeb korralduse nende sisseseadmiseks vagunitesse või vaguniplatvormidele ja toidu valmistamiseks, kusjuures tuleb hoolt

kanda, et inimestele vähemalt üks kord päevas oleks antud sooja toitu;

g) jaotab inimesed ja hobused vagunite järele, tehes korralduse, et iga vaguni peale määratakse vanem — inimeste vagunites võimalikult allohvitseridest — ja sõdurid, kes sõiduajal jäävad hobuste juurde vagunitesse;

h) määrab tarviliku arvu sõdureid hobuste ja loomade vagunitesse paigutamiseks ja vooring varanduse pealelaadimiseks, jagab nad tarbekorral laadimise juhatajate vahel;

i) teeb korralduse suurtükkide ja veovahendite järele vaatamiseks, et kõik laadimisel mahavõetavad osad oleksid kergesti eraldatavad ning et võetaks kaasa laadimiseks tarvisminevad abinõud (kirved, köied, mutrivõtmed, tangid jne.), jagades tarbekorral need abinõud laadimise juhatajate vahel;

j) teeb korralduse, et veovahendid jagatakse võimalikult vagunplatvormide järgi;

k) jaotab veerava varanduse kahte ossa: mis tuleb vedada kinnistes kaubavagunites ja mis lahtistel platvormidel;

l) määrab ešelonile kuuluva koosseade vastuvõtja, võimalikult majanduskohtadel teenivatest ohvitseridest või allohvitseridest;

m) hoolitseb inimeste ja loomade toitmise eest teel;

n) hoolitseb selle eest, et väeosa võtaks kaasa tarvilikul arvul laadimisabinõusid ja jagab nad laadimise juhatajate vahel;

o) nõuab tarvilikul arvul veovahendeid varanduse jaama viimiseks;

p) korraldab, et sõduritele selgitataks nende kohused raudteel;

r) võtab tarvitusele abinõud, et tagada laadimise julgeolekut;

s) teatab sõitjatele rongi väljasõidu aja saatejaamast ja jõudmise sihtjaama, kui see ei ole salajane;

t) võtab väeosast ešloni veoks tarvitamineva veodokumendi.

§ 244. Saatejaamas laadimisel on ešloni-ülem kohustatud:

a) valvama, et ešlon jõuaks jaama määratud ajaks;

b) selgitama tarbekorral laadimise läbi viimist ja jagama jaama laadimisabinõud laadimise juhatajate vahel;

d) tegema korralduse laadimise algamiseks, olles saanud selleks luba raudtee piirkonna komandandilt või selle puudumisel jaamaülemalt;

e) kontrollima, et vastuvõetud vagunid, sisseseaded ja laadimisabinõud oleksid korras;

g) jälgima, et laadimisel täielikult ära kasutataks vagunite mahutus ja kandejõud ning et peetaks silmas raudtee eksploatatsiooni määrusi;

h) hoolitsema, et laadimine oleks lõpetatud määratud ajaks;

i) jälgima, et ešloni koosseisu kuuluvad isikud ei segaks raudtee tööd ega rikuks raudteel ette nähtud korda (§§ 68—75);

j) andma jaamaülemale nõudmisel nõuetav arv kaitsevaelasi pidurdajateks (§§ 262—271);

k) korraldama ešloni veodokumendid pealelaadimise ajal;

l) pealelaadimise lõpetamisest teatama raudtee piirkonna komandandile või selle puudumisel — saatejaama ülemale;

m) laadimise lõpetamisel koos komandandiga ja jaamaülemaga kontrollima, kas varandus on korralikult paigutatud ja kinnitatud,

vagunite mahutus ja kandejõud otstarbekohaselt ära kasutatud ja tulekaitse nõuded silmas peetud;

n) vastu võtma raudtee piirkonna komandandilt või selle puudumisel saatejaama ülemalt ešeloni sõiduplaani, milles oleks märgitud peatused jaamades ning einelaudade, hobuste jootmise ning keeva vee asukohad.

§ 245. Ešeloni sõidu ajal on ešeloniülem kohustatud:

a) alal hoidma ešelonis ettenähtud sisekorda ja valvama vahiteenistuse korraliku kandmise järele;

b) valvama, et ešeloni koosseisu kuuluvad isikud ei segaks raudtee ametnikke nende tehnilistes korraldustes ning ei rikuks raudteel maksvat korda, kusjuures arusaamatused ešeloni koosseisu kuuluvate isikute ja raudtee ametnikkude vahel lahendab ešeloniülem;

d) teostama üldist järelevalvet ešelonis veetava varanduse, vagunite, nende sisseseadete ja laadimisabinõude alalhoiu üle;

e) võtma tarvitusele kõik abinõud tulekahjude ja õnnetuste ärahoidmiseks;

g) hoolitsema inimeste ja loomade korraliku ja õigeaegse toitmise ning loomade õigeaegse jootmise eest;

h) ära hoidma, et ešeloni vagunites ei veetaks kaitsevæele mitte kuuluvat varandust ega inimesi;

i) kõikide nõudmistega ja ešeloni veosse puutuvate küsimustega pöörama raudtee piirkonna komandandi, ja selle puudumisel — jaamaülema poole;

j) valvama selle järele, et ešeloni liikumine sünniks sõiduplaanis ette nähtud kava järgi;

k) teatama viibimata raudtee piirkonna komandandile või selle puudumisel kindralstaabile arusaamatustest, mis tekkinud tema ja raudtee ametnike vahel ning mis kohapeal ei ole lahendatud;

l) ešloni liikumist takistavate asjaolude puhul, nagu raudtee rikked, rongiõnnetused jne. andma abi raudteele, seejuures silmas pidades ešloni edaspidiseid ülesandeid. Tulukahjude ja õnnetuste puhul võtma kõik abinõud tarvitusele, et julgeolekut tagada ja õnnetusi ära hoida;

m) kui ešlonilt mõni kaitseväelane maha jääb, siis talitama §§ 92—94 ning haigeksjäämist ja surmajuhtumiste puhul ešlonis §§ 344—348 järgi;

n) ešlonile lubama veodokumentidega varustatud kaitseväelasi ja neid raudteelasi, kes on määratud rongi saatma või kes sõidavad eriliste korralduste järgi, tarbekorral kontrollides nende dokumente;

o) sihtjaama eelmises jaamas täitma § 351 nõudeid.

§ 246. Sihtjaamas on ešloniülem kohustatud:

a) andma korraldusi laadimise juhatajatele mahalaadimise kiireks läbiviimiseks;

b) olles saanud täpsed andmed mahalaadimise koha, aja ja võimaluste kohta (§ 353), tarbekorral loa mahalaadimiseks, korraldama mahalaadimist nii, et see oleks lõpetatud määratud ajaks;

d) valvama, et laadimise lõpetamisel vagunid, sisseseaded ja laadimisabinõud oleksid korras raudteel tagasi antud ning et ešlon lahkuks viibimata raudteelt;

e) mahalaadimise lõpetamisest teatama raudtee piirkonna komandandile või selle puudumisel jaamaülemale;

g) korraldama jaamas ešeloni veodokumendid.

§ 247. Ešeloniülem § 233 näidatud ajal loetakse temale alluva ešeloniga erilisel komandeerimisel ning tema võimupiirid selle aja jooksul määratakse kindlaks „Kaitseväe distsiplinaarkaristuste seadluses“ § 43 ette nähtud korras.

III peatükk.

Ešeloni toimkond ja tema kohused.

A. Ešeloni toimkond.

§ 248. Vastavalt ešeloni suurusele ešelonis määratakse:

— laadimise juhatajad;

— ešeloni kuuluva koosseade vastuvõtja;

— ešeloni korrapidaja ning tema käsutusse korrapidaja signalist ja käskjalad;

ešeloni üksuste korrapidajad, kui ešeloni koosseisu kuuluvad mitu kompaniid (eskadroni, patareid jne.);

— korrapidaja velsker;

— ühisköögi korrapidaja — määratakse siis, kui on võimalik korraldada ühist toitlustamist tervele ešelonile;

— iga inimeste ja loomade vagunisse vagunivanem, kes omakorda määrab valvurid;

— vahtkond;

— raudtee nõudmisel — pidurdajad.

Ešeloni üksuste korrapidaja, korrapidaja velsker ja ühisköögi korrapidaja määramine ja nende kohused on ette nähtud sisemäärustikus.

B. Laadimise juhatajate kohused.

§ 249. Enne ešeloni jõudmist saatejaama laadimisele on laadimise juhatajad kohustatud ešeloniülema korraldusel:

a) tarbekorral ilmuma saatejaama, et koha-peal selgitada laadimiskohale viivaid teid ning laadimise võimalusi ja abinõusid;

b) jaotama laadimistöödele määratud isikud laetavate vagunite ja vagunplatvormide arvu ning laadimise iseloomu kohaselt tööjagudeks, määrates nendele jagudele vanemad;

d) jaotama veetavad varandused, veovahendid ja suurtükid vagunplatvormide ja vagunite vahel, tarbekorral kontrollides, kas veovahendite aisad, tiislid ja vankrite mutrid on kergesti eraldatavad; niisama järele vaatama vööri ja suurtükkide seisukorda;

e) korraldama, et laadimiseks tarvisminevad abinõud (kirved, köied, mutrivõtmed jne.) oleksid kaasa võetud või valmistatud (erits-tarbelised sillad, trampliinid jne.), neid tarbekorral jaotades tööjagude vahel;

g) jaotama inimesi ja hobuseid vagunite järele, määrates inimeste vagunitesse vanemad, valvurid ning hobuste laadijad ja saatjad.

§ 250. Saatejaamas on laadimise juhatajad kohustatud:

a) tarbekorral ešeloniülema korraldusel enne laadimise algust selgitama laadijatele nende kohuseid;

b) jälgima, et laadimisel kasutatakse ära võimalikult otstarbekohaselt vagunite ja vagunplatvormide mahutus ja kandejõud, et raskused oleksid asetatud võimalikult ühtlaselt vaguni põrandale ning ei ulatuks vagunplatvormidel üle kabariidi; samuti jälgima, et

laadimisel peetaks silmas tulekaitse ja ettevaatuse nõudeid;

d) jälgima, et platvormidel laetud raskused oleksid tarvilikult kinnitatud ja veovahendite rattad kiiludega kindlustatud;

e) jälgima ja nõudma, et iga tööjagu laeks määratud arvu vagunplatvorme ja vaguneid. Laadimisel silmas pidada kokkuseatud laadimiskava. Kui laadimisel selgub, et inimesi ja varandust on võimalik paigutada otstarbekohasemalt kui laadimiskavas ette nähtud, siis kannab sellest viibimata ette ešloniülemale;

g) valvama, et laadimine oleks lõpetatud määratud ajaks;

h) saatma laadimise lõpetamisel tööjaod neile määratud vagunitesse ning teatama ešloniülemale laadimise lõpetamisest.

§ 251. Sihtjaamas on laadimise juhatajad kohustatud:

a) tarbekorral enne laadimist selgitama mahalaadimise võimalusi ja abinõusid;

b) jaotama laadijad tööjagudeks ja viima tööjaod laadimisele ning neile andma tarvilikke juhatusi. Mahalaadimisel on soovitatav jätta võimalikult endine tööjagude jaotus;

d) näitama, kuhu paigutada mahalaetud varandus ja kuhu viia hobused;

e) valvama, et mahalaadimisel ei rikutaks sisseseadeid ja laadimissildu;

g) valvama, et mahalaadimine oleks lõpetatud määratud ajaks ja et laadimisel peetaks silmas ettevaatuse ja tulekaitse nõudeid;

h) teatama mahalaadimise lõpetamisest ešloniülemale.

D. Ešeloni kuuluva koosseade vastuvõtja kohused.

§ 252. Ešeloni koosseade vastuvõtja võtab vastu saatejaama ülemalt enne ešeloni kohalejõudmist § 286 kirjeldatud korras vagunid, vagunite sisseseaded ja ešeloniga kaasa saadetavad laadimissillad ning sihtjaamas annab nad üle selle ülemale § 376 ette nähtud korras.

§ 253. Vastuvõtja on kohustatud vastuvõtmisel:

a) järele vaatama, kas vastuvõetavad vagunid oleksid kõlblikud (§§ 394—395) ja puhtad;

b) kontrollima vagunite sisseseadete ja laadimisabinõude arvu ja nende kõlblikkust kaitsevæe veoks. Klassvagunites järele vaatama, kas aknaklaasid on terved ja vaguni sissesead vaguni inventari nimekirja kohaselt kohal;

d) korraldama, et kinniste kaubavagunite ukсед avataks enne laadimise algust;

e) vaguni sisseseaded andma vaguni valvuri valve alla;

g) vagunite, nende sisseseadete ja laadimissildade vastuvõtmisest teatama ešelonile.

Vastuvõtmine tuleb lõpetada enne laadimise algust.

§ 254. Vastuvõtja on kohustatud vagunite, sisseseadete ja laadimisabinõude üleandmisel sihtjaamas:

a) üle andma raudteele täies korras kõik vastuvõetud vagunid, vagunite sisseseaded ja laadimissillad (§ 376);

b) korraldama, et sisseseaded ja ešeloniga kaasasolevad laadimissillad kaitsevæelaste poolt paigutataks raudtee piirkonna komandandi või

jaamaülema poolt näidatud mõnda ešeloni vagunisse;

d) korraldama, et jaama laadimisabinõud niivõrra kõrvaldataks jaama teedelt, et rongid võiksid hädaohutult liikuda;

e) laadimisabinõude ja sisseseadete kaotaminekul ja riketel kindlaks tegema, kelle süü läbi see sündinud ja mis põhjusel rikked tekkinud (abinõude vanaduse, raudtee või kaitsevälase süü läbi jne.);

g) osa võtma kaotsiläinud ja rikunud abinõude nimekirja kokkuseadmisesest, seejuures jälgides, et oleksid silmas peetud kaitsevälase huvid;

h) peale abinõude üleandmist vagunite valvurid saatma oma osadesse ja üleandmise tagajärgedest ette kandma ešeloniülemale.

E. Ešeloni korrapidaja kohused.

§ 255. Ešeloni korrapidaja määratakse ešeloniülema poolt Sisemäärustiku § 469 alusel. Korrapidajale alluvad korrapidaja velsker, ühisköögi korrapidaja, vagunivanemad, vagunivalvurid, signalist ja käskjalg. Ešeloni vahtkond allub ešeloni korrapidajale kui karnisoni määrustikus ette nähtud vahtkonna revidendile.

§ 256. Ešeloni korrapidaja täidab kohuseid, mis Sisemäärustikus §§ 492—512 on ette nähtud väeosa korrapidaja kohta, ning peale selle järgmisi ešeloni veoga seotud kohuseid:

a) rongi seisakul tuleb rongist välja ja valvab rongi seisu ajal sõjaväelise korra järele jaamas, kui ei ole kohal piirkonna komandanti või kui kohaliku karnisoni ülema poolt ei ole välja pandud erilist sõjalist valvet. Viimastel

juhtumistel valvab ainult ešloni koosseisu kuuluvate kaitseväelaste järele;

b) valvab, et ešloni koosseisu kuuluvad isikud ei segaks raudtee ametnikke nende tehnilistes korraldustes ning ei rikuks raudteel maksvat korda;

d) hoolitseb inimeste ja loomade korraliku ja õigeaegse toitmise ning loomade õigeaegse jootmise eest;

e) inimeste rongile kogumiseks ja mahatulakuks annab vastavad kommandod või signaalid (§ 335);

g) valvab, et vahtkond ja tunnimehed teel ja seisakute ajal jaamades oleksid ešloniülema poolt määratud kohtades;

h) teatab kõikidest rongist mahajäänulist viibimata ešloniülemale;

i) valvab selle järele, et ešlonis ei oleks mittelubatud isikuid ja ešlonile määratud vagunites ešlonile mittekuuluvat varandust;

j) valvab raudteel ette nähtud valgustusainete ja küttematerjalide saamise, nende jagamise ning vagunite õigeaegse valgustamise ja kütmise järele;

k) ešloni jõudmisel raudtee piirkonna komandandi asukoha jaama, teatab komandandile rongi kohalejõudmisest, koosseadest ja ešloni koosseisu suuruselt ning erakorralistest juhtumistest teel.

§ 257. Korrapidaja vaatab pikematel peatustel vagunplatvormile asetatud varanduse üle, kas nende kinnitamine on korralik, ja teeb tarbekorral korraldused varanduste uuesti kinnitamiseks. Niisama vaatab ta hobuste vagunid üle, et seal valitseks nõuetav kord ning et üks saatjatest alaliselt valvel oleks.

G. Vagunivanema kohused.

§ 258. Vagunivanema kohused on järgmised:

a) inimeste paigunemisel vagunisse vaatab, kas valvuri poolt on kõik sisseseaded korras vastu võetud, ja vastutab nende sisseseadete alal- ning korrashoiu eest;

b) valvab, et kõik vagunis sõitvad kaitsevälased oleksid kohal rongi väljasõidu ajaks. Mahajäämise korral teatab sellest esimesel peatusel viibimata ešeloni korrapidajale;

d) peab teadma vagunis sõitjate inimeste nimed ja relvade ning muu varanduse arvu;

e) valvab selle järgi, et vagunis ei oleks ešeloni korrapidaja poolt mittelubatud isikuid ega era varandust;

g) valvab, et sõdurid vagunis ei rikuks raudteel ja ešelonis ette nähtud korra määrusi (§§ 324—335);

h) valvab vaguni õigeaegse kütmise, valgustamise ja vee hoidmise järgi;

i) valvab uste ja aknate õige avamise järgi (§ 325).

H. Vaguni valvuri kohused.

§ 259. Vagunivanema poolt määratakse iga ööpäeva peale valvurid kahes vahetuses. Valvuri kohused on:

a) valvata selle järele, et vagunis ei oleks korrapidaja poolt mittelubatud isikuid ega varandust;

b) keelata korrarikkumist ja asjade väljapildumist vagunist;

d) keelata sõitjatel vagunist välja minna enne rongi täielikku seismajäämist;

e) järele vaadata, et pärast pealeistumise käsku või signaali kõik sõitjad oleksid vagunis;

g) keelata sõidu ajal peade, jalgade ja käte väljasirutamist vagunist;

h) valvata, et vaguni läheduses ei tehtaks tuld;

i) sõidu ajal valvata, et üks ustest oleks suletud. Liikumisel kaheroobastikulisel teel tuleb sulgeda see uks, mis on teise tee poole. Sõidu ajal avada tarbekorral uksi ja aknaid altpoolt tuult, ainult suvel vaikse ilmaga võib neid avada mõlemalt poolt. Klassvagunite ukсед tulevad liikumise ajal kinni hoida;

k) hoolitseda vaguni korraliku kütmise ja valgustamise eest, tarvitada selleks ettenähtud arvul kütte- ja valgustuseaineid;

l) hoolitseda vaguni puhtuse eest;

m) keelata vagunivanema sellekohase loata vagunist välja viia relvi, varandust ja vaguni sisseseadeid;

n) järele vaadata, et kaubavagunis olev pang oleks alati veega täidetud, vee puudumisest teatab viibimata vagunivanemale. Üks valvurist peab alati viibima vagunis.

§ 260. Loomade vagunisse määratud saatjad peavad hoolitsema loomade korraliku toitmise ja jootmise eest. Samuti valvavad nad, et loomad oleksid rahulikud ja end ei vigastaks. Hobuste vagunis viibib ja on valvel alati vähemalt üks saatjatest.

I. Ešeloni vahtkonna kohused.

§ 261. Ešeloni varanduse valveks sõidu ajal teel ning peatustel jaamades määrab ešeloniülem oma äranägemisel vastavas suuruses vahtkonna.

Vahtkond allub ešloniülemale kui karnisoniülemale ning ešloni korrapidajale kui vahtkondade revidendile Karnisoni määrustikus ette nähtud õigustega ja kohustega. Vahtkonnale määratud ruum loetakse vahtkonna ruumiks. Ešloniülem määrab kindlaks vahipostide arvu ning arvestades valve vältusega ja valvatavate esemete tähtsusega — vahetuste arvu postidel. Ešlonis väljapandav vahtkond kannab teenistust üldiselt Karnisoni määrustikus ette nähtud korras ja alustel, kuna erikohused veol raudteel on loetletud lisa nr. 10 p.p. 4—20 ja 22—25.

J. Vagunite pidurdajateks määratud kaitseväelaste kohused.

§ 262. Hulgalistel kaitseväe vedudel, kui raudteel ei jatku tarvilikul arvul pidurdajaid, määratakse kindralstaabi, raudtee piirkonna komandandi või ešloniülema poolt jaamaülema nõudmisel tarvilik arv kaitseväelasi abiks rongi meeskonnale pidurdajateks.

Nimetatud kaitseväelased ilmuvad jaama vähemalt üks tund enne ešloni väljasõitu. Jaamas rongijuht või jaamaülem tutvustab neid praktiliselt piduritega ja signaalidega. Kui kaitseväelane on aru saanud pidurdajate kohustest ja oma ülesannetest, annab rongijuht neile välja signaalide andmise abinõud ja trükitud juhtnõörid rongi pidurdaja kohustest. Kui trükitud juhtnõöre ei ole, seletatakse kaitseväelasele täpselt nende kohused, kusjuures nad tarbekorral omale üles märgivad signaalid ja kohused.

Ainult pooled rongi pidurdajatest võib määrata kaitseväelastest. Rongi esimene ja viimane pidurdaja määratakse raudteelastest.

Kui rongijuht leiab, et mõni kaitsevaelane ei vasta nendele ülesannetele, asetatakse tema ešeloniülema korraldusel kohasema mehega.

§ 263. Kaitsevaelaste määramisel pidurdajateks antakse neile rongijuhi poolt trükitud juhtnõõrid rongi pidurdaja kohustest, kaks lippu — üks rohelist ja teine punast värvi, ning latern, mille üks külg on rohelisest, teine punasest ja kolmas harilikust klaasist. Nimeetatud asjad on kaitsevaelased kohustatud täies korras tagasi andma rongijuhile sihtjaama jõudmisel.

§ 264. Juhtnõõride kättesaamisel kaitsevaelane on kohustatud enne oma kohuste täitmisele asumist need läbi lugema ja arusaamatuste korral seletusi nõudma rongijuhilt.

§ 265. Pidurdajale on keelatud temale usaldatud piduri juurest lahkuda enne vahetamist rongijuhi poolt.

§ 266. Pidurdada tuleb ainult vedurijuhi märguandmise järele ja see sünnib järgmiselt:

a) kui rongi väljasõiduks märku antakse, on sõdur kohustatud piduri vabastama. Selleks tuleb piduri käepide mõlemate kätega pöörata vasakule kuni piduri pööra seismajäämiseni;

b) kui vedurijuht rongi liikumise ajal 3 lühikest vilet annab, siis tähendab see, et tuleb pidurdada. Selleks tuleb piduri käepide pöörata mõlemate kätega paremale, kuni pööramine muutub raskeks;

d) kui vedurijuht kaks lühikest vilet annab, tuleb pidur vabastada, milleks piduri käepidet järkjärgult vasakule pööratakse, kuni ta hakkab raskelt pöörduma;

e) kui vedurijuht annab tihedalt rea lühikesi vilesid (hädaviled), siis pidurdatakse vii-

bimata seni, kuni rong seisma jääb, selleks pidurit paremale pöörates.

Kui pidurdamisel vagunite või vagunplatvormide alt ilmuvad nähtavale sädemed, siis vabastatakse pidur vähe, käepidet vasakule pöörates, kuni sädemed kaovad, mille järgi jälle pidurdatakse, pöörates käepidet paremale. Piduri lahtilaskmine peab sündima aeglaselt, et ära hoida rongi katkenemist.

§ 267. Rongi hoiatamiseks raudtee õnnetuste eest tarvitatakse päeval sellekohaseid lippe ja öösel laternat.

Raudteele pandud või raudtee vahtide poolt rongi möödasõidul näidatav:

a) lahtine punane lipp või punane tuli tähendab, et rong on tarvilik seisma jätta;

b) lahtine roheline lipp või roheline tuli nõuab rongi tasasemat käiku;

d) kokkukeeratud kujul näidatud roheline lipp või valge tuli tähendab, et rong võib täie kiirusega edasi liikuda.

§ 268. Kui pidurdaja märkab rongi koosseades või raudtee liinil liikumisele hädaohtlike vigastusi või õnnetusi inimestega, näit: tulekahju, vagunite vigastused, rongist väljakukkumine jne., siis annab ta viibimata vedurijuhile märku rongi kinnipidamiseks. Selleks päeval näidata punast lippu, seda silmapaistvalt lehvitades ning öösi — laternat, viimast hoides punase tulega veduri poole. Lipp ja latern ulatatakse võimalikult kaugemale rongist välja, et vedurijuht või teevahid seda näeksid.

Märku antakse paremalt poolt, tee kõverustel — kõveruse seestpoolt.

§ 269. Kui pidurdaja päeval sõiduajal märkab rongil või raudteel vahi käes või raudtee liinil lahtist punast lippu või öösi punast tuld, siis on tema kohustatud päeval näitama lahtist punast lippu ja öösi laternat, nagu § 268 näidatud.

Kui pidurdaja märkab rongil või raudteel lahtist rohelist lippu või rohelist tuld, siis on tema kohustatud näitama päeval lahtist rohelist lippu ja öösi — rohelist tuld, nagu § 268 näidatud.

§ 270. Rongi katkenemisel annab vedurijuht, kui ta katkenemist märkab, veduri vilega väikeste vaheaegadega ühe pika ja kolm lühikest vilet, senikaua kui rongi katkenud osa seisma jääb. Kui rongi esimene osa veduriga edasi liigub, siis on mahajäänud rongiosa pidurdajad kohustatud:

a) viibimata pidurdama, et vagunid seisma jääksid;

b) kui, vaatamata pidurdamisele katkestatud rongiosa veduri jooksu sihis edasi liigub, siis annab pidurdaja vedurijuhile hoiatamiseks signaali. Selleks tuleb vedurijuhile näidata päeval — horisontaal sihis lahtist rohelist lippu lühikeste vaheaegadega, kord teda näidates, kord jälle peites; öösi — vaheldumisi rohelist ja valget tuld.

Kui mahajäänud rongiosa jääb seisma või tagasipoolle hakkab liikuma, siis selle osa pidurdaja annab veduri seismajätmiseks signaali punase lipuga või tulega;

d) katkestatud rongiosa seismajäämisel paneb pidurdaja raudteele, mõlemale poole rongiosa, äärmisest vagunist 600 m kaugusele: päeval lahtise punase lipu ja öösi — laterna punase tulega väljapoole. Tarbekorral tuleb

võtta abiks veel rongi viimase vaguni küljes olev lipp ja latern. Pidurdaja valvab, et vagunid uuesti liikuma ei hakkaks ja et signaalid korras oleksid ning oma kohtadel asuksid;

e) kui signaali on vedurilt tähele pandud, täidab pidurdaja täpselt vedurijuhi märguandmisi.

§ 271. Rongijuht ja jaamaülem on kohustatud pidurdajateks määratud kaitseväelastele nende kohused täielikult ära õpetama ning nendele igal ajal tarvilikke juhatusi andma, et viimased neid võiksid korralikult täita.

IV peatükk.

Laadimise ettevalmistused.

A. Üldlauseid.

§ 272. Ešeloni veoks määratud kaitseväärongi veerev koosseade seatakse kokku raudtee eksploatatsiooni määruste kohaselt. Tarbekorral laadimise juhataja korraldusel märgitakse kriidiga enne laadimise algust igale kaubavagunile ja vagunplatvormile nende ešelonis seismise järjekorra number, lugedes veduri poolt.

Klassvaguni seintele märkusi teha on keelatud.

Ešeloni veerev koosseade seatakse kokku üldjoontes järgmiselt: keskkoha asetatakse ohvitseride vagunid, millele järgnevad mõlemalt poolt inimeste vagunid ning edasi kinnised kaubavagunid ja vagunplatvormid, vastavalt tehnilistele määrustele. Hobuste vagunid ja kinnised vagunid varanduse veoks ning vagunplatvormid on soovitatav asetada rongis võimalikult ühtekokku, et soodustada kiiret laadimist.

§ 273. Ešloni üksikute vagunitega manövreeerimise ärahooldamiseks sõlmjaamades, seatakse ešlon nii kokku, et mõlemad ešloni koosseade otsad tarbekorral rongi algeks võivad muutuda ainult veduri ümbersõiduga.

Rongi mõlematesse otsadesse asetatakse kinnised pidurvagunid, väljapoole pööratud rõdudega.

§ 274. Lahinguvarustuse ja lõhkeainetega täidetud vagunite paigutamine ešlonis ja nimetatud ainete veomäärused on käsitatud §§ 163—186.

§ 275. Ešloni veoks määratud koossead antakse enne väljasõitu laadimisele hiljemalt § 284 näidatud ajaks.

Ešloni koosseade etteandmisel laadimisele kinniste kaubavagunite ukсед avatakse ja klassvagunite uste aknad suisel ajal lastakse alla raudtee korraldusel.

§ 276. Kui ešlon ei saa tervelt või osaliselt ilmuda saatejaama määratud tähtajaks, siis teatab sellest väeosaülem vähemalt 48 tundi enne määratud väljasõitu saatejaama ülemale ja asutusele, mille kaudu sündis vee-
reva koosseade nõudmine. Teadaande mitteaamisel läheb ešloni veoks määratud koossead pärast 7-tunnist väeosa hiljaksjäämist raudtee korraldusse.

Jaama hiljaksjäämise ja sellest mitte õigeaegse etteteatamise eest on vastutavad väeosa- ja ešloniülemad. Nimetatud ülemad kannavad hiljaksjäämisega seotud kahjud, kui need on tingitud nende korraldustest.

§ 277. Raudtee on kohustatud öösi valgustama jaama teid, kus kaitseväge laadimisi toimetatakse, ja inimeste ning hobustevaguneid, kui see ei ole keelatud kaitsevägevõimude poolt.

§ 278. Enne ešeloni jaama jõudmist ilmub ešeloniülema korraldusel jaama § 243 alusel määratud piilkond, mille koosseisust pannakse välja mõlemale poole rongi piilurid.

§ 279. Pealelaadimisel saadetakse jaama esimeses järjekorras see varandus, mis on määratud veoks kinnistes vagunites, teises järjekorras — varandus, mis määratud veoks vagunplatvormidel.

§ 280. Varanduse pealelaadijateks määratud isikud saadetakse ühes laadimise juures tarvilikkude riistadega ja abinõudega (kirved, köied, mutripöörjad jne.) niivõrt varakult jaama, et nad enne varanduse jaama jõudmist kohal oleksid ja võiksid oma ülesandega tutvuneda.

§ 281. Laadimisele kuuluvad suurtükid, veovahendid, loomad ja inimesed asetatakse võimalikult enne laadimise algust nende vagunite vastu, kuhu nad paigutatakse. Kui niisugune paigutamine on mõnesugusel põhjusel võimatu, siis määratakse laadimisele toomise järjekord. Paigutamine laadimiskohal ei tohi segada teiste vagunite laadimist.

B. Pealelaadimise tähtajad.

§ 282. Pealelaadimise tähtajaline teostamine on tarvilik vedude plaanikindlaks läbi viimiseks, mis on eriti tähtis hulgalistel kaitsevævedudel. Laadimise mitteõigeaegne lõpetamine ja selle tagajärjel rongi kinnipidamine ajab segi vedude plaani ning juhatuse kavatsused. Selle ärahoidmiseks tuleb alati täpselt täita järgnevaid nõudeid:

a) väeosad ja komandod ilmugu laadimisele määratud tähtajaks;

b) nad võtku tarvitusele kõik abinõud, et lõpetada laadimist ja vabastada saatejaam täpselt määratud ajaks.

Ülaltähendatud nõuete õigeaegse täitmise eest on täiel määral vastutavad veetava väeosa ja ešeloni ülem.

§ 283. Kui ešelon ilmub saatejaama niivõrra hilja, et ta ei suuda lõpetada tähtjaks oma laadimist, või kui selle ešeloni saatmisel avalduvad niisugused asjaolud, mis teevad võimatuks tähtjalise väljasõidu, siis raudtee piirkonna komandant võib niisuguse ešeloni kuni uue korralduseni sõidust kõrvaldada, kui selle hiljaksjäämise tagajärjena on ette näha vedude plaani segiminek.

Niisugustest juhtumistest teatab raudtee piirkonna komandant viibimata kindralstaapi ja ešeloni saatja väeosa ülemale.

§ 284. Pealelaadimise tähtjad olenevad laadimisabinõudest, kohast ja muist võimlusist.

Normaalselt ešeloni pealelaadimiseks tuleb lugeda aega:

- a) kõrgelt jaama platvormilt laadides:
- jalavägi voorideta ja hobusteta $\frac{1}{2}$ tundi,
 - jalavägi vooriga ja hobustega $1\frac{1}{4}$ tundi,
 - ratsavägi voori ja hobustega $1\frac{1}{2}$ tundi,
 - kergesuurtükivägi voori ja hobustega $1\frac{1}{2}$ tundi,
 - raskesuurtükivägi, tehnilised väed 2 tundi,
- b) raudtee liinilt laadimissildade abil laadides:
- jalavägi voorideta ja hobusteta $\frac{3}{4}$ tundi,
 - jalavägi vooriga ja hobustega $1\frac{1}{2}$ tundi,
 - ratsavägi voori ja hobustega $1\frac{3}{4}$ tundi,
 - kergesuurtükivägi voori ja hobustega $1\frac{3}{4}$ tundi,

raskesuurtükivägi voori ja hobustega 2½ tundi.

§ 285. Raudtee ametnikud on vastutavad ešeloni veoks määratud veereva koosseade õigeaegse etteandmise eest. Samuti on nad kohustatud kõik tegema, et võimaldada ešeloni õigeaegset pealelaadimist kõigi nende käepärast olevate abinõudega, kaasabi ja nõuandmistega.

D. Ešeloni koosseade vastuvõtmine.

§ 286. Ešeloniülema määramisel § 243 korras üks ohvitser või allohvitser võtab vastu saatejaama ülemalt nimekirja järele kõik vagunite või nende jaoskondade sisseseaded ja ešeloniga ühessaadetavad laadimissillad. (Sisseseadete vastuvõtmise nimekiri vaata lisa nr. 15.) Vastuvõtmisel on soovitav raudtee piirkonna komandandi esitaja juuresolek. Vastuvõetud varandus antakse vagunite 1. vahetuse valvurite hoole alla. Vastuvõtmisel kirjutavad alla vagunite sisseseadete nimekirjal vastuvõtja, jaamaülem ja raudtee piirkonna komandandi esitaja, kui ta vastuvõtmisel viibis. Allakirjutatud nimekirjast jääb üks eksemplar saatejaama ülemale, teine antakse vastuvõtjale ja kolmas saadetakse ühes veodokumendiga sihtjaama. Allakirjutamise hetkest vastutab vastuvõtja vastuvõetud vagunite, sisseseadete ja laadimisabinõude alal- ja korrashoiu eest.

V peatükk.

I.aadimine.

A. Üldised määrused.

§ 287. Ešeloniülem teeb korralduse laadimiseks pärast seda, kui ta on saanud selle-

kohase loa raudtee piirkonna komandandilt, või selle puudumisel jaamaülemalt.

§ 288. Kaitseväge vedudel on tarvilik igakülgsest kasutada moondamist, et hoida salajas väejuhatuse kavatsusi ja ettevõtteid.

Moondada tuleb:

- laadimisel;
- liikumisel teel;
- ešeloni seisakutel.

§ 289. Laadimisel on tarvilik:

- hoiduda jõudude kuhjumisest jaamas, toimetades laadimist kiiresti väikeste gruppidega;
- laadimise järjekorra ootajad osad paigutada lähemates metsades, asulates jne., pidades silmas varjumist;
- mahalaetud osad kiiresti ära viia raudtee piirkonnast ja paigutada varjatult;
- öisel laadimisel tarvitada võimalikult vähem valgustust, vaenlase lennuki lähenemisel kustutada sootuks tuled;
- päeval laadimisel vaenlase lennuki lähenemisel katkestada laadimine ja inimestel varjuda vagunites, nende all ja varjus, hobused paigutada vagunite, puude ja majade varju, kuna voorid katta pealt kinni või asetada varju-aladesse;
- kõrvaldada võõraste isikute viibimine laadimiskohas;
- mitte kellelegi rääkida ešeloni koosseisust ja sõidu otstarbest ning sihtjaamast.

§ 290. Sõidul raudteel on tarvilik:

- mitte paigutada vaguni külge oksti ega lippe;
- vaenlase lennuki ilmumisel sulgeda ukсед;
- öisel sõidul tarbekorral kustutada tuled;

— vagunplatvormidel laetud varandused katta kinni, kõige parem tumeda riide või presendiga;

— mitte märkida vagunitele ešeloni väeosa nimetusi, koosseisu ja saate- ning sihtjaama.

§ 291. Ešeloni seisu ajal jaamades tuleb:

— hoiduda asjatust käimisest jaamas;

— vaenlase lennuki lähenemisel varjuda vagunite ja majade varjus;

— mitte kellelegi rääkida ešeloni koosseisust, sõidu otstarbest, saate- ja sihtjaamast.

§ 292. Moondamise otstarbeks on veel kasulik:

— anda tühjadele koosseadetele ešeloni välimus, sellega et vagunplatvormid katta presendiga ja kinniste kaubavagunite ukсед avada jne.;

— demonstreerida kaitseväge vedu mõnel suunal, kus see pole ette võetud;

— näidata väikesed kaitseväge veod suurematena.

Demonstratsioone võib ette võtta ainult kindralstaabi korraldusel.

§ 293. Kõikidel kaitseväelastel tuleb hoiduda sõidul raud- ja veeteedel jutuajamistest ametiasjus eraisikutega ja teiste kaitseväelastega, kellesse asi ei puutu.

B. Inimeste paigutamine vagunitesse.

§ 294. Saadud korralduse järele vagunite vanemad viivad kaitseväelased neile määratud vagunitesse, kusjuures tuleb talitada järgmiselt:

a) vagunisse minekul võetakse ära püssidelt täägid;

b) klassvagunisse minekul tuleb hoiduda, et püssidega või pakkidega ei purustataks vaguni aknaid;

d) klassvagunis püssid paigutatakse vagunivanema korraldusel varnadesse. Riiulitele paigutatakse vähemad pakid. Ülejäänud pakid mahutatakse pinkide alla. Rasked pakid asetatakse vaguni põrandale. Tarbekorral paigutatakse relvad ka riiulitele pakkide taha;

e) kinnistesse kaubavagunitesse paigutamisel asetatakse sinna kõigepealt relvad ja pakid. Selleks lähevad esialgu igasse vagunisse neli sõdurit. Kaks neist võtavad uksele teistelt relvad ja pakid vastu, kuna teised kaks asetavad relvad hammaspuudele ja pakid — määratud kohtadele. Peale selle nad asetavad kohale vaguni liikuvad sisseseaded §§ 396—402 kohaselt. Selle järele lähevad ülejäänud inimesed vagunitesse, toetades üksteist ja tarvitades jalaraudu või laudu. Rasked kuulipildujad asetatakse istelaudade alla või vaguni keskele, nii nagu see otstarbekohasem, kerged kuulipildujad — püsside juurde.

Kui vagunis ei ole püssi hammaspuid, hoitakse lühiajalisel sõidul püssid käes; pikaajalisel sõidul asetatakse nad vastu seina, istelaudade alla;

g) kaitseväelased, kes aitavad hobuste ja muu varanduse laadimist, kuid ei jää nende saatjateks, paigunevad vabanemisel nendele määratud vagunitesse;

h) pärast inimeste vagunitesse paigunemist pannakse ette ukse rinnapuud. Suvisel sõidul avatakse ukseks kas mõlemalt või ühelt poolt § 325 kohaselt; talvisel ja öisel sõidul suletakse ühelt poolt uks täiesti.

§ 295. Väeosa lipp asetatakse sinna vagunisse, kus asub ešloniülem.

§ 296. Orkester paigutatakse ešloni mõnda keskmisse vagunisse.

§ 297. Inimeste paigutamine vagunitesse algab võimalikult ühelajal hobuste ja varanduse laadimisega, ešloniülema sellekohasel korraldusel. Kui aga varandust ja loomi on ešlonis palju, sünnib inimeste paigutamine viimasena.

§ 298. Laadimise juhatajad paigunevad oma vagunitesse ainult pärast ettekannet laadimistööde lõpetamisest ešloniülemale.

D. Hobuste laadimine vagunitesse.

§ 299. Iga hobuste veoks määratud vagun varustatakse raudtee poolt §§ 394 ja 395 ette nähtud sisseseadetega.

§ 300. Kinnisesse normaal-suurusega raudtee kaubavagunisse mahutatakse 8 hobust — mõlemale vaguni poolele 4; raskeveo hobuseid mahutatakse tarbekorral ühte vagunisse 6. Kitsaroopalise raudtee vagunisse mahutatakse harilikult 4 hobust, suuretüübilisse — kuni 6 hobust.

Eriliste omadustega ja haigeid hobuseid paigutatakse vagunisse vähem, ešloniülema äranägemise või §§ 161 ja 349 järele.

§ 301. Erakorralistel juhtumistel võib paigutada normaal-suurusega vagunisse kuni 10 rahulikku hobust: 8 nii nagu § 300 tähendatud, ja 2 — vaguni keskele. Niisugusel korral hobusemoon ja hobuserakmed sellest vagunist asetatakse teistesse, kus on ruumi.

Sellisel viisil võib hobuseid vedada kuni jaamani, kus võimalik juurde saada vaguneid, või tühjendada mõni ešloni kaubavagun hobuste paigutamiseks.

Kümne hobuse paigutamine vagunisse võib sündida ainult ešloniülema korraldusel ja vastutusel.

§ 302. Hobuste laadimine vagunitesse võib sündida kõrgelt ja madalalt jaama platvormilt või raudtee liinilt.

Hobuste laadimisel kõrgelt platvormilt kaetakse kinni viimase ja vaguni vahele jäänud vahe laadimissildade tüüp nr. 2 või nr. 3 või vastavas vastupidavuses laudadega. Enne laadimist tuleb kindlasti järele vaadata, et vaguni ja platvormi vaheline kate oleks kindel.

Hobuste laadimisel madalalt platvormilt või raudtee liinilt tarvitatakse laadimissildu tüüp nr. 1 või ajutisi sildu. Liikuvate ja ajutiste sildade asetamine vagunite juurde sünnib §§ 417, 421, 422 ja 427 ette nähtud korras.

§ 303. Hobuste paigutamisel vagunisse talitatakse järgmiselt:

a) päevasel laadimisel vaguni valgustamiseks avatakse vähe vaguni laadimise vastaskülje uks;

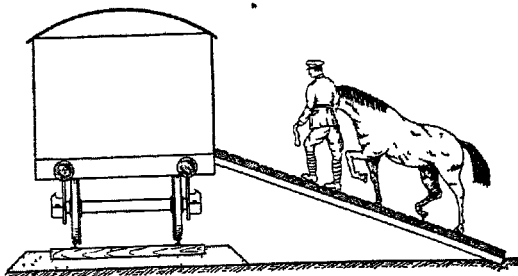
b) kui vaguni keskel või sissemineku ukse kohal on latern, siis võetakse see laadimise ajaks maha või riputatakse vastaskülje ukse kohale varna külge; samuti kõrvaldatakse vaguni seinte sisekülgedelt väljaulatuvad naelad ja teised teravad asjad;

d) hobused rakmetes ja ratsahobused sadulates viiakse, kui seda võimaldab laadimiskoht, nende vagunite vastu, kuhu on kavatsus neid laadida (§ 249). Selle järele võetakse hobustelt kohe sadulad ja rakmed maha ja asetatakse need hunnikusse vagunite kohale.

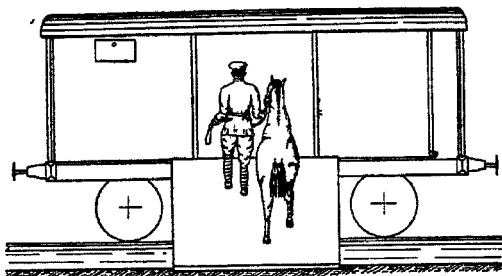
Sõdurid, kes on määratud hobuseid vagunisse viima, asetavad oma relvad ja pakid, kui need ei ole enne tervel ešelonil ühte kohta paigutatud, hobuste rakmete ja sadulate juurde;

e) hobuste laadimist juhtiva ohvitseri käsul algab hobuste viimine ühekorruga võimalikult paljudesse vagunitesse, vastavalt laadimiskoha suurusele või laadimissildade arvule;

g) hobused viiakse vagunisse suulistes, hoides ratsmed lühidalt. Viia tuleb kisata, peksmiseta ja ettevaatlikult, et hobune silla kõrvvalt mööda ei astuks ega pead ära ei lööks vastu vaguni ukse pealmist puud. Selle ärahoidmiseks hoitakse hobusel vagunisse viimisel pea ukse kohal veidi allapoole (vaata joon. nr.nr. 1 ja 2);

Joon. nr. 1.
Hobuse viimine vagunisse.

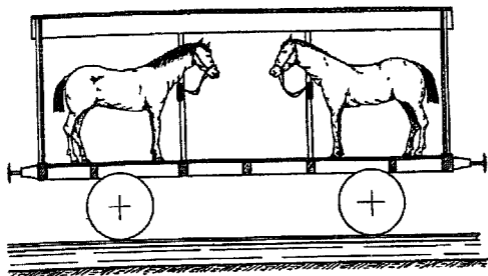

Joon. nr. 2.
Hobuse viimine vagunisse.

h) esimesena viiakse vagunisse julge ja rahulik hobune ning selle sabas, lähedal üksteisele, järgmised;

i) mõne hobuse tõrkumisel vagunisse minekul viiakse järgmine. Juhtumisel, kui hobune siiski ei lähe vagunisse, kaetakse ta silmad kinni või tarbekorral tõmmatakse hobune vagunisse tema tagumiste jalgade taha heidetud nõõri abil.

Et hobused julgemini sillale lähöksid, on soovitatav inimeste paigutamine kahele poole silda ja silla laudad katta õhukese heinte ja õlgede korruga;

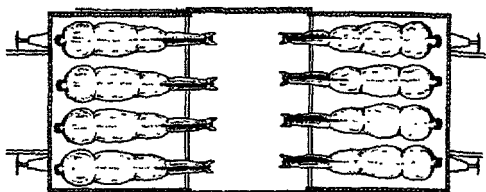
Joon. nr. 3.

Hobuste seismine vagunis.

j) vagunis esimene hobune pööratakse paremale, taandatakse ja paigutatakse vaguni vasakusse ossa tagumise seina äärde, tema kõrvale järjekorras teine, kolmas ja neljas. Kui üks pool vagunit on täidetud, suletakse see lasinguga, milleks tarvitatakse harilikult iste-laudu.

Sarnaselt eelmisele sünnib ka hobuste paigutamine vaguni parempoolsesse ossa, ainult selle vahega, et hobune pööratakse esialgu vasakule ja siis taandatakse;

k) vagunisse paigutatud hobustel valjad vahetatakse päitsete vastu, millega seotakse lasirgu külge. Hobuste paigutamine vagunis vaata joon. nr.nr. 3 ja 4;

Joon. nr. 4.
Hobuste asetused vagunis.

1) soovitatav on hobuseid paigutada kõrvuti, nagu nad harilikult seisavad tallis või asuvad ravis ja rakenduses. Ohvitseride, signalistide ja käskjalgade hobused paigutatakse nende rühmade juurde, kuhu nad rivilise jaotuse järele kuuluvad, välja arvatud juhtumised, kui eraldamist nõuavad hobuste eriomadused.

Ühe vaguni laadimine rahulikkude hobustega kestab umbes 3—5 minutit.

§ 304. Pärast hobuste paigutamist asetatakse vagunitesse ešeloniga kaasasveetavad liikuvad sillad. Sildade peale asetatakse vastaspoolse kinnise ukse vastu sadulad, hobuserakmed ja hobusemoon. Silla talad asetatakse kokkupöördult vagunisse ning nende peale pannakse silla kilbid.

Sadulad paigutatakse kahekaupa ritta esikaartega vaguni lahtise ukse poole. Esimese korra sadulate peale asetatakse järgmine kord jne.

Vagunisse kaasavõetavad heinad on soovitatav ruumi kokkuhoiu mõttes toppida märssidesse.

§ 305. Hobuste juurde vagunisse jäävad ainult nende saatjad ühes oma relvadega ja pakkidega.

§ 306. Ešeloni laadimisel, kus on palju hobuseid, paigutatakse hobused vagunitesse esimeses järjekorras.

E. Suurtükkide, veovahendite ja varanduse laadimine.

§ 307. Veovahendite ja suurtükkide laadimine sünnib võimalikult ühelajal hobuste paigutamisega vagunitesse.

Laadimise läbiviimiseks määratud tööjaod (§ 249) asetavad püssid hakki, jätavad nende juurde oma pakid ja asjad ning lähevad tööjagude vanemate juhatusel laadimisele kuuluvate veovahendite ja suurtükkide juurde.

§ 308. Veovahendid ja suurtükid veetakse jaama platvormile või teelt laadides raudtee äärde võimalikult lähemale nendele vagunitele, kuhu nad asetatakse. Selle järele rakendatakse hobused lahti, laadimise juhataja korraldusel, ja viiakse laadimisele. Veovahendite ja suurtükkide laadimist alatakse korraga võimalikult paljudesse vagunitesse. Veovahendite laadimisel nendel olevat varandust harilikult maha ei võeta, välja arvatud juhtumised, kui:

- koorma suurus ulatub üle kabariidi;
- mahalaadimine on tarvilik ruumi paremaks ärakasutamiseks või laadimise hõlbustamiseks;
- veovahenditel olev varandus kuulub veoks kinnistes vagunites.

Otsuse selle kohta teeb ešloniülem, kabariidi kohta — koos jaamaülemaga.

Suurtükkidelt ja tarbekorral veovahenditelt võetakse maha tiislid ja aisad ning mahutatakse vagunplatvormile veovahendite alla.

Kui aisu maha ei võeta, asetatakse nad teiste veovahendite alla või tõstetakse püsti ja seotakse kindlalt veovahendite külge.

Laadimisel kasutatakse võimalikult täielikult vagunite kandejõudu ja mahutust (§ 387). Vagunplatvormile jäänud vabad kohad kasutatakse ära muu varenduse asetamiseks.

§ 309. Laadimisel vagunplatvormile tuleb silmas pidada, et vaguni koorem ei ulatuks üle kabariidis ette nähtud normide ja võimalikult vastaks raudtee kaubaveo ja tehniliste eksploatatsiooni määrustele.

Kui laadimine sünnib ühelt vagunplatvormilt teisele, laetakse esmalt kõige kaugemal olev vagunplatvorm.

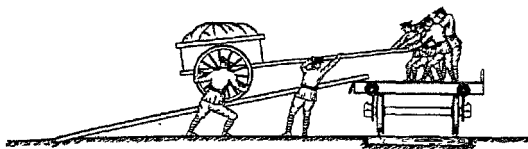
§ 310. Laadimisel madalalt jaamaplatvormilt või raudtee liinilt on tihti soovitav asetada liikuv või ajutine sild mõne vagunplatvormi külge, kuhu on hea laadida, ja sellelt vagunplatvormilt veeretada suurtükid ja veovahendid edasi teistele platvormidele.

Ühelt vagunplatvormilt teisele laadimisobjektide ümberveeretamisel lastakse platvormi otsa äärelaud alla ja vahe kaetakse laadimissilla tüüp nr. 2 või tarviliku vastupidavusega laudadega.

§ 311. Kõrgelt jaama platvormilt veovahendite ja suurtükkide pealelaadimine või ühelt vagunplatvormilt teisele laadimine sünnib inimeste jõul veeretamise abil. Vagunplatvormide ja jaama platvormide vahelise

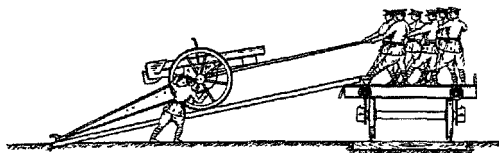
lõhe katmiseks tarvitatakse laadimissildu tüüp nr. 2 või tarvilikus vastupidavuses laudu.

§ 312. Veovahendite ja kergete suurtük- kide laadimine väljaspool jaama kõrget plat- vormi laadimissilla tüüp nr. 1 abil sünnib ini- meste jõul, kuna ajutiste sildade kasutamisel tarvitatakse tarbekorral väeosade poolt kaasa võetud köisi. Köied seotakse veovahendi või suurtüki eesosa külge ning nende abil veetakse veovahend või suurtükk ühes tagantlukkamisega vagunplatvormile (vaata joon. nr.nr. 5 ja 6).

Joon. nr. 5.

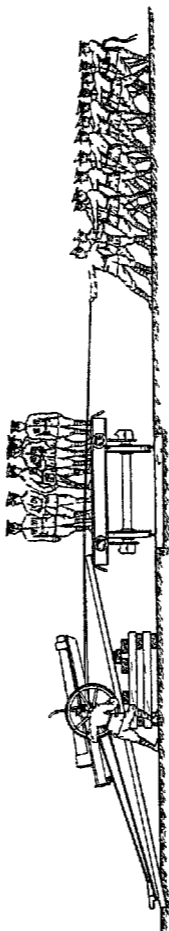
Kaariku laadimine ajutise silla abil.

Joon. nr. 6.

Kerge suurtüki laadimine ajutise silla abil.

Raskete suurtükkide laadimist väljaspool kõrget jaama platvormi toimetatakse ajutistel sildadel tugevate köite või trosside abil, mis kinnitatakse keskelt suurtüki kere ümber. Suur- tüki vedamiseks köie otsa määratakse tarvilik arv sõdureid. Suurtükk veeretatakse vagun- platvormile toruga ees. Inimeste asenemine roobaste vahele ja suurtüki alla on keelatud (vaata joon. nr. 7).

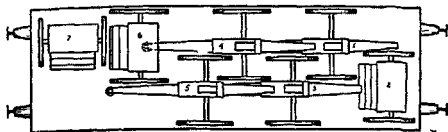

Joon. nr. 7.

Raske suurtruki laadimine ajutise silla abil.

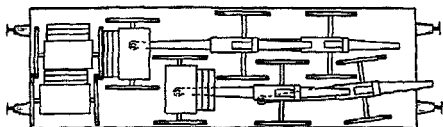
§ 313. Suurtükke ja veovahendeid on ots-
tarbekohasem paigutada nii, nagu see näidatud
joon. nr.nr. 8—27.

Kõikidel joonistustel on arvestatud laia-
roopalise raudtee suurema platvormiga, mille
pikkus — 9204 mm.

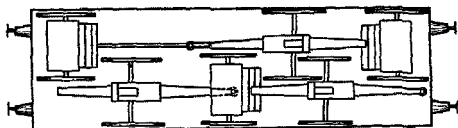
Joon. nr. 8

Nelja Vene 3" suurtüki ja kolme eeliku paigutamine
vagunplatvormil (eelikutel tiislid ära võetud).

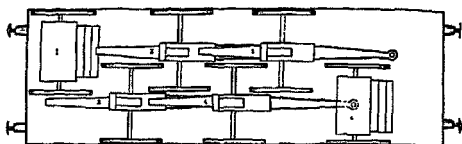
Joon. nr. 9.

Nelja Vene 3" suurtüki ja nelja eeliku paigutamine
vagunplatvormil (eelikutel tiislid ära võetud).

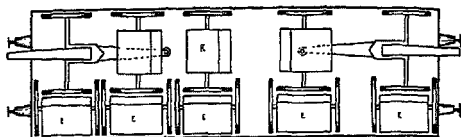
Joon. nr. 10.

Kolme Vene 3" suurtüki ja kolme eeliku paigutamine
vagunplatvormil.

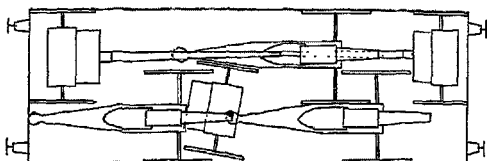
Joon. nr. 11.

Nelja 76,2 mm suurtüki ja kahe eeliku paigutamine vagunplatvormil (eelikutel tiislid ära võetud).

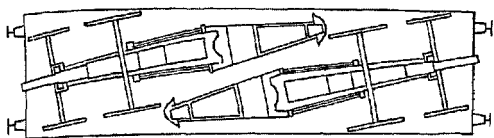
Joon. nr. 12.

Kahe 18 nl. suurtüki, kolme kuulikasti ja viie eeliku paigutamine vagunplatvormil (eelikutel ja kuulikastidel tiislid ja aisad ära võetud).

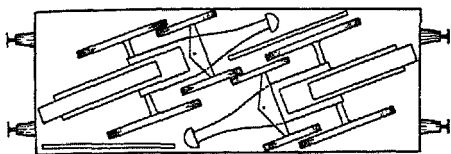
Joon. nr. 13.

Kolme kerge haubitsa ja kolme eeliku paigutamine vagunplatvormil (eelikutel tiislid ära võetud).

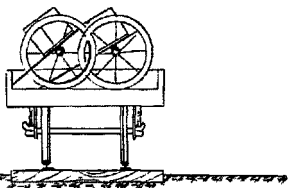
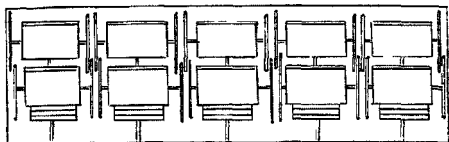
Joon. nr. 14.

Kahe raske suurtuki ja kahe eeliku paigutamine vagunplatvormil.

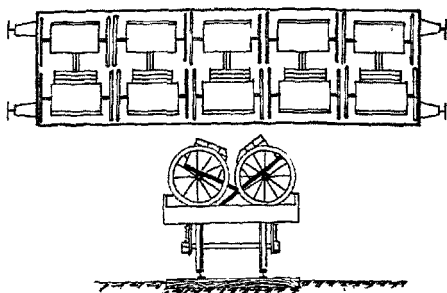
Joon. nr. 15.

Kahe raske haubitsa ja kahe eeliku paigutamine vagunplatvormil.

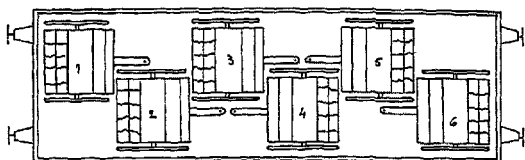
Joon. nr. 16.

Kerge suurtukiväe viie kuulikasti ja viie kuulikasti eeliku paigutamine vagunplatvormil (1. variant).

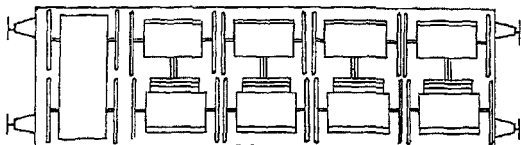
Joon. nr. 17.

Kerge suurtükiväe viie kerge kuulikasti ja viie kuulikasti eeliku paigutamine vagunplatvormil (2. variant).

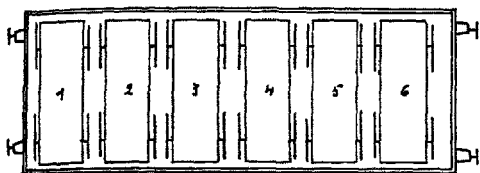
Joon. nr. 18.

Raske suurtükiväe kuue kuulikasti paigutamine vagunplatvormil.

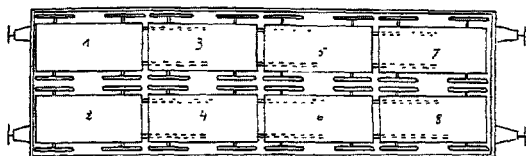
Joon. nr. 19.

Nelja kuulikasti ja ühe kahehobuse veovankri paigutamine vagunplatvormil.

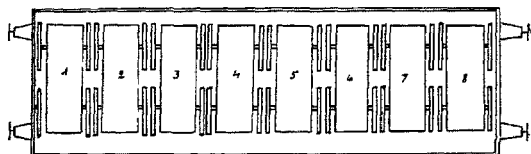
Joon. nr. 20.

Kuue kahehobuse veovankri paigutamine vagunplatvormil.

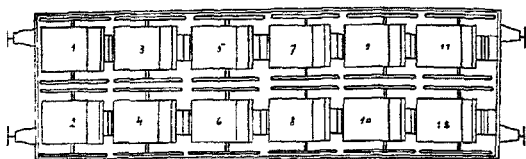
Joon. nr. 21.

Kahaksa ühehobuse veovankri paigutamine vagunplatvormil (1. variant).

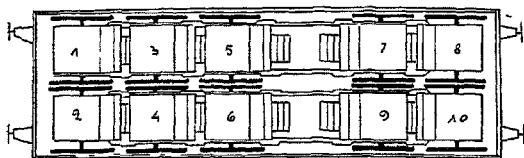
Joon. nr. 22.

Kahaksa ühehobuse veovankri paigutamine vagunplatvormil (2. variant).

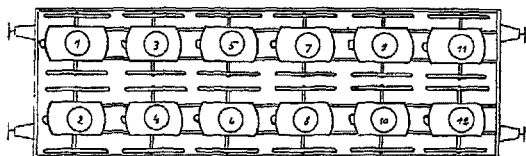
Joon. nr. 23.

Kaheteistkümne ühehobuse kaariku paigutamine vagunplatvormil (aisad ülles tõstetud).

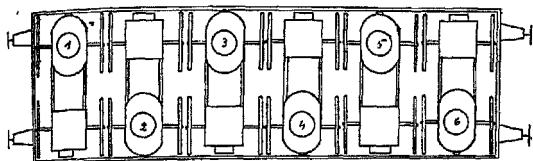
Joon. nr. 24.

Kümne ühehobuse kaariku paigutamine vagunplatvormil (aisad eelmise kaariku alla mahutatud).

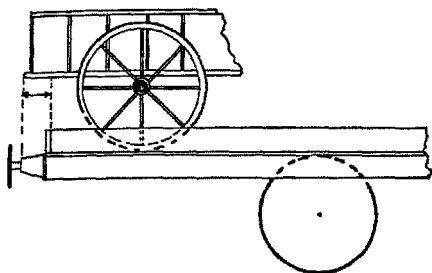
Joon. nr. 25.

Kaheteistkümne ühehobuse väliköögi paigutamine vagunplatvormil.

Joon. nr. 26.

Kuue kahehobuse väliköögi paigutamine vagunplatvormil.

Joon. nr. 27.

Laadimisel lubatud kaugus vagunplatvormi otsast.

§ 314. Iga laadijate tööjagu laeb oma vanema otsekoheisel juhatusel määratud arvu vagunplatvorme ja vaguneid. Laadimisel võetakse tarvitusele kõik abinõud, et saavutada kiirust ja hõlpsust ning et laadimine oleks lõpetatud määratud tähtajaks.

§ 315. Vagunplatvormide puudusel tarbekorral veovahendeid võib laadida ka kinnistesse kaubavagunitesse, kusjuures vajaduse korral veovahenditelt võetakse maha koorem, mis laetakse eraldi.

§ 316. Autobiilide laadimisel jaama kõrgelt platvormilt vagunplatvormile kaetakse

platvormide vahe laadimissilla tüüp nr. 2 või tarviliku vastupidavusega laudadega. Soovitav on laadimist toimetada pikuti vagunplatvormile.

Laadimist madalalt jaamaplatvormilt või raudtee liinilt toimetatakse kas vagunplatvormi küljest või otsast, tarvitades selleks kergete autode (raskusega mitte üle 2 tonni) laadimiseks laadimissilda tüüp nr. 1 või raskemate autode laadimisel — ajutisi šildu. Et ära hoida raudtee liini rikkumist maast laadides, kaetakse raudtee laudadega kinni.

§ 317. Tankide laadimist toimetatakse järgmiselt:

a) laadimisel sõidavad tankid vagunplatvormile, kas kõrgelt jaama platvormilt või teelt. Laadimine platvormilt platvormile sünnib eriliste sildade, kuna laadimine raudtee liinilt — ajutiste või eriliste sildade abil;

b) iga tankide üksus on varustatud laadimisabinõudega, mis võimaldavad tankide laadimist nii jaama platvormilt, kui ka raudtee liinilt;

d) tankide relvad olgu kinnitatud enne laadimise algust;

e) laadimine viiakse läbi vagunplatvormi küljelt. Soovitavam on laadida tanke ühele vagunplatvormile ja sellelt edasi järgmistele, kusjuures tank asenedes esimesele vagunplatvormile pöörab ennast ja sõidab järgmisele;

g) vagunplatvormide liikumise takistamiseks laadimisel, asetatakse vagunplatvormi rataste alla kiilud või puuhalud;

h) kui laaditavate vagunplatvormide hulgas on piduriga platvorm, siis paigutatakse see esimeseks või viimaseks vagunplatvormiks, rõduga väljaspoole;

i) vagunplatvormi pörand, millele esialgu sõidab tank, olgu kaetud roobastele asetatud laudadega. Vagunplatvormi ääre murdmise ärahoidmiseks asetatakse laadimissilla otsa alla puust talad. Soovitav on laadimisel tanki pealesõit vagunplatvormile — piduriga platvormi suunas, kusjuures vaguni pidur on kinnises olekus;

j) libisemise ärahoidmiseks rongi liikumisel asetatakse tanki otsade alla raudtee roopad või sellekohased kiilud;

k) raske tank tüüp „MV“ laetakse kas erilisele vagunplatvormile või kahele selleks eriti kohastatud vagunplatvormile, kusjuures nende platvormide pörandale asetatakse pikuti palgid või raudtee roopad ning viimastele põigiti 2" laudad.

§ 318. Pärast laadimist kinnitatakse raudtee ametnikkude poolt laadimise juhataja järelevalvel veovahendite ja suurtükkide rataste alla puuhalud või kiilud ja tarbekorral seotakse kinni väeosa poolt kaasavõetud kõitega. Laadimise juhataja on vastutav kinnitamise korralikkuse eest.

Kui vagunplatvormil puuduvad ülestõstatavad ääred, seotakse veovahendid tingimata väeosa poolt kaasavõetud sidumisabinõudega postide, platvormidel olevate rõngaste või aukude külge (§§ 408 ja 412).

§ 319. Kaitseväe varanduse ja kaitseväelaste asjad laetakse selleks määratud vagunitesse või võimalusel vagunplatvormidele veovahendite ja suurtükkide alla. Varanduse laadimisel tuleb pidada silmas võimalikult kaubaveo määrusi.

§ 320. Ešeloni varanduse järele valvab sõidu ajal määratud vahtkond (§§ 243 ja 261).

Tarbekorral varandusega laetud kinnised kaubavagunid ešloniülema korraldusel pitseeritakse või lukustatakse väeosa lukkudega või nende puudumisel plombeeritakse ešloniülema nõudmisel raudtee poolt. Niimoodi plombeeritud uste avamise eest raudtee ei vastuta.

G. Korraldused pärast laadimist.

§ 321. Pärast ešloni laadimist raudtee piirkonna komandant ühes saatejaama ülema või tema aseräitja ametnikuga koos laadimise juhatajatega vaatab üle laetud vagunplatvormid ja vagunid. Ülevaatusel tuleb eriti tähele panna, et:

— veovahendid ja suurtükid oleksid kinnitatud § 318 ette nähtud korras;

— raskus vagunil oleks võimalikult ühetaoliselt paigutatud ja vastaks nende kandejõule;

— koorem vagunplatvormidel ei ulatuks üle kabariidis ette nähtud normide;

— vagunite mahutavus oleks täiel määral ära kasutatud.

Ilmsiks tulnud puudused kõrvaldatakse enne ešloni väljasõitu.

§ 322. Laadimise lõpetamisest ja valmisolekust väljasõiduks teatab ešloniülem raudtee piirkonna komandandile või selle puudumisel — saatejaama ülemale.

Enne ešloni väljasõitu annab raudtee piirkonna komandant või jaamaülem ešloniülemale rongi sõiduplaani, kus ära märgitud peatuste aeg vahejaamades, hobuste jootmise võimalused ning jaamad, kus olemas einelauad ja saadaval keev vesi.

§ 323. Ešloniülem ei või ära ütelda etteantud rongi vastuvõtmisest, kui see on kokku

seatud raudtee tehniliste määruste ja kaitseväge veo nõuete kohaselt. Tarbekorral märgib ta vastuvõtte dokumentides oma eriarvamisi ja nõudeid.

VI peatükk.

Üldine kord sõidu ajal.

§ 324. Sõidu ajal on keelatud:

a) välja sirutada vagunist päid, käsi, jalgu, relvi, samuti korratusi tekitada ja anda asjatuid signaale;

b) vagunist vagunisse käia ja enne rongi täielikku seismajäämist rongilt maha tulla;

d) viibida vaguni katusel, puhvritel ja pidurite rõdudel, välja arvatud tunnimehed;

e) vagunist välja pilduda asju, lõhkuda või rikkuda vagunites sisseseadeid, vaguni sisseadena ette nähtud asju rongilt lahkudes kaasa võtta, tuld vaguni põrandale teha, vaguni seinetele kirjutada, joonestada või vagunis muustust teha;

g) tulesid teha rongi seisu ajal raudteel, raudtee sisseseadeid rikkuda, tarbeta käia raudtee roobastel ja täita loomulikke nõudeid väljaspool selleks määratud kohti.

§ 325. Sõidu ajal on maksev järgmine kord:

a) rongile paigutamise signaali või käskluse järele tuleb viibimata rongile asuda;

b) vagunis asuvad sõdurid alluvad vagunivanemale;

d) liikumise ajal võib avada kaitseväge veoks korraldatud kinniste kaubavagunite uksi ja klassvagunite aknaid ühelt poolt, võimalikult altpoolt tuult; ainult suvel vaikse ilmaga võib

mõlemaid uksi ja mõlemate poolte aknaid korraga avada. Klassvagunite ukсед tulevad sõidu ajal kinni hoida;

e) rongi seisakutel võib ainult jaamahoone poole välja tulla, kui ei ole selleks tehtud teisi korraldusi, ning ainult § 335 näidatud ajal.

§ 326. Enne ešloni väljasõitu saatejaamast teatatakse sõitjatele kaitseväelastele, et vagunite sisseseadete rikkujad või kõrvaldajad langevad karistuse alla. Samuti tuleb selgitada, et sisseseadete rikkumine halvab järgmiste ešlonide vedu.

§ 327. Raudtee piirkonna komandandi, jaamaülemate ja ešloniülemate vahel peab valitsema vastastikune vastutulek ja sõbralik vahetõrge ešloni liikumise korraldamise puutuvate küsimuste lahendamisel.

Raudtee piirkonna komandant või jaamades, kus teda ei ole, jaamaülem, ning sõidu ajal, väljaspool jaama piirkonda, rongijuht on kohustatud viibimata teatama ešloniülemale kõigist rongi liikumise puutuvaist juhtumistest, nagu:

a) muudatustest rongi marsruudis ja liikumise ajas;

b) seisakutest ja manöövritest jaamades, nende põhjustest ja vältusest, kui need ei olnud ette nähtud ešloni sõiduplaanis;

d) juhtumistest, mis võivad muuta ešlonile ette nähtud koosseadet või mis on ühenduses ešloni julgeolekuga.

§ 328. Kui teel sünnib rike mõne ešlonile kuuluva vaguniga, mille tõttu tuleb see kas maha jätta või osa varandust ümber laadida, otsustab raudtee piirkonna komandant ühes jaamaülemaga ja ešloniülemaga, missugused abinõud tarvitusele võtta, et kindlustada eš-

loni kohalejõudmist õigeks ajaks. Niisugustest juhtumistest teatatakse viibimata kindralstaapi ja ešloni väeosa ülemale. Raudtee ametnikud teatavad niisugustest juhtumistest kohe piirkonna komandandile.

§ 329. Hulgalistel kaitseväe vedudel keelatakse kindralstaabi nõudmisel tarbekorral raudteel joovastavate jookide müük.

§ 330. Kaitseväelaste perekondade vedu ešlonis on keelatud. Ainult erakorralistel juhtumistel ešloniülema äranägemisel ja vastutusel võivad kaitseväelaste naised ja lapsed ešlonis sõita, olles varustatud sõidupiletitega.

§ 331. Hobustega laetud vagunite puhastamine sünnib saatjate poolt sõidu ajal raudteel väljaspool jaamapiirkonda. Jaamades võib vaguneid ainult siis puhastada, kui selleks raudtee piirkonna komandandi või jaamaülema luba.

§ 332. Valgustuse- ja kütteained antakse raudtee poolt maksuta ešloniülema sellekohasel kirjalikul nõudmisel raudtee normide järele.

§ 333. On keelatud söögikeetmine ja vee-soojendamine vagunites bensiini- ja petrooleumilampidega või priimustega.

§ 334. Ešloni vedurijuht on kohustatud rongi seismajätmist ja minekut aeglaselt toimetama ja ära hoidma järske tõukeid manöövrite ajal, et ei saaks hobused vigastatud või varandused ja asjad oma kohtadelt maha paisatud.

§ 335. Peatused üle viie minuti loetakse normaal-peatusteks. Neil peatustel ešlonis sõitvatel isikutel on lubatud vagunitest välja tulla. Normaal-peatustest antakse teada eše-

lonile korrapidaja ohvitseri poolt signaali, käsu või mõnel muul teel.

Peatustest alla viie minuti teada ei anta. Neil peatustel vagunitest välja tulla on lubatud ainult äärmisel tarvidusel vagunivanema loal, kusjuures on keelatud rongist kaugele eemalduda. Mahatunud kaitsevälased on kohustatud rongi silmas pidama ja peale istuma esimesel rongi väljasõidu märguandmisel.

VII peatükk.

Toitlustamine sõidu ajal.

§ 336. Raudteel veetavale ešelonile sõidu ajal antakse sooja toitu vähemalt üks kord ööpäeva jooksul.

Sooja söögi valmistamiseks asetatakse tarvilik arv välikööke kinnistesse kaubavagunitesse või vagunplatvormidele §§ 243 ja 407 ette nähtud korras. Neis raudteejaamades, kus on avatud toitluspunktid, võib sündida ešloni toitmine nendes punktides. Toitluspunktides toidu tellimine ja saamine ning selle eest tasu maksmine sünnib erimääruste järgi.

§ 337. Söögi valmistamine ešelonile tuleb kooskõlastada sõidu kavaga. Toidu väljaandmine sünnib ešloniülema korraldusel nendes jaamades, kus on ette nähtud pikemad seisakud. Ešloni koosseade manööverdamise ajal on keelatud toitu välja anda.

§ 338. Väliköövide kütmine sõidu ajal sünnib väeosade küttematerjaliga. Tarbekorral võib ešloniülem saada raudtee küttematerjalide laost kas kohe välja maksetava raha eest või nõudmise järele küttematerjali määral, nagu see on ette nähtud söögikeetmiseks.

§ 339. Hulgalistel vedudel muretseb raudtee, kindralstaabi pool ette nähtud jaamades ja määral, rongide läbisõidu ajaks keeva vett.

Keeva vett antakse tasuta kõikidele ešelonidele.

Ešeloniülem on kohustatud tarbekorral määrama korrapidaja veenõu juurde, kes valvab korra ja õiglase veevõtmise järele.

§ 340. Ešeloni varustatakse hobusemoo-naga terve sõidu vältuse ajaks. Hobuste vagunitesse mahutatakse võimalikult kõikide vagunisolevate hobuste jaoks kahe päeva heinte ja kaerte norm.

§ 341. Hobuste jootmist toimetatakse vähemalt kolm korda ööpäeva jooksul.

Suuremates jaamades hulgalistel kaitseväe vedudel seatakse üles raudtee poolt kokkuleppel kindralstaabiga hobuste joogivee hoidmiseks veetõrred.

Hobuste jootmine sünnib selleks ette nähtud jaamades rongi seisakute ajal. Jootmisel hobuseid vagunitest välja ei tooda, vaid vesi tuuakse pangides vagunite juurde saatjate või eriti selleks määratud sõdurite poolt.

§ 342. Inimeste söötmine ja hobuste jootmine ning keeva vee ning valgustuse-, kütte- ja teiduainete vastuvõtmine ešeloni jaoks peab sündima rongi ettenähtud seisuajal. Rongi kinnipidamine selleks üle määratud tähtaja on keelatud.

VIII peatükk.

Sanitarmäärused sõidu ajal.

§ 343. Sõidu ajal raudteel tuleb silmas pidada järgmisi tervishoidlikke nõudeid:

a) hoiduda tõmbetuule tekitamisest vaguni akende avamisega korraga mõlemalt poolt. Aknaid ja uksi avada ühelt poolt, võimalikult altpoolt tuult;

b) taudide ajal on keelatud keetmata vee joomine ning toore aiavilja, puuvilja ja marjade söömine. Joomisel ja söömisel tarvitada oma joogi- ja sööginõusid. Alaliselt hoolitseda puhtuse, eriti käte pesemise eest;

d) joogiks tarvitada võimalikult keedetud vett;

e) on keelatud jaamades loomulikke tarvidusi täita väljaspool selleks ette nähtud kohti.

§ 344. Vähemalt kompanii suuruse ešeloniga saadetakse ühes arst või velsker tarviliste arstiriistadega ja -rohtudega. Vähema kaitseväe osaga või komandoga velskeri saatmist otsustab väljasaatja väeosa ülem.

Kui ešelonis ei ole arsti või velskerit, pööratakse inimeste haiguste ja õnnetuste puhul lähema kaitseväe-, raudtee- või eraarsti poole. Jaamades, kus arsti läheduses ei ole, annab esialgset arstiabi jaamaülem ning reisijate rongis liikumise ajal — rongijuht.

§ 345. Haiged, kelle tervislik seisukord ei luba sõidu jätkamist ešelonis, antakse üle raudteepiirkonna, politsei või raudtee võimude hoolde ravilasse saatmiseks.

Võimaluse korral ešloniülem annab haigeksjäänud kaitsevälased otsekohe üle ravilasse või sanitarrongile.

§ 346. Nakkavate haiguste puhul ešelonis isoleeritakse haiged ja võimalikult haigega ühes kaubavagunis või klassvaguni jaoskonnas sõitvad kaitsevälased teistest sõitjatest.

Haige jääb velskeri valve alla endisesse vagunisse või vaguni jaoskonda, kuni üle-

andmiseni raudtee piirkonna komandandi, politsei või raudtee võimude korraldusse.

Pikaajalise sõidu puhul haagitakse vagun ühes haigega maha ja tarbekorral nõuab ešloniülem uue vaguni.

Nakkavate haiguste juhtumistest teatab ešloniülem telefoni või telegrafi teel viibimata raudtee piirkonna komandandile. Vagunid, kus tulid ilmsiks haiguste juhtumised, desinbitseeritakse raudtee poolt (§ 103).

§ 347. Taudikardetavatest kohtadest teatab raudtee piirkonna komandant või jaamaülem neisse kohtadesse sõirvatele ešlonidele. Ešloniülem on kohustatud ešlonile teatama, kuidas hoiduda taudidest.

§ 348. Ešlonis surnud kaitseväelane antakse politsei esindajatele või viiakse sihtjaama, kui seda ešloniülem leiab võimaliku olevat. Surnu üleandmisel seatakse kokku akt, mis kirjutatakse alla ešloniülema, politsei, jaamaülema ja arsti poolt.

Ešlonis surnud kaitseväelase asjadega talitatakse nagu haigemajas surnud kaitseväelase varandusega.

§ 349. Mittenakkavatesse haigustesse jäänud loomad veetakse ešlonis sihtjaamani. Ešloniülem võib oma äranägemisel haiget looma ešlonis paigutada lahedamini või tarbekorral kokkuleppel raudtee võimudega juurde nõuda uue vaguni haigete loomade veoks ešlonis või nende ärasaatmiseks ravilasse.

Siberikatku, tatitõve ja marutõve haiguste tundemärkide ilmsikstulekul ešlonis laetakse haiged loomad välja esimesel võimalusel ja antakse üle politsei võimudele. Teiste nakkavate haiguste tundemärkide ilmsikstulekul paigutatakse selles vagunis asuvad terved loo-

mad uude vagunisse eraldi teistest veetavatest loomadest. Haiged loomad veetakse endises vagunis kuni sihtjaamani või tarbekorral laetakse välja ravilasse paigutamiseks.

Kõik üleandmised sünnivad ešloniülema kirjalikul nõudmisel.

Nakkavate haiguste juhtumistest teatab ešloniülem viibimata raudtee piirkonna komandandile ja väeosaülemale.

§ 350. Haigete või surnud inimeste või hobuste üleandmise vajadusel (§§ 345—346 ja 348—349) pöörab ešloniülem juhatuste saamiseks raudtee piirkonna komandandi poole, kes on kohustatud nii ešloniülemale kui ka haige või surnu vastuvõtjale isikule või asutusele teatama üleandmise koha, aja ja korra.

IX peatükk.

Ettevalmistused mahalaadimiseks.

A. Üldised korraldused.

§ 351. Sihtjaama eelmises jaamas teatab ešloniülem sõidu lõpust ja kuhu poole sünnib mahalaadimine, mille järele kõik kaitseväelased enne sihtjaama jõudmist täidavad järgmist:

a) inimesed pakivad oma asjad kokku, riituvad ja võtavad relvad kätte, et olla valmis kohe käsu järele sihtjaamas ešlonilt lahkuma;

b) hobustele pannakse valjad pähe; hobuserakmed, hobusemoon ja muud asjad asetatakse nii, et oleks võimalik kiire mahalaadimine;

d) vaadatakse järele veovahendite ja varanduse seisukord, et tagada kiiret mahalaadimist;

e) kui mahalaadimine sünnib teisele poole, kui pealelaadimine, siis avatakse need ukсед, ja tarbekorral hobustevagunites hobuserakmed ja asjad asetatakse teise ukse vastu;

g) on keelatud suurtükkide ja veovahendite alt kiilude ja laudade äravõtmine ning vagunplatvormil asuva varanduse köitest vabastamine enne rongi täielikku seismajäämist sihtjaamas.

§ 352. Enne ešeloni sihtjaama jõudmist raudtee piirkonna komandant ühes sihtjaama ülemaga selgitab järgmisi küsimusi:

a) mis kellaajal alata ja lõpetada mahalaadimist;

b) missugused väljalaadimise abinõud on sihtjaamas ja kuidas neid kõige otstarbekohasemalt ära kasutada;

d) kuhu paigutada mahalaetud inimesed, hobused ja varandus.

Ühtlasi tulevad läbi luurata jaamast viivad teed ja tarbekorral kaaluda, missuguseid abinõusid ešelonil kasutada, et tagada julgeolekut mahalaadimisel.

§ 353. Ešeloni jaamajõudmisel § 352 tähendatud isikud annavad ešeloniülemale edasi tarvilikud üksikasjalised teated mahalaadimise kohta, aja ja võimaluste kohta.

Kui sihtjaamas puudub raudtee komandant, siis enne mahalaadimise algust ešeloniülem koos jaamaülemaga selgitab § 352 näidatud laadimise tingimusi.

§ 354. Mahalaadimiseks jääb maksma samasugune jaotus töögruppides (§ 249), nagu see oli pealelaadimisel. Kui aga sihtjaama laadimise tingimused nõuavad teistsugust inimeste jaotust mahalaadimise läbiviimiseks,

siis tuleb jaotus teha sõidu ajal või enne laadimise algust sihtjaamas. Niisuguse jaotuse tegemine sihtjaamas ei või takistavalt mõjuda mahalaadimise õigeaegse läbiviimise peale.

§ 355. Ešeloni mahalaadimise ajal raudtee piirkonna komandant, sihtjaama ülem ja raudtee politsei esindaja on kohustatud viibima jaamas, et aidata kaasa ešeloniülemale laadimist kiiresti läbi viia.

§ 356. Öisel mahalaadimisel valgustatakse need kohad jaamades, kus toimetatakse ešeloni laadimist, kui see ei ole keelatud kaitseväge võimude poolt. Niisama on tarvilik inimeste ja hobuste vagunite valgustamine.

B. Mahalaadimise tähtajad.

§ 357. Mahalaadimise tähtajaline teostamine on tarvilik plaanikindlaks vedude läbiviimiseks, mis on eriti tähtis hulgalistel kaitseväge vedudel. Mahalaadimise mitteõigeaegse lõpetamise tagajärjel ešeloni veerev koosseade hoitakse kinni kauemini, kui see oli ette nähtud, mille tõttu muutub võimatuks selle plaanikindel kasutamine. Niisama raskendab mahalaadimise viivitamine jaamas teiste ešelonide vastuvõtmist ja laadimist.

Mahalaadimise õigeaegseks läbiviimiseks tuleb täita järgmisi nõudeid:

a) raudteel tuleb hoolt kanda, et ešelon jõuaks sihtjaama ja antaks laadimisele täpselt ettenähtud tähtajal;

b) ešeloniülemal võtta tarvitusele kõik temast olenevad abinõud, et mahalaadimine oleks lõpetatud määratud ajal;

d) raudtee piirkonna komandandil ja sihtjaama ülemal kõigiti soodustada mahalaadimise teostamist määratud ajaks;

e) mahalaadimise mitteõigeaegse läbiviimise eest on täiel määral vastutavad need, kelle süü läbi tekkis hiljaksjäämine.

§ 358. Mahalaadimise tähtajad olenevad laadimisabinõudest, kohast ja muist võimalusist.

Normaalselt ešeloni mahalaadimiseks tuleb lugeda aega:

a) kõrgele platvormile:

— jalavägi voorideta ja hobusteta $\frac{1}{2}$ tundi,

— jalavägi vooriga ja hobustega 1 tund,

— ratsavägi voori ja hobustega $1\frac{1}{2}$ tundi,

— kergesuurtükivägi voori ja hobustega 1 tund;

— raskesuurtükivägi ja tehnilised väed $1\frac{1}{4}$ tundi;

b) madalale platvormile või raudtee liinile:

— jalavägi voorideta ja hobusteta $\frac{3}{4}$ tundi,

— jalavägi voori ja hobustega $1\frac{1}{4}$ tundi,

— ratsavägi voori ja hobustega $1\frac{1}{2}$ tundi,

— kergesuurtükivägi voori ja hobustega $1\frac{1}{4}$ tundi,

— raskesuurtükivägi ja tehnilised väed $1\frac{3}{4}$ tundi.

X peatükk.

Mahalaadimine.

A. Inimeste mahalaadimine.

§ 359. Sihtjaama jõudes, ešeloniülem ühes ohvitseridega tuleb vagunist välja ning jõudes selgusele laadimise aja, koha ja tingimuste kohta (§§ 352—353) ning saades loa mahalaadimise algamiseks raudtee piirkonna komandandilt või selle puudumisel jaamaülemalt, teeb korralduse ešeloni mahalaadimiseks.

Enne väljatuleku korralduse saamist ešelonitülemalt on meeskonnal keelatud vagunitest lahkuda.

§ 360. Antud käskluse või signaali järele sõitjad tulevad vagunitest välja relvade, rakmete ja muu varandusega ning rivinevad määratud kohas, kus tarbekorral püssid hakki ja pakid hunnikusse pannakse.

Mahalaadimise töödeks määratud meeskond eraldatakse teistest ja antakse laadimise juhatajate korraldusse, kuna teised mehed viiakse viibimata ära jaamaesiselt.

Igasse inimeste vagunisse jääb üks valvuritest ja hobuste vagunisse üks saatja kuni vaguni sisseseadete üleandmiseni.

§ 361. Inimeste väljatulekuks kinnistest kaubavagunitest tarvitatakse jalaraudu või nende puudumisel tarbekorral istelaudu (lisa nr. 17 p. 7).

Vagunist väljatulekul on püsside täägid maha võetud. Vagunivanema määramisel jäävad vagunisse viimasena kolm sõdurit, kes teistele vagunisse-jäänud pakid kätte ulatavad. Vagunitest väljatulekul on tarvilik vastastikune abistamine kiire mahatuleku tagamiseks.

Klassvagunitest mahatulekul tuleb hoiduda, et püssidega ja pakkidega ei saaks purustatud vaguni aknad ja ukсед, milleks on soovitatav suvel enne väljatulekut ukse aknad alla lasta.

§ 362. Vagunivanem on kohustatud enne ešelonist lahkumist järele vaatama, kas meeskonna poolt ei ole maha jäetud varandust ning kas vaguni sisseseaded on alal. Kaotsimine-kust ja riketest teatab ta viibimata ešeloni korrapidajale.

B. Hobuste mahalaadimine.

§ 363. Enne hobuste mahalaadimist vagunist tuuakse välja: hobuserakmed, hobusemoon, saatjate relvad ja varandus ning laadimissillad.

§ 364. Mahalaadimine kõrgele jaama platvormile sünnib korraga nii mitmest vagunist, kui palju neid mahub platvormi ette. Vaguni ja jaama platvormi vaheline lõhe kaetakse kinni laadimissilla tüüp nr. 2 või tüüp nr. 3 või sildade puudumisel tarviliku vastupidavusega laudadega (§§ 419 ja 421).

§ 365. Mahalaadimine madalale platvormile või raudtee liinile sünnib laadimissilla tüüp nr. 1 abil (§ 417) nii mitmest vagunist korraga, kui palju on laadimissildu. Sildade edasikandmise hõlbustamiseks on soovitatav laadimissildu paigutada mitte kõrvuti seisvate vagunite juurde, vaid üksteisest eemale.

Näiteks, kui rongis on 40 vagunit ja tarvitada 5 silda, tulevad sillad asetada 1., 9., 17. jne. vagunite juurde.

§ 366. Liikuvate laadimissildade ja kõrgete jaama platvormide puudumisel toimetatakse mahalaadimist §§ 422, 427 kirjeldatud ajutiste sildade abil.

§ 367. Hobuste mahalaadimisel tuleb talitada järgmiselt:

a) üks üks vagunil avatakse täiesti, kuna teine — ainult vähe, tarbekorral vaguni valgustamiseks päevasel laadimisel,

b) kui vaguni keskel on latern, siis võetakse see enne laadimise algust maha ja riputatakse tarbekorral suletud ukse kohale;

d) hobused tuuakse vagunist välja suulistes, hoides ratsmeist lühidalt. Väljatoomine

sünnib rahulikult ja ettevaatlikult, tähele pannes, et hobune silla kõrvalt mööda ei astuks ega pead ei lööks vaguni ukse pealmise puu vastu; viimase asjaolu kõrvaldamiseks hoitakse hobuse pea veidi allapoole;

e) liikuvate või ajutiste sildade kasutamisel mahalaadimisel on soovitatav tarbekorral paigutada sõdureid mõlemale poole sildu hobuste julgustamiseks;

g) esimesena tuuakse vagunist välja vaikne, julge hobune ja selle sabas, lähedal üksteisele, järgmised;

h) mõne hobuse tõrkumisel vagunist väljaminekul viiakse järgmine. Juhtumisel kui tõrkuja hobune ka siis välja ei lähe, kaetakse tal silmad kinni ja viiakse siis ettevaatlikult välja.

§ 368. Mahalaetud hobustele pannakse kohe rakmed ja sadulad selga, mille järele ratsahobused viiakse ešloni kogumiskohta, väljaspoole raudtee liini ja jaamaesist, kuna veohobused rakendatakse viibimata.

§ 369. Ešlonis, kus on palju hobuseid, need harilikult laetakse maha esimeses järjekorras.

D. Veovahendite, suurtükkide ja varanduse mahalaadimine.

§ 370. Veovahendite ja suurtükkide mahalaadimine sünnib võimalikult ühel ajal hobuste mahalaadimisega.

Mahalaadimist toimeatakse vastupidises korras pealelaadimisele, laadimise juhataja korraldusel.

Iga laadijate tööjagu tühjendab oma vanema otsekohesel juhatusel määratud arvu platvorme ja vaguneid.

§ 371. Mahalaadimisel jaama kõrgele platvormile suurtükid ja voorivahendid veeretatakse laadimissilla tüüp nr. 2 või tarviliku vastupidavusega laudu mööda jaama platvormile.

Mahalaadimist jaama madalale platvormile või raudtee liinile toimetatakse laadimissilla tüüp nr. 1 või §§ 422—427 kirjeldatud ajutiste sildade abil. Suurtükid laetakse sabaga tahapoole, tarvitades tarbekorral köisi. Laadimisel ajutiste sildade abil tuleb hoiduda, et laadijad ei asuks silla talade — roobaste vahel ja all ning otsekoheses läheduses (vaata joon. nr. 6—7).

Vagunplatvormide mahalaadimisel on soovitatav laadimissild asetada ühe keskmise vagunplatvormi juurde ja teistelt vagunplatvormidelt veovahendid ja suurtükid veeretada selle vagunplatvormi kaudu sillale. Vagunplatvormide vahe kaetakse laadimissillaga tüüp nr. 2.

§ 372. Mahalaetud veovahendid ja suurtükid veeretatakse inimeste jõul niisugustesse kohtadesse (§ 251), kus on võimalik ette rakendada hobuseid.

§ 373. Varanduse laadimist toimetatakse koos veovahendite laadimisega. Kui veovahendite ja suurtükkide alla ja vahele on asetatud varandusi, tulevad need enne veovahendite ja suurtükkide laadimist maha võtta.

Kinnistest kaubavagunitest on soovitatav laadida otsekohe veovahenditele.

§ 374. Autode ja tankide mahalaadimist on kergem toimetada pikuti rongi jaama kõrgele platvormile (§ 410 p. h). Laadimisel põigiti rongi jaama kõrgele platvormile tarvatakse laadimissildu tüüp nr. 2 või tarviliku

vastupidavusega laudu. Laadimisel jaama madalale platvormile või raudtee liinile tarvatakse kergete autode laadimisel laadimisildu tüüp nr. I või teiste veovahendite ja soomusautode laadimisel ajutisi sildu. Tankide laadimisabinõud on kaasas tankide üksustel.

Autode ja tankide laadimisel tuleb hoolitseda, et vagunite rataste alla nende kohalhoidmiseks oleks asetatud tarvilikud kiilud.

XI peatükk.

Korraldused pärast mahalaadimist.

§ 375. Mahalaetud inimesed, hobused ja varandus saadetakse ešloniülema korraldusel viibimata ära raudtee piirkonnast.

§ 376. Pärast ešloni mahalaadimist § 243 näidatud vagunite vastuvõtja on kohustatud kõik vastuvõetud vagunid, sisseseaded ja laadimisabinõud täies korras üle andma sihtjaamale raudtee piirkonna komandandi esindaja ja vagunite valvurite juuresolekul. Üleandmise nimekirjale kirjutavad alla: ešloniülem, sihtjaama ülem või tema poolt määratud ametnikud ja raudtee piirkonna komandant. Nimekirja teisel küljel märgitakse puuduvad ja rikutud sisseseaded ning märkustes selle vaguni vanema nimi, kus tulid avalikuks puudused või rikked.

Rikutud ja kaotsiläinud asjade nimekirja kokkuseadmisel tuleb kindlaks teha, kas need on tekkinud raudteelaste või kaitsevaelaste süü läbi, sisseseadete vanaduse, õnnetu juhuse või mõnel muul põhjusel. Kokkuseatud nimekirjast üks eksemplar esitatakse ešloniülema

poolt väeosajäsemale, kuna teine eksemplar jääb jaamaajäsemale.

Ešeloniülemaal lasub üldvastutus vagunite sisseseadete ja laadimisabinõude üleandmise eest.

§ 377. Pärast laadimise lõppu ešeloni mahalaadijad asetavad vagunite sisseseaded ja koos ešeloniga saadetud laadimissillad raudtee poolt määratud ešeloni vagunitesse. Samuti eemaldatakse ajutiste sildade valmistamiseks tarvitatud liiprid ja roopad raudtee liinilt niivõrra kaugemale, et rongid võiksid vabalt liikuda. Liiprid ja roopad vastuvõetud arvul antakse kohapeal üle raudtee ametnikule.

Laadimisabinõude ärakoristamine eelnimetatud kohtadelt sünnib raudtee korraldusel ja kulul.

§ 378. Kuni vagunite sisseseadete üleandamiseni vagunite valvurid on kohustatud valvama selle järele, et ei läheks kaotsi vagunite sisseseaded. Pärast nimetatud sisseseadete üleandmist valvurid ühes oma relvade ja varandusega ühinevad oma osaga.

§ 379. Raudtee ametnikud on kohustatud pärast mahalaadimise lõpetamist ešelonilt viibimata vastu võtma kõik vagunite sisseseaded ning laadimisabinõud.

§ 380. Ešeloni mahalaadimise lõpetamisest ja vagunite sisseseadete üleandmisest teatab ešeloniülem raudtee piirkonna komandandile või selle puudumisel jaamaajäsemale, mille järele ta võib jaama piirkonnast lahkuda.

§ 381. Ešeloniülem on kohustatud väeosajäsemale ette kandma, kuidas möödus vedu raudteel, oma ettekandel juurde lisades veo kirja duplikaadi ja ešeloni sisseseadete ja laadimisabinõude üleandmise nimekirja (§ 376).

Neljas jagu.

Raudtee ettevalmistamine kaitseväe vedudeks.

I peatükk.

Vagunite jaotus ja mahutus.

§ 382. Vabariigi raudteid, mis üldliikumiseks avatud, on kaht liiki — laia- ja kitsaroopalised.

Laiaroopalise raudtee roopapaari sisemine vahe on 1524 mm ja kitsaroopalise raudtee — 750 mm.

Raudtee vedurid, vagunid ja dresiinid nimetatakse raudtee veerevaks koosseadeks.

§ 383. Vastavalt veo otstarbele jagunevad vagunid nii laia- kui kitsaroopalisel raudteel järgmiselt:

a) inimeste veo vagunid: klassvagunid (II, II/III ja III klassi vagunid, mootorvagunid, ametvagunid) ja erivagunid (sanitarvagunid, vangivagunid jne.);

b) kaubaveo vagunid: kinnised kaubavagunid, vagunplatvormid ja erivagunid (tsisternid, jäävagunid, korvid, isotermilised vagunid jne.).

§ 384. Klassvaguni välisseinale on märgitud istekohtade arv vagunis ja kinnise kaubavaguni seinale ning vagunplatvormi alusraamile — vaguni kandejõud, s.o. raskuse ülemäär, mida vagunisse võib laadida.

§ 385. Kinnised kaubavagunid ja vagunplatvormid jagunevad kaitseväe vedude suhtes oma ehituse poolest kahte liiki:

— kõlblikud kaitseväe vedudeks;

— mittekõlblikud kaitseväe vedudeks.

Kõik korras klassvagonid on kõlblikud kaitseväe veoks. Inimeste veo erivagonid tarvitatakse ainult erilisteks kaitseväe vedudeks.

§ 386. Raudtee normaal kinnine kaubavagon ja mahapööratavate äärtega vagunplatvorm loetakse kõlblikkudeks kaitseväe veoks.

Laiaroopalise raudtee normaal kinnise kaubavaguni sisemuse mõõdud on järgmised: pikkus mitte alla 6400 mm, laius — 2700 mm, kõrgus — 2337 mm. Normaalsel vagunplatvormil vähemalt — pööranda pikkus 6400 mm ja pööranda laius — 2840 mm.

Kitsaroopalise raudtee normaalse kinnise kaubavaguni sisemuse mõõdud on järgmised: pikkus mitte alla 5740 mm (piduri rõdu juurde arvamata), kõrgus — 2000 mm, laius — 1760 mm. Normaalsel vagunplatvormil vähemalt pööranda pikkus on 6420 mm, pööranda laius — 1720 mm.

Kaitseväe veoks kõlblik kinnine kaubavagon on varustatud kummalgi küljeseinal kahe luugi avausega, raudluukidega ja kinnitatud sisseseadetega.

§ 387. Hulgalistel kaitseväe vedudel loetakse ka äärteta vagunplatvorm kõlblikuks kaitseväe veoks. Niisuguse vagunplatvormi tarvitamisel asetatakse raudtee kulul ja korraldusel platvormi ääreklambritesse 1000 mm pikkused postid.

§ 388. Kaitseväe veoks kõlblikkudel kinnistel kaubavagunitel ja vagunplatvormidel ei või seespool olla mingisuguseid seinasimpse, sissepoole ulatuvaid nurke ja teravaid asju, nagu naelu jne., ning muid kaitseväe vedu takistavaid sisseseadeid.

Kaubaveo erivagonid tarvitatakse ainult kaitseväe eriliste varanduste veoks.

§ 389. Kaitseväe veoks korraldatud laiaroopalise raudtee kaubavagunisse mahutatakse suvel lühematel vedudel — 40 ja pikematel — 35 inimest; vedudel külmal ajal — 30—35 inimest. Kitsaroopalise raudtee kaubavagunis: soojal ajal lühematel vedudel — umbes 35—40, pikematel — 30—35; talvel — 25—35 inimest, vastavalt vaguni tüübile. Hulgalistel vedudel võib tarbekorral lühikestel sõitudel laiaroopalise kaubavagunisse paigutada kuni 50 inimest. Kitsaroopalisel raudteel niisuguse veo puhul paigutatakse samuti sõitjaid rohkem, arvesse võttes vaguni tüüpi.

Klassvagunitesse mahutatakse sõitjaid vastavalt istekohtade arvule. Hulgalistel vedudel võib kindralstaabi korraldusel seda arvu suurendada.

Päevastel vedudel inimesed mahutuvad nii, nagu see neile parem. Õistel vedudel ešloniülem ja ešloni korrapidaja ohvitser hoolitsevad selle eest, et inimesed vagunis oleksid ära mahutatud otstarbekohaselt.

Hobuste mahutamise kohta vaata §§ 161, 300 ja 301.

§ 390. Kinnisesse kaubavagunisse ja vagunplatvormile kaitseväe varandust mahutatakse määral, nagu seda võimaldab nimetatud vagunite kandejõud ja mahutus. Kaitseväe varanduse laadimisel vagunisse tuleb võimalikult otstarbekohaselt ära kasutada vaguni kandejõud ja mahutus.

II peatükk.

A. Kaubavagunite sisseseadete üldine jaotus.

§ 391. Kaitseväe vedude läbiviimiseks kinnistes kaubavagunites on kaht liikí sissesea-

deid — kinnitatud ja lahtised. Esimesed kinnitatakse vaguni ehitusel täielikult ja alaliselt seestpoolt vaguni külge ja värvitakse vaguni värvi, teistega varustatakse vagun ainult kaitseväge vedude puhul.

§ 392. Kinnise kaubavaguni kinnitatud sisseseaded on:

- alumiste ja ülemiste lavatsite liistud 8 tk.,
- riulite liistud 4 tk.,
- ukse sisemised lisapiidad 4 tk.,
- liistude toed, alumised 8 tk.,
- liistude toed, ülemised 8 tk.,
- lasingute pöörad 2 tk.,
- laternate varnad 4 tk.

Kitsaroopalise raudtee kinnise kaubavaguni sisseseaded on samad, mis laiaroopalise raudtee vagunis, ainult puuduvad laterna varnad ja väiketüübilises vagunis — alumiste lavatsite liistude toed. (Kinnitatud sisseseadete kirjeldus vaata lisa nr. 16).

§ 393. Kinnise kaubavaguni lahtised sisseseaded on järgmised: istelauad, riulite laudad, püsside hoidlauad, rinnapuud, püsside hammaspuud, laternad, ämbrid, aknad, jalarauad ning ahjud ühes korstnatega.

Lahtiste sisseseadete arv oleneb vaguni tüübist ja sõidu ajast. Lahtiste sisseseadete puudumine ei või takistuseks olla ettenähtud veo teostamiseks. (Lahtiste sisseseadete kirjeldus vaata lisa nr. 17).

B. Kinniste kaubavagunite kohastamine kaitseväge vedudeks.

§ 394. Kaitseväelaste või kaitseväge hobuste veol asetatakse laiaroopalise kinnisesse kaubavagunisse järgmisel arvul lahtisi sisseseadeid:

a) kaitsevaelaste veol — kakskümmend neli istelauda, kaks rinnapuud, kaks püsside hammaspuud, kaks akent, üks latern, üks pang ja üks jalaraud;

b) kaitsevæe hobuste veol — kaks lasingut, üks rinnapuu, üks latern, üks pang ja üks jalaraud.

Külmal ajal varustatakse kaitsevaelaste veoks määratud vagunid ahjudega (§ 406).

Kindralstaabi erikorraldusel kaitsevaelaste veoks määratud vaguneid võib varustada ka kaheksateistkümne istelauaga. Kaitsevæe hobuste veoks määratud vaguneid varustatakse võimalust mööda kahe aknaga.

§ 395. Kaitsevaelaste või kaitsevæe hobuste veol asetatakse kitsaroopalise kinnisesse kaubavagunisse järgmised sisseseaded:

a) Kaitsevaelaste veol:

suure- ja keskmise-tüübilisse vagunisse: kaks istelauda — 2420 mm ja nelikümmend neli istelauda — 1960 mm. Kaks püssi hammaspuud, kaks akent, üks latern ja üks pang; vähematüübilisse vagunisse: kaks istelauda 2420 mm ja kolmkümmend istelauda — 1760 mm pikkuses. Kaks püssi hammaspuud, kaks akent, üks latern ja üks pang.

b) Kaitsevæe hobuste veol — kaks lasingut, üks latern ja üks pang.

Külmal ajal varustatakse kaitsevaelaste veoks määratud vagunid ahjudega.

Kindralstaabi erikorraldusel kaitsevaelaste veoks määratud vaguneid võib tarbekorral varustada kahekümne istelauaga. Kaitsevæe hobuste veoks määratud vagunid varustatakse võimalust mööda kahe aknaga.

§ 396. Sisseseaded kinnises kaubavagunis asetatakse järgmiselt:

a) laiaroopalise raudtee kinnises kaubavagunis riputatakse latern varna otsa selle ukse kohale, mis sõidu ajal on suletud. Kit-sarooropalisel raudteel laterna kinnitamine sünnib naela abil. Vagunisse asumisel tuleb kontrollida, et latern ripuks kindlasti, nii et ta rongi liikumisel maha ei kukuks. Seda nõuet tuleb eriti silmas pidada hobustevagunis;

b) veepang asetatakse inimeste veol vaguni seina äärde istelaudade alla, hobustevaguneis — vaguni keskele;

d) püsside hammaspuud asetatakse kummagi vaguni otsa lisa nr. 16 p. 1 kirjeldatud hammaspuude lõigetes. Püsside hammaspuud on asetatud tääkide jaoks tehtud lõigetega vastu seina;

e) jalaraud laiaroopalise raudtee kinnises kaubavagunis kinnitatakse konksutaolise otsaga vaguni ukseraua külge. On soovitatav asetada jalaraud ukseraua ja uksepiida vahele. Sõidu ajal jalaraud võetakse vagunisse;

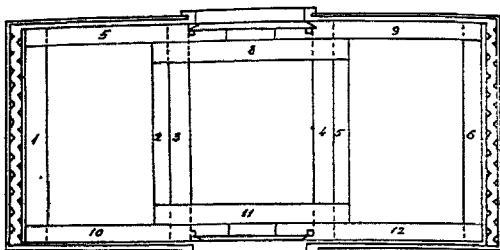
g) rinnapuu asetatakse inimeste veol laiaroopalise raudtee kinnises kaubavagunis vaguni kummagi ukse ette, hobuste veol — selle vaguni ukse ette, mis sõidu ajal on lahti;

h) akende ja ahjude sisseseadmine sünnib raudtee poolt § 406 ette nähtud korras;

i) istelauad asetatakse §§ 397—404 ette nähtud korras.

§ 397. Kui laiaroopalise raudtee kinnine kaubavagun on sisse seatud päevaseks inimeste veoks (vagunis 18 istelauda), siis asetatakse laudad nii, nagu see joon. nr. 28 näidatud. Alumistele lavatsite liistudele vaguni kummagi otsa risti asetatakse üks laud (nr. nr. 1 ja 6) ja mõlemale poole uksi kaks lauda (nr.nr. 2—5). Nende laudade peale aeta-

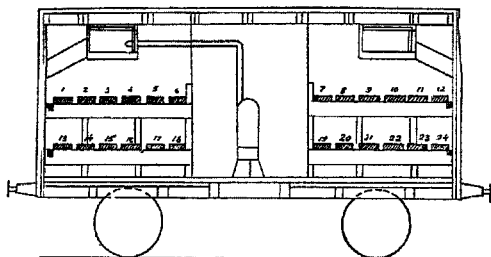
takse kummagi seinä äärde ja ukse kohale pikuti — kolm lauda (nr.nr. 7—12). Kummagis vaguni otsas asetatakse vastavatesse lõigetesse üks püsside hammaspuu ja püsside ülemistesse hoidlaudade lõigetesse üks laud ning kummagi vaguni otsa riiulite liistudele riiulite moodustamiseks — kaks lauda.

Joon. nr. 28.

Laiaroopalise raudtee kinnise kaubavaguni sissead päevaseks inimeste veoks.

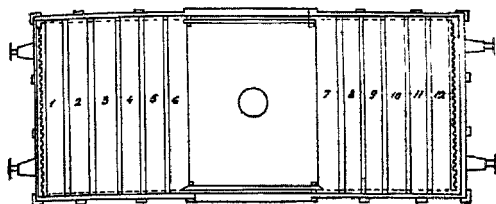
§ 398. Öiseks inimeste veoks asetatakse laiaroopalise raudtee kinnises kaubavagunis lavatsite moodustamiseks istelauad nii, nagu see on näidatud joon. nr. 29. Kummagi vaguni

Joon. nr. 29.

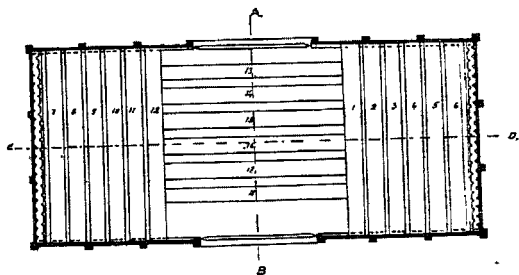
Laiaroopalise raudtee kinnise kaubavaguni sissead öiseks inimeste veoks.

otsa, ülemistele (nr.nr. 1—12) ja alumistele (nr.nr. 13—24) liistudele, asetatakse risti kuus istelauda — nelja lavatsi moodustamiseks, 28—32 magaja jaoks.

Laiaropalise raudtee kinnise kaubavaguni sissesead õiseks inimeste veoks.

Inimeste veol soojal ajal võib asetada istelauad vastavalt joon. nr. 30. Pealmistele lavatsite liistudele asetatakse endiselt kaks-teist istelauda (nr.nr. 1—12). Lasingute lõiggetesse kummagile poole ust asetatakse serviti üks istelaud ning nende peale suletud uksest (üks uks tuleb tingimata kinni panna ja selle ukse link pulgaga sulgeda) alates asetada kuus istelauda (nr.nr. 13—18) uue

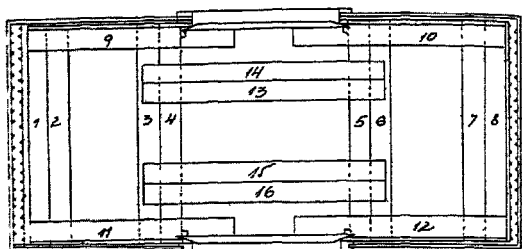
Joon. nr. 30.

Laiaropalise raudtee kinnise kaubavaguni sissesead õiseks inimeste veoks.

lavatsi loomiseks. Seejuures kaks istelauda asetatakse püsside alumiste hoidlaudadena hammaspuu lõigetesse.

Selle paigutamise juures mahub ülemistele lavatsitele umbes 21 magajat ning põrandale —14—19, kokku 35—40 inimest.

§ 399. Kui vagun on sisse seatud öiseks veoks, siis päevasel veol lahutatakse lav ära ja lauad asetatakse nii, nagu see näidatud joon. nr. 31. Lauad nr.nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 asetatakse risti vagunit — kummagi vaguni otsa üks paar ja mõlemale poole uksi

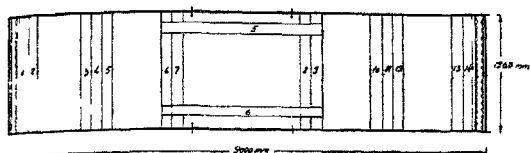

Joon. nr. 31.

Istelaudade asetus inimeste päevasel veol.

— üks paar, kusjuures lauad oma otstega toetuvad lavatsite liistudele. Lauad nr.nr. 9, 10, 11 ja 12 asetatakse pikuti ühekaupa vaguni seinteäärdeotstega eeltähendatud istelaudadele. Lauad nr.nr. 13, 14, 15 ja 16 asetatakse uste ette otstega nr.nr. 3, 4, 5 ja 6 laudadele. Riitulite moodustamiseks asetatakse kummagi vaguni otsa kolm ning püsside hoidmiseks — kaks istelauda.

§ 400. Kui kitsaroopalise raudtee kinnine kaubavagun on sisse seatud inimeste veoks päeval, asetatakse istelauad nii, nagu see joon. nr.nr. 32 ja 33 näidatud.

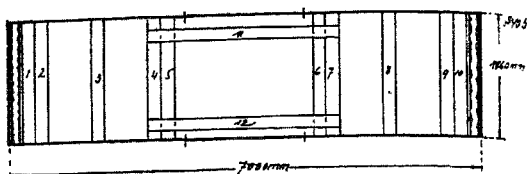

Joon. nr. 32.

Kitsaroopalise raudtee suuretüübilise kaubavaguni sisse-sead inimeste päevaseks veoks.

Suuretüübilises vagunis (joon. nr. 32) asetatakse alumiste lavatsite liistudele risti kummagi vaguni otsa (nr.nr. 1, 2, 13, 14) ja ukse kõrvale (nr.nr. 6, 7, 8, 9) kaks lauda. Nimetatud lauapaaride vahele ühesuguses kauguses asetatakse kõrvuti kolm lauda (nr.nr. 3, 4, 5, 10, 11, 12) ning kummagi ukse ette üks 2420 mm pikkune laud pikuti (nr.nr. 15, 16), mis tugineb risti asetatud istelauadele. Tarbekorral asetatakse kummagile poole vaguni ukse hobuste lasingute löigetesse serviti üks istelaud, millele tuginevad nimetatud 2420 mm pikkused istelauad.

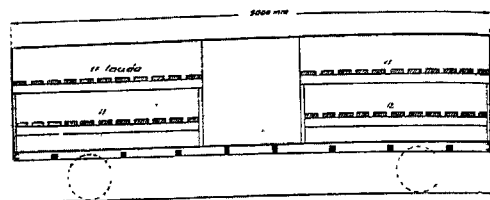
Vähematüübilises kinnises kaubavagunis (joon. nr. 33) asetatakse istelauad järgmiselt: kummagi vaguni otsa (nr.nr. 1, 2, 9, 10) ja ukse kõrvale (nr.nr. 4, 5, 6, 7)— kaks istelauda. Nimetatud lauapaaride vahele ühesuguses kauguses asetatakse üks istelaud (nr.nr. 3 ja 8) ning kummagi ukse alla — üks 2420 mm pikkune istelaud (nr.nr. 11 ja 12).

Joon. nr. 33.

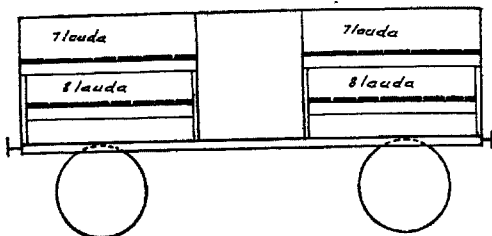
Kitsaroopalise raudtee vähematübilise kaubavaguni sissesead päevaseks inimeste veoks.

§ 401. Öisel inimeste veol, lavatsite moodustamiseks kitsaroopalise raudtee kinnises kaubavagunis asetatakse istelaud nii, nagu see näidatud joon. nr. nr. 34 ja 35.

Joon. nr. 34.

Kitsaroopalise raudtee suuretübilise kaubavaguni sissesead öiseks inimeste veoks.

Joon. nr. 35.

Kitsaroopalise raudtee vähematübilise kaubavaguni sissesead öiseks inimeste veoks.

Suuretüübilises kaubavagunis asetatakse kummagi vaguni otsa alumiste ja ülemiste lavatsite liistudele üksteist istelauda nelja lavatsi moodustamiseks.

Vähematüübilises vagunis (joon. nr. 35) asetatakse kummagi vaguni otsa alumiste lavatsite liistudele kaheksa ja ülemistele — seitse istelauda nelja lavatsi moodustamiseks.

2420 mm pikkused lauad asetatakse alumiste lavatsite vahele istumiseks, nagu päevasel veol.

Inimeste veol soojal ajal võib pikemad lauad (2420 mm) asetada ülemiste lavatsite äärmistele laudadele ning katta alumiste lavatsite laudadega nagu laiaroopalise raudtee vagunis (§ 398). Murdumiste ärahoidmiseks paigutatakse tarbekorral kummalegi poole ust üks laud hobuste lasingute lõigetes. Niisuguse paigutamise juures võib magamiseks ära kasutada vaguni põrandat, mille tõttu magamiskohtade arv suureneb umbes viie võrra.

§ 402. Kui kitsaroopalise kaubavagun on määratud öiseks veoks, siis päeval lahutatakse tarbekorral lavatsid ära ja lauad asetatakse nii, nagu see § 400 näidatud. Üleliigsed lauad paigutatakse sõitjate äranägemisel kas istekohtade alla või riulite liistudele.

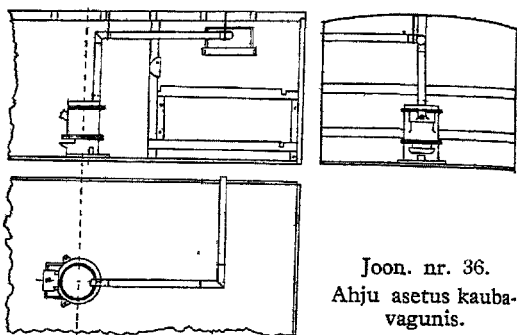
§ 403. Hulgalistel vedudel, kui vaguneid pärast hobuste mahalaadimist tuleb viibimata kasutada inimeste veoks, siis varustatakse need vagunid kindralstaabi nõudel juba algjaamas inimeste veoks tarvis mineva sisseseadega.

§ 404. Inimeste vagunite ümberkorraldamisel hobuste veoks, kui sisseseadete ärandmist ei ole ette nähtud, asetatakse üle-

liigsed lauad riulite liistudele, peale kahe laua, mis on määratud lasinguteks.

§ 405. Kaitsevälased on kohustatud ise asetama kohale lahtised vagunite sisseseaded. Ainult ahjud ja aknad seatakse vagunisse raudtee korraldusel ja kulul. Kõik muud sisseseaded asetatakse raudtee poolt vaguni keskele hunnikusse, nii et abinõude vastu võtmisel oleks hõlbustatud nende ülelugemine.

§ 406. Ahjude ja akende sisseseadmine raudtee poolt sünnib järgmiselt:

Joon. nr. 36.
Ahju asetus kaubavagunis.

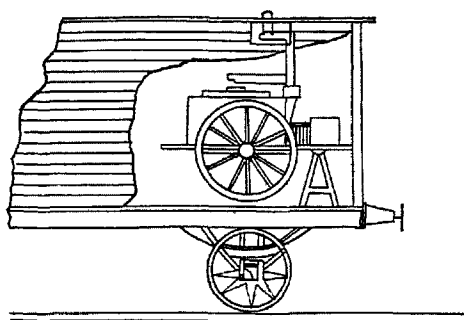
Ahjude kohale asetatakse vaguni põrandale asbest, mis pealt kaetakse plekiga, viimane kinnitatakse naeltega põranda külge. Asbesti paksus peab olema niisugune, et ära hoida põranda laudade süttimist ahju kütmisel. Pleki peale asetatakse ahi, mille jalad kinnitatakse naelte või kruvidega vaguni põranda külge.

Ahju suitsuavause peale asetatakse korsten, mis juhitakse välja läbi plekkruudus oleva avause; plekkruut on asetatud akna asemele (vaata joon. nr. 36).

Aknaraami asetamisel lüüakse vagunis seestpoolt alumise, ülemise ja otsapoolse akna avause külge õnarusega liist (vaata lisa nr. 17). Nimetatud õnarust mööda lükatakse aken ette, sealjuures akna luuke väljaspoole alla lastes.

§ 407. Väliköövide asetamiseks söögikeetmiseks kinnisesse kaubavagunisse lüüakse köögi tulepesa kohta vaguni põrandale plekk ja vagun varustatakse suitsu ärajuhtimiseks sama-suguse korstnaga, nagu § 406 ette nähtud ahjude kohta.

Väliköögi asetamine joon. nr. 37.

Joon. nr. 37.

Väliköögi asetus söögikeetmiseks kinnises kaubavagunis.

D. Vagunplatvormi sissesead.

§ 408. Vagunplatvorm on varanduse veoks varustatud äärelaudadega ja aukudega või ääreklambritega, kuhu varanduse kinnitamiseks postid asetatakse.

III peatükk.

Kaitseväe laadimiskohad.

§ 409. Kaitseväe laadimisi toimetatakse jaamades kas kaitseväe- ja kaubaplatvormidel või raudtee liinil. Raudtee liinil laadimisi võib toimetada nii jaama piirkonnas kui sellest väljaspool. Kaubaplatvorm, mis oma kõrguse poolest vastav kaitseväe platvormile, nimetatakse kõrgeks platvormiks, mis temast madalam — madalaks.

§ 410. Jaamades, kus on ette nähtud suuremad kaitseväe laadimised, ehitatakse raudtee poolt kindralstaabi nõudmisel kaitseväe platvormid.

Kaitseväe platvormid peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) platvormi asukoht tuleb valida jaama juurdeveo teede lähedusse, et hõlbustada raskete koormatega juurdepääsu. Platvormi ümbruses peab olema ruumi laaditavate varanduste paigutamiseks;

b) platvormid tulevad ehitada vastupidavast ja kestvast materjalist (mitte puust), ning sillutada kividega;

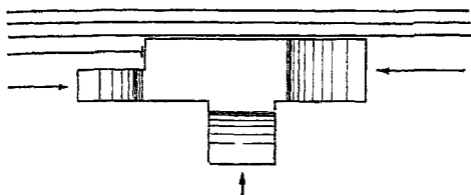
d) platvormi kõrgus ja kaugus peab vastama kaubavaguni kabariidile;

e) platvormi laius olgu vähemalt 6,5 m ja pikkus, nagu kindralstaabi poolt ette nähtud;

g) pealesõit platvormile tuleb ehitada võimalikult kahest otsast ja ühest küljest, vastavalt platvormi pikkusele ja laiuzele. Kui ruumi puudumisel ei ole võimalik kolme pealesõitu ehitada, siis piirduetakse vähemalt kahe pealesõiduga, kas mõlemast otsast või ühest otsast ja küljest;

h) laadimine sünnib platvormi ühest küljest. Kõige otstarbekohasemalt ehitatud platvorm võimaldab peale eeltähendatud laadimise veel rongi laadimist pikuti otsast, nagu see joon. nr. 38 näidatud;

i) kaitseväe platvormid tulevad ehitada niisuguste jaamateede juurde, kuhu on võimalik ette anda laadimiseks terve kaitseväe rong ja kus on mõlemas otsas rongile läbipääs teistele teedele;

Joon. nr. 38.

Kõrge platvorm küljelt ja otstelt pealesõitmiseks.

j) kõrgete, lahtiste kaubaplatvormide kasutamisel kaitseväe platvormina nad peavad oma mõõtude ja ehitusviisi poolest vastama ülaltoodud nõuetele. Niisugusel juhtumisel kaubaplatvorm loetakse ka kaitseväe platvormiks.

Kaitseväe kasutada määratud platvormidel, ei või olla mingisuguseid ehitusi, peale nende mis kindralstaabi poolt ette nähtud.

Vanade kaubaplatvormide uuendamisel ja põhjalikul parandusel ehitatakse nad kaitseväe platvormide nõuete kohaselt jaamades, kus see tarvilik.

§ 411. Kitsaroopalise raudtee jaama kaitseväe platvormid on oma ehituselt nõrgemad,

nende laius määratakse kindlaks vajaduse kohaselt kindralstaabi ja raudteevalitsuse kokkuleppel.

IV peatükk.

Kaitseväe laadimisabinõud ja nende tarvitamine.

A. Üldmäärused.

§ 412. Kaitseväe laadimistel raudteel tarvitatakse järgmisi laadimisabinõusid:

a) laadimisel kaitseväe platvormilt või kõrgelt kaubaplatvormilt vagunitesse või vastupidi ja ühelt vagunplatvormilt teisele — laadimissilda tüüp nr. 2 (§ 419);

b) laadimisel kaitseväe platvormilt või kõrgemalt kaubaplatvormilt kinnisse kaubavagunisse või vastupidi — laadimissilda tüüp nr 3 (§ 421);

d) laadimisel madalalt platvormilt või raudtee liinilt vagunisse ja platvormile või vastupidi — laadimissilda tüüp nr. 1 (§ 417) või ajutisi sildu;

e) tankide laadimine sünnib väeosa sildadega;

g) silla otsade alla pandavaid trampliine (§ 425) ja mitmesuguseid laadimisabinõusid, nagu köied, trossid, plangud, toed jne.; nimetatud abinõud on väeosa omad;

h) poste vagunplatvormidel (§ 387), kiile, roopaid, liipreid, naelu jne.; nimetatud abinõud on raudtee poolt. Erakorralisel juhtumisel võib väeosa kasutada kergete asjade laadimisel platvormide ja vagunite vahede katmiseks istelaudu (§ 410).

§ 413. Jaamades ja jaamade vahel raudtee liinil, kus on ette nähtud kaitseväe laadimisi,

hoitakse alal raudtee korraldusel ja kulul kaitseväe ajutiste sildade ehitamiseks tarvilik arv liipreid ja raudtee roopaid vastavalt kindralstaabi ja raudteevalitsuse kokkuleppele.

§ 414. Peale vagunite sisseseadete antakse ešelonile kaasa: laiaroopalisel raudteel iga viie kaitseväe hobustega, veovahenditega või suurtükkidega laetud vaguni või platvormi peale üks kaitseväe laadimissild tüüp nr. 1 ja kitsaroopalisel raudteel — iga kümne vaguni peale üks sild tüüp nr. 1.

Hulgalistel vedudel antakse peale vagunite sisseseadete ešelonile kaasa üks laadimissild tüüp nr. 1, laiaroopalisel raudteel iga kümne ja kitsaroopalisel raudteel iga kahekümne kaitseväe hobustega, veovahenditega või suurtükkidega laetud vaguni või platvormi peale.

Ešelonile kaasaantavate laadimissildade tüüp nr. 2 arv määratakse kindlaks kindralstaabi poolt.

§ 415. Laadimissildade ja laadimisabinõude kohaletoimetamine ja pärast laadimise lõppu nende ärakoristamine sünnib raudtee kulul. Nende sildade ja abinõude edasitoimetamine laadimisel ühe vaguni juurest teise juurde, ja asetamine pärast laadimist raudtee poolt näidatud ešeloni vagunisse (§ 377) sünnib väeosa poolt.

B. Liikuvad laadimissillad.

§ 416. Kaitseväe laadimissild tüüp nr. 1, laadimiseks jaama madalalt platvormilt või maa pealt, vaata joon. nr. 39.

Lahtivõetav kaitseväe laadimissild (joon. nr. 39) koosneb kahest hingedel kokkupandavast talast ja viiest põõnadega kilbist.

Talad valmistatakse männilaudadest järgmistes mõõtudes: laius — 225 mm, paksus — 75 mm, üldpikkus — 3660 mm; sealjuures tala alumise osa — alumisest otsast kuni hingedeni — pikkus on 1680 mm ja ülemise osa — hingedest kuni ülemise otsani — 1980 mm. Mõlemad tala osad ühendatakse lattrauast valmistatud (möödud vaata joonistusel) hingedega, mille tiivad tala otsade külge kinnitatakse kolme raudpoldiga. Tala otsad varustatakse haakidega. Tala ülemine ots, poolkõverusega allapoole, on tala kinnitamiseks kinnise kaubavaguni äärerauale või vagunplatvormi põrandale, kuna alumise otsa haak, kõverusega ülespoole, on silla alumise kilbi hoidmiseks. Silla ülemise otsa küljes on liikuv haak, mis vaguni ääreraua või platvormi äärelaua taha asetatakse.

Silla kilpide pikkus on 1850 mm, nelja alumise kilbi laius — 765 mm ja ülemise, viienda kilbi laius — 640 mm. Kilbid valmistatakse 51 mm paksustest männilaudadest, mis otsadest kinnitatakse 75 mm laiuste ja 51 mm paksuste põõnadega. Ülemise kilbi ülemised laudad kinnitatakse peale põõnade veel kolme 35 mm laiuse, 6 mm paksuse ja 300 mm pikkuse raudplaadiga.

Lauad kinnitatakse põõnade külge puukruvidega ($\frac{1}{2}''\text{Ø} \times 90$ mm); (iga kilbi otsa kohta 7 kruvi), kuna raudplaadid kinnitatakse laudade külge nelja puukruviga ($\frac{1}{4}''\text{Ø} \times 25$ mm).

Silla ülemise kilbi ülemise osa nurkades on 180 mm pikkusel ja 100 mm laiusel „┌“ taolised väljalõiked kilbi ülemise osa paigutamiseks kinnise kaubavaguni ukse avausse.

Kilbi põõnad tehakse 51 mm laiustest ja 25 mm paksustest laudadest ning kinnita-

takse kilbi külge kuue puukruviga ($\frac{1}{2}''\varnothing \times 65$ mm). Pöönade ülemised servad on ümar-gused.

§ 417. Kaitsevæe laadimisel asetatakse laadimissild järgmiselt:

Mõlemad silla talad oma ülemiste otsade raudköverustega asetatakse kinnise kaubavaguni ääreraudadele või vagunplatvormi põrandale, kuna talade alumiste otsade raudhaagid, köverustega ülespoole, maapinnale tuginavad. Esimesena asetatakse kohale alumine kilp (alumise servaga talade haakidesse), siis järgmised kilbid.

Silla koostvõtmisel ja edasikandmisel järgmise vaguni või platvormi laadimiseks eraldatakse kõigepealt kilbid, alates ülemisest, ning kantakse järgmise laaditava vaguni või vagunplatvormi juurde. Järgmistena kantakse silla talad, kaks kandjat iga tala peale, hingedega külg allpool, ning asetatakse nagu eespool näidatud.

Pärast kilpide taladelt eraldamist keeratakse talad hingedel kokku ja asetatakse vaguni põrandale põigiti vaguni uste vastu; talade peale asetatakse kilbid, kaks kilpi kõrvuti.

§ 418. Laadimiseks ühelt vagunplatvormilt teisele ja vagunplatvormilt jaama kõrgele platvormile või vastupidi, tarvitatakse kaitsevæe laadimissildu tüüp nr. 2 (vaata joon. nr. 40).

Laadimissild nr. 2 koosneb männilauadest valmistatud viiest aluslauast, mille mõõdud on: pikkus — 1900 mm, laius — 180 mm, ja paksus — 51 mm, ning kümnest põikpealislauast, mille pikkus 900 mm ja paksus, välja arvatud äärmised otsalauad, 51 mm. Seega silla üldine paksus on kesk-

kohast 102 mm. Silla pealmise poole äärelaudade ehitus on näidatud joonestusel.

Silla laudad kinnitatakse 34 puukruviga ($8\varnothing \times 100$ mm), mis läbistavad silla ülemist serva mööda jooksva lattraua (7×42 mm).

Silla alumisel poolel, 340 mm kaugusel silla otsast, kinnitatakse viie raudpoldiga nurkraud ($60 \times 60 \times 10$ mm) libisemise ärahoidmiseks.

§ 419. Laadimisel ühelt vagunplatvormilt teisele lastakse platvormide otsade äärelaud alla ning laadimissilla tüüp nr. 2 nurkrauaga varustatud ots asetatakse laetava platvormi pörandale nii, et nurkraud suruks vastu platvormi pörandale otsa äärt. Silla teine ots 340 mm pikkuselt tugineb teise vagunplatvormi pörandale (vaata joon. nr. 40 vaade „A“).

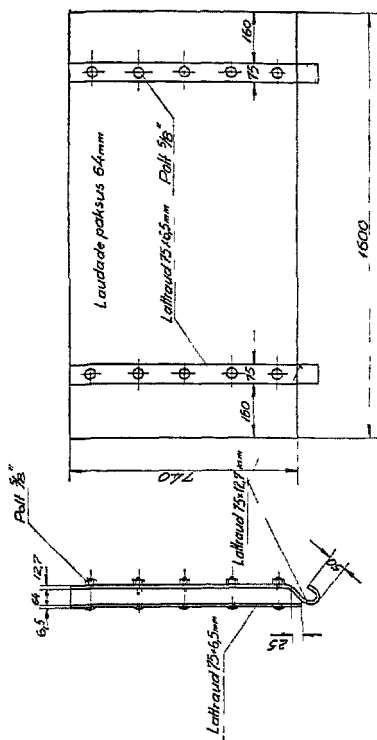
Laadimisel vagunplatvormilt jaama platvormile asetatakse sild nii, et nurkraud suruks vastu jaama platvormi äärt. Laadimisel jaama platvormilt vagunplatvormile toimetatakse vastupidi (vaata joonestusel nr. 40 vaade „B“).

§ 420. Laadimiseks kõrgelt kauba- ja kaitsevägeplatvormilt kinnistesse kaubavagunitesse või vastupidi, tarvitatakse raudtee kaubaveo sildu tüüp nr. 3 (vaata joon. nr. 41).

Sild koosneb viiest männi- või kuuselauast, mille mõõdud on: pikkus — 1600 mm, laius — 148 mm, paksus — 64 mm. Silla üldine pikkus on 740 mm, laius — 1600 mm.

Silla laudad kinnitatakse 160 mm kaugusel otstest silla ülemisele ja alumisele küljele asetatud lattrauast pöönade abil (mõõdud vaata joon. nr. 41). Pöönad kinnitatakse viie raudpoldiga, nagu näidatud joonestusel.

Silla alumise külje põõnade ülemised otsad on varustatud haakidega, kõverusega allapoole, vaguni ukse ääreraua või vagunplatvormi põrandale kinnitamiseks.

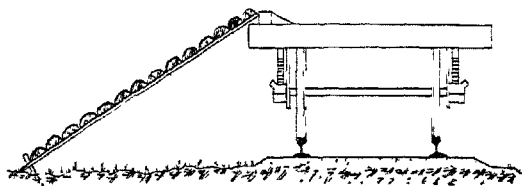
Joon. nr. 41,
Kaubavco laadimissild tüüp nr. 3.

§ 421. Laadimisel kõrgelt jaamaplatvormilt vagunisse või vagunplatvormile või vastupidi asetatakse laadimissild tüüp nr. 3 nii, et silla alumise külje põõnade haagid oleksid vaguni ukse ääreraua taga või tugineksid vagunplatvormi põrandale.

D. Ajutised laadimissillad.

§ 422. Hobuste ja veovahendite laadimiseks laiaroopalisel raudteel kinnisesse kaubavagunisse moodustatakse ajutine sild järgmiselt (vaata joon. nr. 42):

Kaks ühepikkust raudteeroobast toetatakse ühe otsaga vaguni põrandale ukse kohale nii, et roobaste ülemised otsad ulatuksid vähemalt 170 mm võrra vaguni põranda äärest sissepoole, mahalibisemise ärahoidmiseks. Roobaste teised otsad tuginevad maa peale. Vagunisse ulatuvate otsade alla võib tarbekorral

Joon. nr. 42.

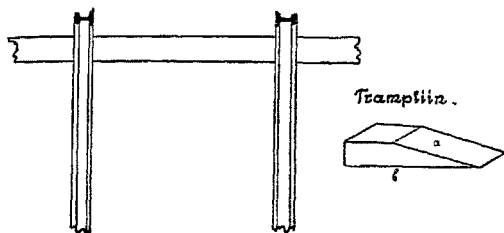
Ajutine sild raudteeroobastest ja liipritest.

asetada planku või laudu. Roopad asetatakse peaga ülespoole. Roobaste peale paigutatakse liiprid, alates nende asetamist maapinnalt. Et ära hoida liiprite allalibisemist, kinnitatakse alumine liiper vaiadega. Niisuguse silla ehitamiseks on tarvis kaks ühepikkust roobast umbes 6400 mm pikkuses ja keskmiselt kakskümmend viis liiprit.

§ 423. Tarbekorral veovahendite laadimiseks laiaroopalisel raudteel moodustatakse ajutine sild järgmiselt: kaks ühepikkust roobast asetatakse kõrvuti otstega vaguni põranda

äärele, vastavalt laetavate veovahendite või väliköökide käigu laiusele, nagu see joon. nr. 43 näha. Roopad asetatakse küljeli, alustega sissepoole, moodustades oma pea ja aluse vahelise õnarusega laetavate veovahendite rataste tee. Roobaste alumised otsad kinnitatakse maa külge vaiadega. Roobaste ülemiste otste alla vaguni põranda äärele asetatakse liiper või laud.

Kui laetavate veovahendite käigu laius on mitmesugune, samuti kergete autode laadimisel, on otstarbekohasem katta roopaid liipritega, nagu see joon. nr. 42 näidatud.

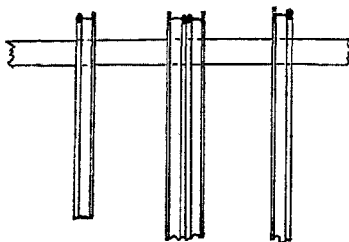
Joon. nr. 43.

Ajutine laadimissild kahest roopast.

§ 424. Kergete suurtükkide laadimisel laiaroopalisel raudteel ajutise silla moodustamiseks on tarvilik juurde võtta veel kaks roobast, mis asetatakse mõlemate § 423 tähendatud äärmiste roobaste vahele, nagu see joon. nr. 44 näha. Keskmiste roobaste pead asetatakse kokku ja roopad seotakse otstel olevate aukude kaudu traadiga kinni. Laadimisel liiguvad suurtüki rattad kahe äärmise roopa õnarustes, kuna suurtüki saba libiseb kahe keskmise roopa peal.

§ 425. Ajutine sild raskete suurtükkide laadimiseks laiaroopalisel raudteel ehitatakse kuuest ühepikkusest raudtee roopast. Roopad asetatakse kahekaupa küljeli, peadega üksteise vastu, moodustades seega kolm õnarust: äärmised — rataste ja keskmised saba kandmiseks.

Roopad seotakse otstes olevate aukude kaudu traadiga kinni, kuna maa peale tuginevad otsad kinnitatakse vaiadega.

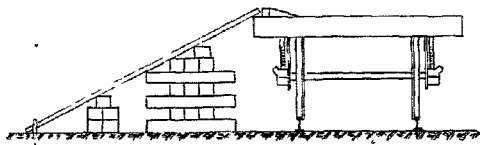
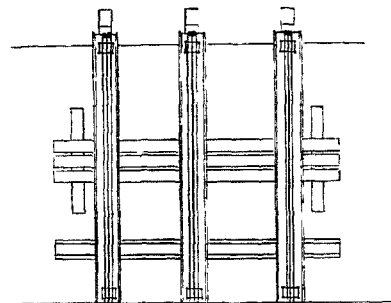
Joon. nr. 44.

Ajutine sild neljast raudtee roopast kergete suurtükkide laadimiseks.

Roobaste paindumise ärahoidmiseks asetatakse nende alla kahes kohas liiprid. Vagunite lähemale liiprid laotakse hunnikusse niimoodi, et iga järgmine rida oleks asetatud risti eelmise peale. Teise hunniku laadimisel on küllalt liiprite asetamisest pikuti üksteise peale. Hunnikusse laotud liiprid peavad ulatuma kuni silda moodustavate roobasteni. Roopa ülemised otsad ulatuvad vaguni pörandapinnast umbes 170 mm võrra kõrgemale; nende otste alla asetatakse tarbekorral joon. nr. 43 näidatud trampliinid.

Trampliinid asetatakse nii, et külg „a“ oleks vastu roopaid ja külg „b“ pööratud vaguni põrandale. Trampliinide puudumisel tehakse tarbekorral roobaste ülemiste otsade alla liipritest, laudadest või plankudest vagunplatvormi keskpole alanev alus.

Ajutise silla ehitus vaata joon. nr. 45.

Joon. nr. 45.

Ajutine sild roobastest ja liipritest.

§ 426. Laadimist võib toimetada vagunplatvormile küljelt ja otsalt (vaata joon. nr. 46). Raudtee liinilt laadimisel tulevad raudtee roopad tarbekorral katta, et neid ei rikutaks.

Vagunite edasiliikumise ärahoidmiseks laadimise ajal asetatakse vagunite rataste alla

kiilutaolised puuhald või liiprid. Samuti tulevad vagunid pidurdada.

§ 427. Kitsaroyalisel raudteel sünnib ajutiste sildade ehitamine niisama nagu laiaroyalisel teel (§§ 422—426), ainult järgmiste eranditega:

a) roobaste alla tuleb alati asetada toeks liiprid;

b) kergete suurtükkide laadimiseks asetatakse rataste alla kaks paari roopaid, mis peadega koos ja traadiga kinni seotud.

Joon. nr. 46.

Ajutine laadimissild otsast laadimiseks
vagunplatvormile.

V peatükk.

Raudtee ettevalmistus kaitseväe vedudeks.

§ 428. Kaitseväe vedude teostamiseks määratakse Kindralstaabi poolt tarvilik arv vagunite lahtiseid sisseseadeid ja tagavaramaterjale ning laadimisabinõusid. Lahtised sisseseaded ja laadimisabinõud on järgmised:

- istelauad—laius 228 mm, paksus 51 mm ja pikkus vastav vaguni sisemisele laiuzele.
- Osa neist laudadest hoitakse pikkades laudades,
- ukse rinnapuud,
- püsside hammaspuud,
- lanternad,

- pangid,
- raudnaelad pikkusega 76 mm,
- liikuvad laadimissillad ja mitmesugused laadimisabinõud, nagu roopad, liiprid, lauad, kiilud, postid jne.,
- aknaraamid ühes aknaliistudega,
- jalarauad,
- ahjud ühes korstnatega.

§ 429. Sisseseaded ja laadimisabinõud hoitakse raudtee järelevalvel ja kulul kindralstaabi poolt määratud jaamades, mis tehniliselt on kohased vagunite varustamiseks. Hoiukohtade asukohad määratakse kindlaks kokkuleppel kindralstaabi ja raudtee vahel. Raudteevalitsus teatab kindralstaapi nende raudteelaste ametid ja asukohad, kelle hoole alla kuulub sisseseadete järelevalve.

§ 430. Kaitseväe tagavarade hoiukohad peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) võimaldama vagunite varustamist kindralstaabi poolt ette nähtud ajal ja arvul;
- b) võimaldama sisseseadete korrashoidmist ja järelevalve teostamist;
- d) võimaldama sisseseadete korrasoleku ja arvu kontrollimist.

§ 431. Kõikide kaitseväe tagavarade kohta peab raudtee nimekirjad, kus on märgitud, millal nimetatud abinõud on valmistatud ja kus ning kuidas (laos, väljas jne.) nad alal hoitakse. Laudade hoiukohas eraldatakse iga aasta valmistatud istelauad teistest.

Teated nimetatud abinõude arvu, vanaduse ja asukoha, niisama raudtee veereva koosseade ja raudtee seisukorra üle esitatakse kindralstaapi iga aasta 1. maiks.

§ 432. Sisseseaded ja abinõud uuendatakse nende kõlbmatuks muutumisel, mille kohta otsustatakse iga-aastasel ülevaatusel komisjoni poolt, kuhu kuuluvad kindralstaabi ja raudteevalitsuse esindajad. Komisjon kutsutakse kokku kindralstaabi algatusel.

Istelaudade tagavarad uuendatakse osakaupa iga aasta niimoodi, et ükski laud ei jääks üle 15 aasta kaitseväge liikuvate sisseadete hulka. Suuremate tagavaradena ette nähtud istelauad hoitakse alal pikkadena laudadena ning lõigatakse istelaudadeks ainult tarbekorral. Lauad tulevad paigutada aluspuude peale katuse alla. Istelaudade kasutamine niisugusteks aluspuudeks on keelatud.

§ 433. Kaitseväge veoks antud vagunite, nende sisseadete ja laadimisabinõude rikkumisest ja kaotamisest kaitseväelaste poolt teatab raudteevalitsus kohe kindralstaapi. Viimane pöörab nõudmisega süüdlaste vastutusele võtmiseks ja tehtud kahjude tasumiseks raudteevalitsusele selle väeosa poole, kus teenib isik, kes on süüdlane nimetatud kaotamises või rikkumises.

Üksiksõitjad kaitseväelased vastutavad iga-suguste sisseadete rikkumise eest üldises korras (§ 72).

§ 434. Raudteevalitsusel on õigus kaitseväge tagavarasid kasutada ka muudeks vedudeks, kuid tingimusel, et seeläbi abinõusid ei rikutaks ja takistusi ei tekiks kaitseväge vedude teostamises. Istelaudade kasutamine raudtee huvides sünnib kokkuleppel kindralstaabi ja raudteevalitsuse vahel.

§ 435. Raudteevalitsus on kohustatud nii kaitseväge kui oma vedude ajal vigastatud või

kaotsiläinud vagunite sisseseaded ja laadimisabinõud viibimata asendama uutega, ära ootamata süüdlastelt sisse nõuetava tasu saamist.

See nõue on maksev ka nende sisseseadete ja abinõude kohta, mis tunnustati kõlbmatuks § 432 ette nähtud komisjoni poolt.

§ 436. Jaamades, kus on ette nähtud suured kaitseväge laadimised, tulevad raudtee poolt kindralstaabi nõudmisel ette valmistada võimalused rutulises korras tarviliku arvu hobuste lasingute ja jootmise abinõude sisseseadmiseks. Niisama tuleb jaamades ette näha kindralstaabi nõuete kohaselt tarvilik arv veenõusid ja veekeetmise abinõusid. Ühtlasi tuleb raudteel hoolitseda selle eest, et jaama valgustamise sissesead võimaldaks jaama laadimiskohtade valgustamist öösi, niisama et jaamas oleks võimalik tarbekorral kiiresti kustutada tuled.

§ 437. Raudtee on kohustatud kindralstaabi nõudmistele kohaselt ette valmistama raudteejaamade teid ja ehitusi hulgaliste kaitseväge vedude läbiviimiseks. Niisama on ta kohustatud korraldama laadimiskohti nii jaamades, kui ka raudtee liinil, kus tuleb hoida nõuetav arv raudtee roopaid ja liipreid (§ 413).

§ 438. Kindralstaap on kohustatud iga aasta vähemalt üks kord aastas kontrollima kaitseväge vedudeks ette nähtud vagunite sisseseadeid, laadimisabinõusid ja -võimalusi ning raudtee ettevalmistust hulgaliste kaitseväge vedude läbiviimiseks.

§ 439. Vastastikuse informatsiooni otsarbel on raudteevalitsus kohustatud kindralstaabile saatma kõikidest juhtnööridest, mää-

rustikkudest, määrustest ja plaanidest nõuetav arv eksemplare. Samuti on kohustatud kindralstaap kõikidest juhtnööridest, määrustikkudest ja määrustest, mis sõjaministeeriumi poolt välja antakse ja mis raudteevalitsusse puutuvad, saatma vajalik arv eksemplare.

§ 440. Kaitseväge vedude läbiviimiseks tarvilikkude ehituste ja abinõude valmistamine sünnib sõjaministeeriumi nõudmiste põhjal, teedeministeeriumi krediitidest lisa nr. 18 ette nähtud korras.

§ 441. Et kaitseväge laadimisi nõuetava kiirusega ja täpsusega läbi viia ja kaitseväge lasti tutvustada raudtee tegevusega, korraldatakse igas väeosas iga aasta vähemalt üks kord laadimisõppusi.

Kaitseväge laadimisõppusteks annab raudteevalitsus kindralstaabi nõudmisel, ettenähtud tariifi järele tarviliku arvu veerevat koosseadet; õppuste aja ja koha määramisel on tarvilik silmas pidada, et need ei takistaks raudtee liikumist.

Niisama on tarvilik raudtee ametkonda ette valmistada, et kaitseväge vedusid täpselt ettenähtud ajal ja korras läbi viia. Raudtee ametnikud, kellel on tegemist kaitseväge vedudega, on kohustatud nende vedude määrusi tundma. Kindralstaap juhib üldiselt sarnast ettevalmistust ja on õigustatud tarbekorral kontrollima nende raudtee ametnikkude tegevust ja teadmisi.

§ 442. Ümberehitused jaamades ja raudtee liinil, mis muudavad laadimisvõimalusi ja raudtee läbilaskevõimet, sünnivad kindralstaabi teadmisel ja nõusolekul. Uute raudteede ehitamised ja veeteede asutamised sünnivad niisama kindralstaabi teadmisel ja nõusolekul

Viies jagu.

Kaitseväe vedusid korraldajad asutused ja isikud.

I peatükk.

Üldmäärused.

§ 443. Kaitseväe vedude korraldamine ja riigi ühendusteede ettevalmistamine riigikaitse ja kaitseväe otstarveteks on kindralstaabi ülesandeks.

§ 444. Kaitseväe vedude läbiviimise alal tegutsevad kindralstaabi esindajatena kohapeal:

a) kaitseväe liikumist korraldajad ohvitserid;

b) raudtee piirkonna (sadama) komandandid;

d) jaamakomandandid.

II peatükk.

Kaitseväe liikumist korraldajad ohvitseri kohused.

§ 445. Hulgalistel kaitseväe vedudel määratakse tarbekorral kindralstaabi korraldusel kaitseväe liikumist korraldajad ohvitserid, kelle ülesandeks on kaitseväe vedude korraldamine ja juhtimine raud- ja veeteedel.

§ 446. Kaitseväe liikumist korraldajateks määratakse ohvitser, kes on kaitseväe vedude alal kindralstaabi poolt selleks ette valmistatud ja kes tunnevad raudtee ja veeteel teenistust ja korda. Enne väljasaatmist varustatakse nad kindralstaabi poolt kõikide tarvilikkude materjalidega kaitseväe vedude, raudtee- või laevateenistuse alal.

§ 447. Kaitseväe liikumist korraldajale määratakse kindralstaabi nõudel raudteevalituse poolt tarbekorral tehniliseks abiks vilunud raudtee eksploatatsiooni ametnik.

§ 448. Kaitseväe liikumise korraldaja õigused ja kohused ning vahekord raudtee (veetee) ametkonnaga erakorralisel ajal määratakse kindlaks erimäärustega. Kaitseväe vedude alal on liikumise korraldajal raudteel viibivate kaitseväelaste kohta samad õigused ja kohused, mis määrustikus ette nähtud piirkonna komandandi kohta.

Liikumise korraldajale alluvad kaitseväe vedude alal raudtee piirkonna komandandid.

III peatükk

Raudtee piirkonna komandandi kohused.

§ 449. Raudtee piirkonna komandandile määratakse raudtee maa-alal kindel piirkond. Komandandile määratud piirkond avaldatakse teadmiseks kaitseväele ja raudteele.

§ 450. Raudtee piirkonna komandandi ülesanded neile määratud piirkonnas on järgmised:

a) kaitseväe vedude korraldamine ning kõikide sel alal tekkivate küsimuste ja arusaamatuste lahendamine;

b) raudtee julgeoleku kindlustamine;

d) abiandmise korraldamine raudteel raudteeõnnetuste või nende hädaohu puhul käsikäes kodanlike ja teiste kaitseväe võimudega;

e) abiandmise korraldamine taudide ja nakkavate haiguste vastu võitlemise organiseerimiseks raudteel;

g) kaitseväe vedudeks tarvismineva vee-
reva koosseade, vagunite sisseseadete ja laa-
dimisabinõude tagavarade kontrollimine;

h) määratud piirkonnas asuvate kaitseväe
ladude valve- ja tulekaitseabinõude kontrolli-
mine. Tulekaitseabinõud peetakse korras
raudtee poolt;

i) järelevalve teostamine raudtee (laeva)
ametnikkude tegevuse järele kaitseväe huvide
piirides;

j) kaitseväe veodokumentide väljaand-
mine ja parandamine ning kaitseväe veo ots-
tarbekohasuse ja seadusepärasuse järele val-
vamine;

k) kaitseväelaste ja kaitseväe saadetiste
edasitoimetamine nende mahajäämisel;

l) komandandi asupaiga karnisonis asu-
vatele väeosadele neile adresseeritud saade-
tiste kohalejõudmisest teatamine ja valvamine,
et kaitseväe saadetised õigel ajal raudteelt
ära viiakse;

m) kõikide nende kaitseväelaste töö ja
ülespidamise järele valvamine, kes komandee-
ritakse raudteele — raudtee asjandust õppi-
ma või raudtee töödele. Komandeerimisest
teatatakse komandandile kindralstaabist;

n) kaitseväelaste informeerimine kõiki-
des raud- ja veeteede liikumise ja vedude kor-
raldamise kohta puutuvates küsimustes ja
teistes veo võimalustes komandandi piirkon-
nas.

§ 451. Raudtee piirkonna komandant
oma piirkonnas on sõjaministeeriumi esin-
daja ja huvide kaitsja. Ta valvab kaitseväe
vedude korraliku ja õigeaegse läbiviimise
järele ning on oma ameti iseloomult vahe-

meheks kaitseväe ja raudtee (laeva) vahel. Komandant on kohustatud kaasa aitama, et kaitseväe veod teostatakse ettenähtud ajal ja korras.

§ 452. Raudtee piirkonna (sadama) komandandi korraldused kaitseväe vedude teostamiseks ning raudteel (laeval) maksva korra alalhoidmiseks täidetakse kõikide kaitsevälaste poolt, vaatamata nende ametile ja auastmele. Kaitseväe ülematel, välja arvatud komandandi otsekohesed ülemad, ei ole õigus anda komandandile käskusid ega segada tema korraldustesse vedude teostamise ja raudteel maksma pandud korra alal, välja arvatud § 238 näidatud juhtumised. Kui raudtee piirkonna komandandi tegevus leitakse olevat seadusevastane või mitteotstarbekohane, siis tuleb sellest viibimata teatada kindralstaapi. Erakorralistel juhtumistel diviisi- või temale vastavad ülemad võivad raudtee piirkonna komandandi ajutiselt ametist tagandada, sellest viibimata teatades kindralstaapi.

§ 453. Kaitseväe vedude korraldamise alal raudtee piirkonna komandant on kohustatud oma kaasabi andma vedude paremaks teostamiseks. Puuduste ilmsikstulekul ta peab võtma tarvitusele kõik abinõud, et kaitseväe veod oleksid ettenähtud ajal ja korras teostatud.

§ 454. Raudtee piirkonna komandant on kohustatud kontrollima kaitseväe vedodokumentide tarvitamise ja veo teostamise otstarbekohasust ja seaduslikkust nii rongidel kui jaamades, kõrvaldades sealjuures ilmsikstulnud väärnähtusi. Väärnähtustest teatab komandant väeosajärgsele ja kindralstaabile, või kui need on tingitud raudtee tegevusest,

siis kohalikkudele raudtee ametnikkudele ja tarbekorral kindralstaabile.

§ 455. Kaitseväe varanduse kaduma- või rikkiminekul raudteel (§ 157), teatab sellest piirkonna komandant viibimata väeosajärgmale. Kui varandusega saatjat ei olnud ja kaduma- või rikkimineku üle on aktid kokku seatud, saadab komandant ärakirja aktist väeosajärgmale.

§ 456. Kaitseväe saadetiste veol jaama või jaamast, annab komandant veoabinõude nõutamiseks oma kaasabi ja lahendab tarbekorral sellega ühenduses olevaid küsimusi ning kindlatab veo arveid.

§ 457. Õnnetuse korral rongiga, milles sõidavad kaitsevälased või kus veetakse suuremal arvul kaitseväe varandust, on piirkonna komandant kohustatud viibimata esimese rongiga õnnetuse kohale välja sõitma, et ühes vastavate võimudega korraldada kaasabi andmist ning olla kohapeal sõjaministeeriumi huvide kaitsjaks.

Kokkuseatud aktide ärakirjad esitab komandant viibimata oma ülemusele.

§ 458. Teel haigeks jäänud ja surnud kaitsevälased ja kaitseväe loomad antakse komandandi korraldusel üle kohalikkudele kaitseväe või tarbekorral kodanikkudele võimudele, sellest ühtlasi teatades kaitsevälase ülemusele või loomade omanikule. Komandant hoolitseb selle eest, et jaamas haigeksjäänud kaitsevälasele antaks viibimata tarvilikku abi.

§ 459. Raudtee piirkonna komandant on kohustatud raudtee ametkonnalt oma piirkonnas nõudma kaitseväe vedude korraldiku ja õigeaegset täitmist. Esitatud seaduslike

nõudmiste mittetäitmisest teatab komandant raudtee ametniku lähemale ülemusele, ühtlasi sellest ette kandes oma ülemusele.

§ 460. Kõigis küsimustes, mis ühenduses raudtee piirkonna komandantuuri tegevusega, on komandandil õigus pöörata tema piirkonnas asuvate raudtee ametnikkude poole. Arusaamatused piirkonna komandandi ja raudtee ametnikkude vahel, mis ei ole lahendatavad kohapeal, lahendatakse raudteevalitsuse ja kindralstaabi vahel.

§ 461. Raudtee piirkonna komandandil ei ole õigust segada end raudtee administratiiv- ja tehnilistesse korraldustesse, välja arvatud juhtumised, kus see on lubatud erikorraldustega või erimäärustega.

§ 462. Raudtee piirkonna komandant jälgib oma piirkonnas, et kindralstaabi nõuded raudtee ettevalmistamise alal hulgaliste kaitseväge vedude läbiviimiseks saaks raudtee poolt täidetud.

§ 463. Raudtee piirkonna komandandi kantselei paigutamiseks ja meeskonna elamiseks on raudteevalitsus kohustatud andma tarvilikud ruumid määratud raudteejaama piirkonnas kättesaadavas kohas. Need ruumid määratakse kindlaks kindralstaabi ja raudteevalitsuse kokkuleppel. Ruumi määramisel võetakse arvesse, et meeskonna ja kantselei paigutamiseks piirkonna komandantuuri ruum koosneks kahest, vähemalt 15 m² põrandapinnaga toast ja jaama komandandi ruum — ühest toast vähemalt 9 m² põrandapinnaga.

§ 464. Kohalikud kaitseväge, politsei, kaitseliit ja raudtee asutused on kohustatud tarbekorral oma kaasabi andma piirkonna koman-

dandile tema teenistuse kohuste täitmisel. Ühtlasi peab piirkonna komandant nimetatud asutustele ja isikutele tarbekorral oma abi andma.

§ 465. Kaitseväe varanduse valveks jaamades ja raudtee julgeoleku tagamiseks määratakse piirkonna komandandi nõudmisel kohaliku karnisoniülema, või kui see komandandi asukoha jaamas puudub, siis lähema väeosa ülema poolt, tarvilik meeskond komandandi käsutusse. Pärast tarviduse möödumist tuleb meeskond viibimata tagasi saata.

§ 466. Raudtee piirkonna (sadama) komandant võtab tarvitusele kõik abinõud, et tagada saladuse hoidmist ning kaitseväe vedude moondamist raudteel ja laeval.

Tarbekorral on komandandil õigus kõrvalistele isikutele sulgeda laadimise kestvuse ajaks juurdepääsu laadimiskohtadesse, mille läbiviimiseks vastavad asutused on kohustatud andma oma kaasabi.

§ 467. Raudtee piirkonna (sadama) komandandil on õigus tasuta tarvitada raudtee (laevakontori) telefoni, telegrafi ja posti.

§ 468. Piirkonna komandant varustatakse kindralstaabi poolt — vastavate juhtnõõridega ning veodokumentidega ja raudteevalitsuse poolt — kõikide tema piirkonnas olevate jaamade ja sildade plaanidega, tee profiiliga, raudtee käsukirjadega, määrustega, juhtnõõridega ja raudteel liikumise alal tehtud korraldustega.

§ 469. Raudtee piirkonna komandantidele ja nende abilistele antakse maksuta raudteevalitsusest teedeministeeriumi priiveo mää-

ruses ette nähtud ametlikud sõidupiletid, sõiduks oma piirkonnas.

§ 470. Piirkonna komandandil on pataljoni ülema õigused komandantuuri isikliku koosseisu suhtes.

Raudtee maa-alal oma piirkonnas raudtee piirkonna komandandil on üldiselt samad õigused ja kohused, nagu see karnisoni määrustikus on ette nähtud linnakomandandi kohta.

§ 471. Raudtee piirkonna ja jaama komandantideks kaitseväes võib määrata ainult neid ohvitseri, kes on saanud sellekohase ettevalmistuse. Nende ohvitseride ettevalmistus sünnib kindralstaabi korraldusel.

§ 472. Raudtee piirkonna komandandi kohused ja õigused ning vahetõid raudteelastega erakorralisel ajal on käsitatud erimäärustes.

IV peatükk.

Jaamakomandandi kohused.

§ 473. Jaamakomandandil on jaama piirkonnas samad õigused ja kohused, nagu käesolevas määrustikus see näidatud raudtee piirkonna komandandi kohta.

Jaamakomandant allub sellele piirkonna komandandile, kelle piirkonnas ta asub.

Jaamakomandante võib määrata neisse jaamadesse, kus ei asu raudtee piirkonna komandant.

Jaamakomandandil on komandantuuri isikliku koosseisu suhtes kompaniiülema õigused.

VI jagu.

Lõpumäärused.

§ 474. Käesolev määrustik hakkab maksma 1. juunist 1928 a.

§ 475. Käesoleva määrustiku maksma-hakkamisega kaotavad oma maksvuse:

1) Положение о перевозкѣ войскъ по желѣзнымъ дорогамъ, end. Vene keisri poolt 12. jaanuaril 1873 a. kinnitatud, ühes kõigi hilisemate täiendustega;

2) Положение о перевозкѣ войскъ водою, end. Vene keisri poolt 19. veebruaril 1893 a. kinnitatud, ühes kõigi hilisemate täiendustega;

3) Vabariigi Valitsuse poolt 13. aprillil 1923 a. vastu võetud — Korraldus raudteede korraldamise kohta strateegiliste nõuete kohaselt (R.T. nr. 57/58 — 1923);

4) Teede- ja sõjaministri poolt antud määrus — Soomusrongide ja nende vedurite liikumise määrused raudteel (R.T. nr. 86 — 1923);

5) Teede- ja sõjaministri poolt antud määrus — Määrused sõjaväe mootordresiinide raudteel liikumise korra kohta (R.T. nr. 86 — 1923, nr. 61 — 1924);

6) Teede- ja sõjaministri poolt 23. detsembril 1924 a. antud — Määrused laske- moona, lõhke- ja lämmastavate ning teiste mürgiliste ainete vedamiseks raud- ja vee- teedel ja voores (R.T. nr. 13/14 — 1925);

7) Kohtuministri poolt 11. mail 1926 a.
antud — Saateteenistuse määrustiku §§ 116—
124 — R.T. nr. 59 — 1926.

Riigivanem J. Tõnisson.

Sõjaminister N. Reek.

Teedeminister A. Kerem.

Riigisekretär K. Terras.

L i's a d.

Lisa nr. 1.
§ 17 jurede.

Kaitseväe sõidupileti blanketi vorm.

Kaitseväe sõidupilet. Kaitseväe sõidupilet. Kaitseväe sõidupilet.

J U U R.

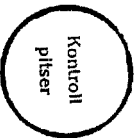
T A L O N G.

P I L L E T.

(Jäab väeossa)

(Jäab piletikassasse)

(Jäab sõitjale sõidupiletinä
Võetakse ära raudtee kont-
rolli poolt üldisel alusel)

171

Sõitjaid:

- I kl.
 - II kl.
 - III kl.
- (arv tähtedega)

Sõitjaid:

- I kl.
 - II kl.
 - III kl.
- (arv tähtedega)

Sõitjaid {

- I kl.
- II kl.
- III kl.

(arv tähtedega)

.....
(jaamast või sadamast)

.....
(jaamast või sadamast)

..... jaamast (sadamast)

.....
(jaamani või sadamani)

.....
(jaamani või sadamani)

..... jaamani (sadamani)

üle

üle

üle
Maksev kuni

Sõitja auaste, perekonna- ja
eesnimi.

Sõitja auaste, perekonna- ja
eesnimi ning sõidu põhjus.

.....
(adjutant või sekretär)

Vastu võtnud
(alkiri)

.....
(adjutant või sekretär)

Maksev kuni

(ühes arvatud)

Välja antud

poolt
(väeosa või asutuse nimetus)

„ 19.... a.

(väeosa või asutuse ülem)

P.
(adjutant või sekretär)

Alus:
(väeosa või asutuse käsukirja nr. ja §)

Märkused: 1) Välja-

kraapimised ja puhastrused on keelatud. Parandused tulevad vastavalt kinnitada.

2) Maksvuse tähtaja ülemmäär — kaks kuud.

Maksev kuni

(ühes arvatud)

Välja antud

poolt
(väeosa või asutuse nimetus)

„ 19.... a.

(väeosa või asutuse ülem)

P.
(adjutant või sekretär)

Raudtee märkused:

Sõiduhind

Kr.

(ühes arvatud)

Välja antud
(väeosa või asutuse nimetus)
poolt „.....“ 19 a.

(väeosa või asutuse ülem)

P.
(adjutant või sekretär)

Märkused: 1) Välja-

kraapimised ja puhastrused on keelatud. Parandused tulevad vastavalt kinnitada.
2) Maksvuse tähtaja ülemmäär — kaks kuud.

Kaitseväe veokiri.

JUUR.

Veoks jaamast
sadamast
teeharult jaama kaudu
sadamast
..... jaamani, etteandmisega
sadamani
..... teeharule.
Saaja väeosa nimetus:
asutuse
Veokiirus
(väike, suur, pagas)

Veoks määratud:

Sõitjaid: / II kl.
(sõnadega) / III kl.

Märgid	Kohtade arv	Saadetise nimetus	Kaal kg
--------	-------------	-------------------	---------

Märkused saadetise kohta:

Alus:
(käsukirja nr.nr. ja §§)

Välja antud:
(väeosa või asutuse nimetus)

..... poolt „ 19.... a.

P.
(väeosa või asutuse ülema allkiri)

.....
(adjutandi või sekretäri allkiri)

Märkus: Jääb väeossa või asutusse.

Kaitseväe veokirja blanketi vorm.

Kaitseväe veokiri.

TALONG.

Kontroll-
pitser.

Veoks jaamast
sadamast
..... jaama kaudu
sadamast jaamani, etteand-
sadamani
misega teeharule. Saaja väeosa nime-
asutuse
tus Veokiirus
(väike, suur, pagas)
Saadetise kohalejõudmisest
palun teatada
Pealelaadimine } tööjõuga
Mahalaadimine }
Ümberlaadimine }
(raudtee, kaitseväe) (kellele ja missugusel teel)

Veoks määratud:

Sõitjaid: / II kl.
(sõnadega) / III kl.

Märgid	Kohtade arv	Saadetise nimetus	Kaal kg
--------	-------------	-------------------	---------

Märkused saadetise kohta:

Välja antud poolt „ 19.... a.
(väeosa või asutuse nimetus)

P.
(väeosa või asutuse ülema allkiri)

.....
(adjutandi või sekretäri allkiri)

Märkused: 1) Väljakraapimised ja puhastused on kee-
latud. Parandused tulevad vastavalt kin-
nitada.
2) Maksvuse tähtaja ülemäär — kaks kuud.

Kaitseväe veokiri.

VEOKIRJA DUPLIKAAT.

Veoks jaamast
sadamast
teeharult jaama kaudu
sadamast
..... jaamani, etteandmisega
sadamani
..... teeharule.
Saaja väeosa nimetus:
asutuse
Veokiirus:
(väike, suur, pagas)

Veoks määratud:

Sõitjaid: / II kl.
(sõnadega) / III kl.

Märgid	Kohtade arv	Saadetise nimerus	Kaal kg
--------	-------------	-------------------	---------

Märkused saadetise kohta:

Välja antud
(väeosa või asutuse nimetus)

..... poolt „ 19.... a.

.....
(väeosa või asutuse ülema allkiri)

P.
(adjutandi või sekretäri allkiri)

Märkused: 1) Raudtee (laeva) kontrolli poolt ära
ei võeta. Kohalejõudmisel antakse
väeosa või asutuse kantseleisse.
2) Väljakraapimised ja puhastused on
keelatud. Parandused tulevad
vastavalt kinnitada.

Raudtee (laeva) märkused.
 Vastuvõtte raamatu järjekorra nr.....
 Käesoleva põhjal on veoks vastu võetud:
 jaamast
 sadamast
 teecharult jaama kaudu
 sadama
 jaamani, etteandmi-
 sadamani
 sega teecharule,
 kohustusega saadetuse kohalejõudmisest
 teatada:

 (kellele ja missugusel teel)
 Veokiirus

 (väike, suur, pagas)

Sõitjad: (II kl.
 (sõnadega) (III kl.

Märgid	Kohtade arv	Saadetise nimetus	Kaal kg
--------	-------------	-------------------	---------

Rongi nr..... ja vagunite nr.nr.....

„ “..... 19...a.

Vastuvõtja ametnik:
 (allkiri)

Saatja:
 (allkiri)

Vastuvõtmise aeg

Väljaandmise aeg

Raudtee (laeva) märkused.
 Vastuvõtte raamatu järjekorra nr..... sissetuleku
 raamatu järjekorra nr.....
 Käesoleva põhjal on veoks vastu võetud:
 jaamastteecharult.
 sadamast
 jaama kaudu jaamani,
 sadama sadamani
 etteandmisega teecharule.
 Veokiirus Vagun laadmi- } ette antudkp.....kell
 (väike, suur, pagas) seks } peale laetud.....kp.....kell
 Saadetise sihtjaama jõud-
 misest teatatud

 (teatamise viis ja aeg)

 (allkiri)

Vastuvõtmise aeg

Sõitjad: (II kl. Jaama Tulude kont-
 (sõnadega) (III kl. märkus rolli märk.

Mär- gid	Kohtade arv	Saadetise nimetus	Kaal kg	Maksude jaotus	Kr.s. Kr.s.
-------------	----------------	----------------------	------------	----------------	-------------

Saadetise vedu
 Sõitjate vedu.....
 Pealelaadimine
 Mahalaadimine
 Ümberlaadimine
 Teecharule } saatejaam-
 etteandmine } sihtjaam.
 Vaguni } saatejaamas
 seis } sihtjaamas
 Veduri seis teel
 Veduri jooks teel
 Saadetise } saatejaam.
 hoid } sihtjaam.
 Kohale jõudm. teatamine
 Kaalumise
 Kokku

Rongi nr..... ja vagu- Pealelaadimine { töö-
 nite nr.nr..... Mahalaadimine { jõu-
 Ümberlaadimine { ga
 (raudtee, kaitseväe)

„ “..... 19...a.
 Vastuvõtja ametnik: Saatja:
 (allkiri) (allkiri)

Käesolevas veokirjas nimetatud vagunsaadetise olen vastu
 võtnud „ “..... 19...a.

Saaja:
 (allkiri) Kohalejõudmise aeg

Väljaandja ametnik Vagun tüh- } ette antud kp. kell
 (allkiri) jendamiseks } tühjaks saanudkp.....kell

Saadetise olen täielikult kätte saanud ja lõpuliik
 välja viinud „ “.....19...a.

Saaja.....
 (allkiri)

Märkused: 1) Veokiri antakse saatejaamale, kust ta saadetisega sihtjaama saadetakse.
 2) Peale saadetise väljaandmist saadetakse kuuaruandega raudteevali-
 litsusse.

Sõitja auaste, perekonna- ja eesnimi ning põhjus.

(adjutandi või sekretäri allkiri)

Veokirja vastu võtnud
 (allkiri)

Erakorralise nõudmise vorm.

..... jaama ülemale.
(laeva kaptenile)

Palun vastu võtta veoks 19 aastal

(kuupäev)

..... jaamast jaamani:

(sadamast) (sadamani)

inimesi	arv (või vagunid)	
hobuseid	"	"
varandust	kg	"
voorivahendeid (tüübid)	arv	"
suurtükke	"	"
jne.	"	"

mida palun ära saata rong nr.

" 19 aastal.

(kuupäev)

.....

(koht)

Allkiri.

Maksuta sõidutunnistus rongilt mahajäänule (vorm).

Nr..... Sõidutunnistus rongilt mahajäänule: Sõidutunnistus rongilt mahajäänule. Kontroll

JUUR.

Selle ettenäitaja Selle ettenäitaja (väeosa või asutus)

..... (väeosa või asutus) (auate, ees- ja perekonnanimi)

..... on ühise kaitseväge on ühise kaitseväge veodokumendi nr.....

veodokumendi nr..... põhjal sõites põhjal sõites rong nr..... maha jäänud. Veo-

dokument nr..... on kompostreeritud 19... a. jaamas

(kuupäev) inimeste sõiduks jaama-

(arv) Käesolev tunnistus on maksev sõidu-

jaamani. Piletina sõiduks rong nr..... klassis

..... jaamast jaamani: 19....a.

(kuupäev) AIKiri. P. P. AIKiri.

Määrus ametnikkude erakorraliste ametlike sõitude kohta kauba-, era-, töö- ja ametrongidel ning üksikutel veduritel.

1. Riigi- ja omavalitsuseasutuste ja riigiettevõtete ametnikkudel ja tegelikus kaitseväge teenistuses olevatel ohvitseridel, sõjaväge-ametnikkudel ja üleajateenijatel ning kaitseväge ametkonnas teenivatel riigiametnikkudel on õigus ametikohuste täitmisel sõita raudteel kauba-, era-, töö- ja ametrongidel.

Isikuid võib mahutada vagunite ametjaoskondadesse või tühjadesse vagunitesse. Kui rongis vagunit ei ole, siis võib sõita igal pidurirõdul kaks sõitjat.

Sõidu eest kaubavagunites või pidurirõududel tasutakse III klassi pileti hind, klassvagunites — vastava klassi tariifi järele. Kaitsevaelase sõit sünnib 50% hinnaalandusega.

2. Isik, kes soovib sõita p. 1 ette nähtud tingimustel, peab pileti ostmisel jaama korrapidajale sõiduõiguse tõenduseks ametitunnistuse ette näitama, sõidudokumendiks antakse välja sõidupilet või lisamaksukviitung, või tarvitatakse kaitseväge veodokumenti.

3. Jaamad on kohustatud p. 2 ette nähtud sõidudokumente välja andma või veodokumente kompostreerima (märkima), alates 30 min. enne vastava rongi väljumist, vaatamata sellele, kas jaam on avatud kaubanduslikeks operatsioonideks või mitte.

4. Sõitjad on kohustatud rongi revideerijatele nende nõudmisel ette näitama, peale sõidupileti, ka ameti- ja isikutunnistuse.

5. Hiljaksjäämise korral erakorraliseks ametisõiduks võivad politseiametnikud, postitelegrafi-telefoni peavalitsuse mehaanikud ja montöörid ning kaitseväge vedusid korraldajad ohvitserid, kui nad on varustatud ametitunnistustega, ilmuda igasugustele rongidele või üksikutele veduritele ilma sõidupiletita. Esimese jaama vahel peab sõitja rongi revideerijale andma kirjaliku nõudmise järgmise sisuga:

Nõudmine.

Hiljaksjäämise puhul palun minule anda sõidupilet.....jaamast.....jaamani.

Rongile tulin.....jaamas.

„ “ 19.....a.

.....
(allkiri ja täielik ametinimetus)

Selle nõudmise vastu antakse ametnikule sõidupilet või selle asettaitev kviitung, sõiduraha ühekordselt arvates, kaitsevaelastel 50% hinnaalandusega.

Kui sõitja esitab nõudmise peale esimest jaamavahet, talitatakse temaga nagu piletita reisijaga üldise korra järele.

Lisa nr. 6.
§ 97 juurde.

Märkus kaitseväelase isikutunnistusel, mis võimaldab hinnaalanduse saamist sõidul riigi raud- ja veeteedel ning teistel liikumisvahenditel (vorm).

Õigustab sõitu riigi raud- ja veeteedel ning teistel liikumisvahenditel 50% hinnaalandusega.

Maksev kuni

» “ 19 a.

Pitsati
koht

.....
Väeosatulema allkiri.

.....
Adjutandi (sekretäri)
allkiri.

Märkuse kustutamise viis:

Õigustab sõitu riigi raud- ja veeteedel ning teistel liikumisvahenditel 50% hinnaalandusega.

MAKSVUSETA

Maksev kuni

” “ 19 a.

Pitsati
koht.

Väeosakonna allkiri

Adjutandi (sekretäri) allkiri.

Lisa nr 7.
§ 111 juurde.

Määrused kaitseväelaste saatmise kohta tapiga.

1. Tapi korras saatmine sünnib kodanliku vagunitapiga (R.T. nr. 59 — 1926). Tapi korras saadetakse ainult järgmisi ajateenijaid — sõdureid ja allohvitsere:

a) areteeritud ning valveall olijaid eeluurimise- ja kohtualuseid;

b) mõistetuid distsiplinaarkompaniisse ja aresti vee ja leiva peale;

d) vabastatud distsiplinaarkompaniist, tagasisaatmisel pärast karistuse ärakandmist oma väeossa;

e) vabastatud karnisoni arestimajast oma väeossa tagasisaatmisel pärast aresti veel ja

leival ärakandmist, ainult sel juhusel, kui väljasaatja ülem neid valveall saadab;

g) väejooksikuid ja omavoliliselt lahkunuid väeossa tagasisaatmisel.

Tapiga saadetavate kaitseväelaste vastuvõtmine sünnib raudteejaamas tapivaguni juures.

2. Tappi antavate kaitseväelaste kohta peab nende tooja esitama tapiülemale iga üksiku sõduri peale valmistatud saatelehe (vaata vorm), milles peavad olema vähemalt järgmised andmed:

- väeosa ja kaitseväelase nimi;
- millise liigi alla (vaata p. 1) saadetav kuulub;
- kelle korraldusel saadetakse;
- kelle korraldusse ja kuhu saadetakse;
- kelle poolt ilmuvad sihtjaama vastuvõtjad;
- saadetava tunnusmärgid;
- kas saadetav vajab erilist valvet või käsi-raudu panemist;
- märkus saadetava tervisliku seisukorra kohta.

Saatelehe juures võivad olla ka muud dokumendid, mis kaitseväe korra järele niisugusel juhtumisel kaitseväelastega kaasa antakse.

3. Tapile antaval kaitseväelasel ei tohi kaasas olla tera- ega laskeriista, raha, väärtasju ja kirjutusvahendeid; hädaohutuid asju võib igal kaitseväelasel kotti pakitult kaasas olla kuni 15 kg.

4. Pärast isikute kindlakstegemist saatelehtede järgi annab tapiülem kaitseväelaste vastuvõtmise üle nende toojale kviitungi. Kui aega on, otsitakse saadetavad kaitseväelased läbi enne vastuvõtmist ja p. 3 järele keelatud asjad antakse toojale tagasi. Kui see aja puu-

dusel võimalik ei ole, siis otsitakse kaitseväelased läbi rongi liikumise ajal ja keelatud asjad võetakse tapiülemale korraldusse, mis saatelehele märgitakse.

5. Vastuvõetud kaitseväelased paigutatakse tapivagunis eraldi teistest vahialustest ja neile ei võimaldata läbi käia viimastega. Tapis viibimise ajal peavad kaitseväelased paenduma tapivagunis maksva üldise korra alla.

6. Tapi vältusel kaitseväelasi tapi poolt ei toideta ja tapiülem ei kannu tsiviil-vastutust kaitseväelaste asjade kaotsimineku puhul; kuid niihästi tapiülem kui kaitseväelaste valveks määratud saatjad peavad takistama riigi poolt antud riidevarustuse ja muude riigi asjade märgatavat võõrandamist või hävinemist.

7. Sihtjaamas tapiülem annab kaitseväelased üle saatelehtedega ning nende juurde lisatud dokumentidega ja neilt äravõetud asjadega allkirja vastu raudteejaama ilmunud vastuvõtjale.

8. Kui vastuvõtja kohale ei ilmu ja üleandmisele kuuluvaid kaitseväelasi ei ole võimalik üle anda kas politseile või — kui üleandmine sünnib mõnes linna raudteejaamas, kuhu on vahialuste vastuvõtmiseks ilmunud kohaliku vangimaja saatesalkkond — vangimaja saatesalkkonnale, siis tuuakse need kaitseväelased lähtekohta tagasi ja saadetakse seal sama võimu korraldusse, kes nad tapile andis.

Kui aga see võimalik ei ole, siis tuuakse kaitseväelased Tallinna ja saadetakse Tallinna linna komandandi korraldusse, ühes märkusega saatelehtedel, et neid määratud punktides ei saadud üle anda vastuvõtja ilmumata jäämise tõttu.

9. Kaitseväelaste saatmisel tapiga on saatja väeosaülem kohustatud viibimata sellest vastuvõtjale teatama, et viimane saaks korraldada vastuvõtjate väljasaatmist sihtjaama.

10. Tapikorras sünnib kaitseväelaste saatmine kohalikkude komandantide või nende puudumisel väeosaülemate kaudu.

11. Saatmise korral kaitseväge tapiga talitatakse käesolevas määrustikus ja kohtuministeriumi saateteenistuses ette nähtud korra järele (R.T. nr. 59 — 1926).

Lisa nr. 8.
§ 126 juurde.

Määrused ühes käsutusväelastega kokku kutsutavate reserv- ja maakaitseväge ohvitseride maksuta sõidu kohta raud- ja veeteedel.

1. Ühes käsutusväelastega kokku kutsutavatel reserv- ja maakaitseväge ohvitseridel on õigus saada sõjaministeriumi arvel maksuta sõit raudteel ja laeval oma elamiskohast kuni määratud väeosa või asutuse asukohani (Kaitseväge teenistuse seaduse § 202 — R.T. 43 — 1926).

2. P. 1 nimetatud ohvitseri kokkukutsumise ettekirjutuse küljes on kaks ärarebitavat kupongi maksuta sõidupileti saamiseks. Ettekirjutus ja kupongid kannavad vastava kesk-asutuse ülema allkirja ning pitsatit. Kupongid on märgitud tähtedega A ja B ning ühise järjekorranumbriga ettekirjutusel.

3. Sõidupilet antakse ohvitserile ettekirjutuse ettenäitamisel ja selle ettekirjutuse küljes oleva kupongi esitamisel kassasse. Kupongi vastu antakse sõitjale tasuta sõidupilet.

SAA TELEHT Nr..... I-ne lehekülg.
Kokku seatud poolt „ 19....a.

Saadetava nimi, ees- ja isanimi, auaste ja väeosa.

Millise liigi alla saadetav kuulub (p. 1) ja saatmise otstarve.

Kelle korraldusel saadetakse.

Kuhu ja kelle korraldusse saadetakse.

Kelle poolt ilmuvad sihtjaama saadetavate vastuvõtjad.

Kas saadetav vajab erilist valvet või käsiraudu panemist.

Saadetava tunnusmärgid:

- Vanadus —
- Kasv —
- Nägu —
- Silmad —
- Juuksed —
- Vurrud —
- Habe —
- Nina —
- Suu —
- Iseäral. tunnusmärgid.

Saadetav on toiduga varustatud kuni „ 19....a.

Lisad: Toidu atestaat nr..... jne.

Märkus saadetava tervislike seisukorra kohta.
.....
Arsti allkiri.

.....
Saatja ülema allkiri.

NIMEKIRI

saadeta val kaasaoleva varustuse üle.

Nr.	Varustuse nimetus.	Arv.	Nr.	Varustuse nimetus.	Arv.
1	Palit		12	Tekk	
2	Kuub (suvepluus)		13	Linad	
3	Püksid		14	Aluskott	
4	Müts		15	Padjakott	
5	Särke		16	Padjapööre	
6	Aluspükse		17	Vöörihm	
7	Sokke		18	Taskurätte	
8	Jalarätte		19	
9	Saapaid		20	
10	Sääresidemeid		21	
11	Käterätte		22	

“ 19....a.

”

.....

Vahialuse allkiri.

.....

Saatja ülema allkiri.

SÕJAMINISTEERIUM.

.....
.....
" 19....a.

Nr.....
Tallinna.

.....
Auaste, perekonna- ja eesnimi.

Kaitseväeteenistuse seaduse (Riigi Teataja nr. 43 — 1926 a.)
§ 28 alusel kohustan Teid käsutusväelaste tegelikku kaitseväe-
teenistusse kutsumisel ilmuma sõjaministri käsul, sama seaduse
§ 197 p. 1 ja § 198 alusel ülema käsutusse

(väeosa või asutus)

..... Teile väljaantud vormiriietes ja kaasa võttes
(koht)

vabastamise tunnistus ning teenistuslehe ära kirja.

Ilmumise aeg teatatakse Teile täiendavalt. Peale täiendava
teate kättesaamist olete kohustatud viibimata määratud väeosa
või asutusse ilmuma.

Ettekirjutuse ettenäitamisel on Teil õigus saada pöördel
täiendatud tingimustel maksuta ühekordne sõit raud- ja vee-
teedel ning omnibustel kuni jaamani (peatuseni).

Ettekirjutus tuleb ilmumisel ära anda väeosa või asutuse
ülemale.

P.

.....
(allkiri)

.....
(allkiri)

Kupong B. Selle ettenäitajale anda käsutus-
 Nr..... väelaste kokkukutsumisel maksuta sõjaministeeriumi arvel üks
 „ 19...a. pilet II klassis sõiduks jaamast (peatusest)
 kuni jaamani (peatuseni).
 (allkiri)
 P. „ 19 a.
 (allkiri)

Kupong A. Selle ettenäitajale anda käsutusväelaste
 Nr..... kokkukutsumisel maksuta sõjaministeeriumi arvel üks pilet II
 „ 19...a. klassis sõiduks jaamast (peatusest) kuni
 jaamani (peatuseni).
 (allkiri)
 P. „ 19 a.
 (allkiri)

Märkused.

1. Käsutusväelaste kokkukutsumisel on pöördel tähendatud ohvitseril õigus saada mak- suta sõit sõjamineisteriumi arvel raudteel, laeval ja omnibus'es oma elamiskohast kuni määratud väeosa või asutuse asukohani. (Kaitseväeteenistuse seaduse § 202 — R. T. nr. 43 — 1926 a.).
2. Ohvitserile antakse käsutusväelaste kokkukutsumisel raudteel, laeval ja omni- busel maksuta pilet selle ettekirjutuse ettenäitamisel ja kupongi esitamisel kassasse.
3. Sõidupileti saamiseks eraldatakse üks kupong ettekirjutuse küljest. Ohvitser mär- gib kupongile kuupäeva, liikumisvahendi, millel sõidab, sõidu alg- ning lõpupunkti ning varustab kupongi oma allkirjaga.
- Kupong tuleb eraldi välja anda: sõiduks riigiraudteedel, eraraudteedel ja iga oma- niku laeval või omnibusel, millel sõidetakse.
4. Väeossa ilmumisel ohvitser on kohustatud teatama, missuguseks sõiduks on kupon- gid kasutatud.
5. Pöördel tähendatud ohvitseril tuleb kokkukutsumisel sõita esikätt raudteel või laeval ja ainult tungival vajadusel väljaspool linna piirisid — ühendustpidaval omnibusel.

4. Sõidupileti saamiseks eraldatakse üks kupong ettekirjutuse küljest. Ohvitser määrib kupongile kuupäeva, liikumisvahendi, millel sõidab, sõidu alg- ning lõpupunkti, ning varustab kupongi oma allkirjaga. Kupong tuleb eraldi välja anda: sõiduks riigiraudteedel, eraraudteedel ja iga omaniku laeval, millel sõidetakse.

5. Väeossa ilmumisel ohvitser on kohustatud teatama, missuguseks sõiduks on kupongid kasutatud. Kupongide kasutamisest teatab väeosa kindralstaabi.

6. Kupongide edasiandmine teistele isikutele on keelatud; kaotatud kupongide asemele uusi ei anta.

7. Maksuta sõidupiletid antakse välja kupongide vastu ainult pärast kindralstaabi teadaannet raudteele ja laevakontorile käsutusväelaste kokkukutsumise üle.

8. Sõidukulud raudteele (laevale) tasutakse sõjaministeeriumi poolt käesoleva määrustiku §§ 215—220 ette nähtud korras, kupongide esitamisel.

Lisa nr. 9. .

§§ 138 ja 163 juurde.

Laskemoona, lõhke- ja lämmastavate ning mürgiste ainete nimekiri, mille vedu sünnib erimääruste kohaselt, ning nende ainete veo kord ja pakkimine.

Nimekiri.

Tabel nr. 1.

I klass.

Lõhkeained.

1. Dünamiid ja teised nütroglitseriinist valmistatud ained.

2. Must püssirohi ja teised sellest valmistatud ained.
3. Suitsuta rohi kastides ja laengutes.
4. Tetril, meliniit, trotil, amatol, ammonaal, šneideriit.
5. Niiske püroksiliin.
6. Kuiv püroksiliin.

II klass.

Laskemoon.

1. Raketid, signaliseerimise tulevärk.
2. Süütepommid, mis üldse vosvorit ei sisalda.
3. Brisant-granaadid, aeroplaani ja kaevikute laskeriistade pommid ilma sütikuta.
4. Šrapnellid ja väikekaliibrilised musta rohuga täidetud granaadid.
5. Suurtükipadrunid.
6. Püssipadrunid.
7. Lendsüütajad, sütikud.
8. Süütenöör.

III klass.

Detonaatorid.

1. Detonaator-sütikud.
2. Plahvatajad.
3. Käsigranaadid ja nende sütikud.

IV klass.

Hädaohtlikud mitteplahvatavad ained.

1. Põlevad vedelikud: bensiin, bensool, piiritus, toluol ja teised.
2. Põlevad kõvad ained: vosvor, tselluloid.
3. Põlevad vedelad gaasid (atsetüleen).

4. Vedelad kihvtised gaasid ja lämmastavad mürsud.
5. Vedelad gaasid — mittepõlevad ja mittekihvtised (sõehape).
6. Salpeeter, kloraat.
7. Karbiit, silitsiit.
8. Kanged happed: väävli-, soola-, salpeetrihapped.

Lisa nr. 10.

§§ 145 ja 183 juurde.

Määrused sõjaväelise kaitse tarvitamise kohta kaitseväe vedude raud- ja veeteedel.

A. Üldised alused.

1. Sõjaväelisel kaitsel veetakse raudteel vagunsaadetisena järgmisi kaitseväge varandusi:

- lisa nr. 9 tabel nr. 1 loetletud aineid;
- tulirelvi ja nende osi;
- mitmesuguseid kaitseväge saadetisi, kui erakorraliste olude sunnil nende julgeolek seda nõuab.

Kui ülalnimetatud kaitseväge varandust on sedavõrt vähe, et ta kuuluks saatmisele väikesaadetisena kuid erakorralised olud nõuavad tema saatmist kaitseväge valve all, siis saadetakse ta vagunsaadetisena. Otsuse sellekohta teeb saatja väeosa ülem.

Sõjaväeline kaitse laeval määratakse tarviduse järele.

2. Sõjaväelise kaitse annab varandust saatja väeosa.

Kui varandust saatjal asutusel või laol endal kaitseväelaste puudumisel ei ole või-

malik juurde anda sõjaväelist kaitset, niisama saajal, siis tuleb saatjal pöörata vastava nõudmisega lähema karnisoni ülema poole, kes selleks teeb vastavad korraldused.

3. Olenevalt olukorrast sõjaväeliseks kaitseks määratakse kaitseväelasi:

1—10 vaguni peale ühe vahiposti jaoks,
11—20 vaguni peale kahe vahiposti jaoks,

21-st vagunist alates suureneb kaitse iga 15 vaguni peale ühe vahiposti koosseisu võrra.

B. Sõjaväelise kaitse kohused.

4. Sõjaväelise kaitse ülesanne on valvata ja kaitsta veetavat varandust.

5. Veetava varanduse juurde määratud sõjaväeline kaitse kannab kohuseid ja vastutust kui vahtkond karnisonimäärustiku põhjal.

6. Vahtkonnal ei ole õigust segada raudtee ametnike (laevakapteni) korraldustesse tehnilise liikumise alal, välja arvatud juhtumised, kui need on silmnähtavalt kuritahtlikud või nende tagajärjel möödapääsematult on ette näha õnnetust. Sel juhtumisel iga vahtkonda kuuluv kaitseväelane takistab nende korralduste täideviimist ja teatab asjast viibimata oma vahetule ülemale.

7. Vahtkonnaülem allub: ešeloni veol ešeloniülemale ja ešeloni korrapidajale, varanduse veol — saadetise ülemale (§ 145), raudtee piirkonna komandandile, jaama (sadama) komandandile ja kaitseväe liikumist korraldajale ohvitserile. Saadetise ülemal, raudtee piirkonna (sadama) komandanil, jaamakomandandil ja kaitseväe liikumist korraldajal ohvit-

seril on vahtkonna suhtes vahtkondade revidendi õigused ja kohused.

8. Vahtkond peab ilmuma jaama (sadamasse) või määratud kohta hiljemalt 1 tund enne rongi (laeva) väljasõitu, kui selleks ei ole tehtud muud korraldust.

9. Vahtkonnaülemale antakse kaasa vahtkonna määraja väeosa poolt üks eksemplar käesolevast määrusest.

D. Vahtkonnaülema kohused.

10. Vahtkonnaülem võtab raudtee ametniku (laevakapteni) juuresolekul vagunid (laevaruumi) oma kaitse alla allkirja vastu varanduste saatjalt või saadetise ülemalt, selgusele jõudes vagunite (laevaruumi) välise üldise seisukorra kohta. Kaitse alla võetud vagunite arv, nende numbrid ja vagunite seisukord (vigastused jne.) kantakse vahtkonnalehe 4. küljele ja kirjutatakse alla vahtkonnaülema ja vagunite üleandja poolt. Vaguni vastuvõtmisel vahtkonnaülem peab nõudma, et:

a) vaguni aknad oleksid suletud, välja arvatud juhtumised, kus nende kohta on tehtud eri korraldus;

b) vagunid oleksid väliselt terved ning neil ei oleks avausi, mille läbi võiks varandust kõrvaldada või rikkuda;

d) vaguni ukсед oleksid lukustatud või muul viisil kinni pandud ja kinni plommitud. Lukustamise korral paneb varanduse saatja lukud omapoolt.

Ešelonis vagunite (laevaruumi) võtmine vahtkonna kaitse alla sünnib ešloniülema korraldusel, käesolevas paragrahvis ette nähtud korras.

11. Pärast vagunite vastuvõtmist vahtkonnaülem paigutab tunnimehed postidele ja vahtkonna — temale määratud ruumi. Vähemaarvuline vahtkond paigutatakse: ešelonis — ešeloniülemna äranägemisel, varanduse veol kaubarongis, konduktorite ruumi, segarongis — mõnda klassvaguni jaoskonda, eraldi teistest reisijatest. Suuremaarvulise vahtkonna jaoks määratakse kas eraldi ruum või vagun.

Vahtkond asetatakse piduriga vagunisse.

12. Tunnimehed paigutatakse nii, et kaitse all olevad vagunid oleksid valvatud ühtlaselt. Rongi seisu ajal, kui tunnimehi on üle ühe, tulevad nad rongilt maha ja asetuvad mõlemale poole valvatavaid vaguneid. Rongi liikumise ajal seisavad tunnimehed valvatavate vagunite või nende lähedal olevate vagunite pidurirõdudel. Üksik tunnimees asub rongi liikumise ajal viimase valvatava vaguni või sellele lähema vaguni pidurirõdul, rongi seisu ajal aga seal, kus vaguneid kõige parem on valvata.

Laeval paigutatakse tunnimehed üks laevaninale ja teine — laevapärale, kui ei ole teist korraldust.

13. Vagun, kus vahtkond asub, kuulub väliselt lähema tunnimehe valve alla. Tunnimees valvab eriti selle järele, et vaguni ukse, kus vahtkond asub, kuritahtlikult ei suletaks.

14. Vahtkonnaülem lubab vagunite juurde:

a) isikuid, kellel on õigus vahtkonda revideerida (p. 7) karnisonimäärustikus ette nähtud korras;

b) raudtee ametnikke vagunite tehniliseks järelevaatamiseks, vagunitega manööverdamiseks ja saadetise ümberlaadimiseks jne. punkt 7 ette nähtud ülemate korraldusel, või nende mitte kohalviibimisel — jaamaülema nõudmisel.

15. Vahtkonnaülem lubab valvatavatesse vagunitesse: varanduse veol — saadetise ülemat ja isikuid, kes temaga ühes tulevad, ešelonis — ešeloniülemat ja korrapidajat ning nendega ühes tulnud isikuid.

Kui saadetise ülemat ei ole määratud ning teel õnnetuse tagajärjel on tarvilik vaguni vigastust seestpoolt parandada või vagunist varandus ümber laadida, lubab vahtkonnaülem vagunisse isikuid ainult jaamaülema juuresolekul ja vastutusel.

Vagunites käik märgitakse vahtkonnalehte karnisonimäärustikus ette nähtud korras.

16. Rongisaatjad- konduktorid võivad sõita valvatavate vagunite pidurirõdudel ainult vahtkonnaülema teadmisel.

17. Vagunite vastuvõtmine konduktorite poolt algjaamas ja konduktorite vahetus teel sünnib vahtkonnaülema juuresolekul.

18. Rongi (laeva) pikematel seisakutel jaamades (sadamates), samuti öösi, võtab vahtkonnaülem valvatavate vagunite (laeva) kaitseks tarvitusele kõik temast olenevad ettevaatusabinõud, suurendades tarbekorral vahipostide arvu. Erakorralisel juhtumisel nõuab ta vahtkonna kõvendamist lähemast väeosast.

19. Ettetulnud erakorralised juhtumised ja väärnähtused märgib vahtkonnaülem vahtkonnalehte.

20. Harilikult vahtkonda sõidul ei vahetata. Kui on tarvidus vahtkonda vahetada,

siis sünnib see karnisonimäärustikus ette nähtud korras, kusjuures tunnimehi vahetatakse ainult rongi seisu ajal.

21. Sihtjaamas (sadamas) vahtkonnaülem annab üle vastuvõtjale valve all olevad vagunid (laevaruumi) nende välise seisukorra järele ešeloni korrapidaja, saadetise ülema (§ 145), raudtee piirkonna (sadama) komandandi, jaamakomandandi või nende puudumisel — jaamaülema juuresolekul. Vastuvõtja annab allkirja vagunite (laevaruumi) vastuvõtmise kohta vahtkonnalehel.

E. Tunnimehe kohused vagunite juures.

22. Tunnimees on kohustatud valvama ja kaitsma valve alla antud vaguneid (laevaruumi), toimides seejuures üldiselt karnisonimäärustikus ette nähtud korras. Tunnimees ei luba kellelgi ära võtta valve alla antud vaguni (laevaruumi) plomme ega lukke ilma vahtkonnaülema loata ja juuresolekuta.

Laskemoona, lõhke-, lämmastavate ja mürgiste ainete vagunite (laevaruumi) juures tunnimees valvab selle järele, et vagunite (laevaruumi) läheduses ei suitsetataks ega tuld ei tehtaks, relvadest ei lastaks ega tehtaks midagi muud, mis võib hädaohtlik olla valvatavatele ainetele. Vagunitega manööverdamise algul hoiatab tunnimees raudtee ametnikke ettevaatusele.

23. Tunnimees lubab vagunitesse ja vagunite juurde isikuid ainult vahtkonnaülema juuresolekul.

24. Rongi seisu ja liikumise ajal tunnimees asub temale määratud kohal (p. 12).

25. Kui tunnimees rongi liikumise ajal on märganud midagi kahtlast valvatavate vagunite juures või kui viimasega on juhtunud õnnetus, nagu pukside põlemine, rongi katkemine jne., siis võtab ta tarvitusele abinõud rongi seismapanemiseks (rongi pidurdamine, konduktorile märguandmine, vile, äärmisel juhtumisel — püssipaugu jne. abil).

Lisa nr. 11.

§ 241 juurde.

Soomusrongide ja nende vedurite liikumise määrused.

A. Üldmäärused.

1. Soomusrongide ja nende vedurite liikumine raudteedel sünnib maksvate tehniliste eksploatatsiooni-, signaalide- ja käesolevate määruste alusel.

2. Nõudmised soomusrongide ja nende vedurite liikumisele määramiseks esitatakse kindralstaabi poolt raudteevalitsuse eksploatatsiooni-direktsioonile vähemalt 6 tundi enne soovitud väljasõidu aega. Erakorralistel juhtumistel, kui nõutakse soomusrongide või nende vedurite viivitamata väljasõitu, korraldab eksploatatsiooni-direktsioon nende liikumisele määramist esimeses järjekorras.

3. Erakorralistel juhtumistel, kui ei ole võimalik soomusrongide liikumisele määramiseks pöörata keskasutuse poole, kuna asjaolud nõuavad soomusrongide kiiret väljasõitu, on soomusrongide rügemendi ülemal õigus nõuda kirjalikult või telegraafiteel saatejaama ülemalt soomusrongi või selle veduri kiiret väljasaatmist eesõigustatud korras reisi- ja

kaubarongide suhtes. Niisugune nõudmine tuleb jaamaülemal viivitamata täita. Nõudmisest teatab soomusrongide rügemendi ülem viivituseeta kindralstaapi ja nõudmise täitmisest jaamaülem — eksploatatsiooni-direktsioonile.

4. Soomusrongi või selle veduri kiire väljasõidu teostamiseks, ptk. 3 tähendatud asjaoludel, annab soomusrongide rügemendi ülema nõudmisel jaamaülem reserv- või manööverveduri ühes meeskonnaga soomusrongi vedurile soojavee andmiseks, manööverdamiseks, vee ja puude võtmiseks või soomusrongi vedamiseks selle väljasõidul.

5. Erakorralisel ajal, kui rongide liikumise kord läheb üle kaitseväge võimudele, sünnib soomusrongide liikumine eriliste juhtnõõride järele.

B. Soomusrongi koosseade.

6. Liikumisele määratud soomusrongi vedurite arv ja nende liik määratakse kindlaks soomusrongide rügemendi-, divisjoni- või rongiülema poolt, arvesse võttes vedurite tõmbejõudu ja rongi koosseadet.

7. Soomusrongi koosseadesse kuuluvad vagunid peavad vastama raudtee kabariidile, seepärast tulevad sulgeda soomusvagunite luugid liikumisel ning seisua ajal jaamades teiste rongide läbisõidul.

Soomusrong soomustatud vagunitega lastakse jaamades läbi ainult raudteevalitsuse poolt kindlaks määratud teid mööda.

8. Laskemoonaga, lõhke-, lämmastavate ning mürgiste ainetega laetud vagunid paigutatakse soomusrongi koosseadesse rongiülema juhatusel ja korraldusel.

9. Laskemoon ja lõhkeained veetakse võimalikult kinnistes vagunites, nende ainete veo määrustes ette nähtud korras (lisa nr. 9).

10. Õnnetuste ärahoidmiseks ei ole lubatud soomusrongi koosseades vedada vigaseid vaguneid.

11. Soomusrongi koosseades peab olema võimalikult iga seitsme kaubavaguni peale üks pidurvagun.

12. Klassvagunid paigutatakse võimalikult kokku; esimene ja viimane vagun rongis peab olema piduriga, rööduga tee poole pööratud.

D. Vagunite kokkuhaakimine ja vedurite rakendamine rongi külge.

13. Kõik soomusrongi kuuluvad vagunid haagitakse kokku omavahel kahekordsete siduritega.

14. Vedurid paigutatakse rongiülema äranägemise järele, kuid kaugemaa sõidu juures rongi etteotsa.

15. Esimene vedaja vedur haagitakse edaspidise käiguga, s.o. tendriga rongi külge ja korstnaga ettepoole, liikumise suunas, välja arvatud juhtumised, kui rong sõidab välja jaamast, kus puuduvad abinõud veduri pööramiseks.

16. Vedurid haagitakse rongi külge kahekordsete siduritega, kusjuures vedajaks on veduri sidur.

E. Rongi varustamine signaalidega.

17. Jaamast välja sõitev soomusrong varustatakse tarviliste signaalidega: rongi saba — kolme laternaga, s.o. ühe puhvri- ja kahe

küljelaternaga, mis rääitavad pimedal ajal tahapoole kolme punast tuld ja ettepoole kaht valget tuld; rongi pea — kahe laternaga, mis pimedal ajal ettepoole valget tuld näitavad.

Kui vedurid on rongi keskel, siis pimedal ajal varustatakse esimene vagun liikumise suunas kahe valge signaaltulega.

19. Rongide liikumist korraldajad isikud soomusrongi meeskonnast varustatakse päevaste ja öiste käsisignaalidega — lippudega, laternatega ja paukujatega.

G. Rongi koosseade järelevaatatus.

20. Soomusrong vaadatakse järele algjaamas enne väljasõitu jaama korraldaja või tema asemiku poolt, rongi korrapidaja ohvitseri ja tehnikakomando ülema juuresolekul. Järelevaatusel tuleb selgusele jõuda, et:

a) rong oleks õieti ja korralikult kokku seatud ja kokku haagitud;

b) rong oleks varustatud tarvilikkude signaaliabinõudega;

d) rongis pidurid töötaksid vabalt ja korralikult.

21. Soomusrongi tehnilist järelevaatust toimetatakse aegsasti enne väljasõitu raudteevalitsuse veojaoskonna ametniku ja rongi õlitaja poolt, sellekohaste juhtnõõride järele. Järelevaatuse juures peavad viibima rongi korrapidaja ohvitser ja tehnika-komando ülem.

22. Liikumise ajal korrapidaja ohvitser täidab rongijuhi kohuseid ning on vastutav rongi eest täielikult. Jaamades väljasõitu korraldab rongi korrapidaja ohvitser jaama korraldajalt saadud loaga.

H. Soomusrongide liikumine.

23. Liikumise kiirus teel oleneb liikumise otstarbest, kuid ei tohi olla suurem, kui see raudteevalitsuse poolt ette nähtud piirkondades tehniliste eksploatatsiooni määruste § 45 on lubatud.

24. Juhtumisel, kui vedurid asuvad rongi keskel, ei tohi sõidukiirus olla laiaroopalisel teel üle 25 kilomeetri, kitsaroopalisel teel üle 15 kilomeetri tunnis.

25. Kui vedurid asuvad rongi keskel, siis peab esimese vaguni pidurirõdul, rongi liikumise sihis, tingimata asuma signalist, kes teed järele valvab ja tarbekorral vedurijuhtidele märku annab. Rongi kinnipidamiseks või sõidukiiruse vähendamiseks antakse signaale paremalt poolt, arvates liikumise sihis, kuid kõverikkudel — kõveriku seestpoolt küljest.

26. Kui soomusrongi vedurit juhib kaitsevaelane, kes ei ole täielikult tuttav raudtee profiiliga, siis määratakse sellele vedurile raudtee poolt tee profiiliga tuttav saatja.

27. Soomusrongi väljasõidu järjekord ja liikumise algus määratakse kindlaks eksploatatsiooni-direktsiooni poolt tehniliste eksploatatsiooni määruste põhjal.

28. Teel seismajäänud rong piiratakse mõlemalt poolt otsast peatussignaalidega: laiaroopalisel teel — 700 meetri ja kitsaroopalisel teel — 600 meetri kaugusel (punased lipud, laternad punase tulega ja paukujad). Signaalide juures viibib signalist valvekorras. Rongi seismajäämisest jaamade vahel teatab korrapidaja ohvitser telefoniteel lähematesse jaamadesse.

29. Soomusrongi korrapidaja ohvitser — kui rongijuht, vedurijuhid, nende abid, rongiõlitajad, pidurdajad ja rongi kokkuseadjad talitavad rongi liikumise ajal ja kannavad vastutust raudteel maksvate määruste ja juhtkirjade põhjal.

30. Soomusrongiülema kirjalikul nõudmisel antakse soomusrongile sõjaministeeriumi arvel raudtee ladudest üldises korras kütte-, määrde- ja puhastusaineid ning rongide signaalid ühes varustusega, raudteevalitsuse poolt määratud hindadega.

Soomusrongi varustamiseks tarvisminev vesi antakse raudteevalitsuse poolt tasuta.

I. Soomusrongide liikumise kord kaitsevæe õppustel ja manöövritel.

31. Kui on tarvilik kaitsevæe manöövritel, õppustel jne. korraldada takistamatult liikumist korraga kas ühe või mitme soomusrongiga ühes või mitmes jaamadevahelises teepiirkonnas, pöörab kindralstaap kirjalikult või telegrafiteel sellekohase loa saamiseks raudteevalitsuse poole.

32. Raudteevalitsus teeb korralduse nõudmises loetletud jaamadevaheliste teepiirkondade sulgemiseks, rongide liikumisest vabal ajal ning lubab need jaamade vahed üle anda, rongide liikumise suhtes, soomusrongi rügemendi (divisjoni, rongi) ülema korraldusse.

Soomusrongide liikumist korraldab kas rügemendi (divisjoni, rongi) ülem isiklikult, või määrab selleks vastutava asjatundja, millest tuleb õigel ajal teatada vastavatele jaamaülematele.

Soomusrongi rügemendi (divisjoni) rongi ülemate korraldusse antakse üle raudteeliin,

mis asub väljaspool jaama semafori, s.o. jaama väljasõidu semaforist kuni naaberjaama sissesõidu semaforini, kuid üleandmisele ei kuulu jaamateed, mis asuvad jaama piirkonnas, semaforist — semaforini. Igasugused manööverdamised soomusrongidega jaama piirides jaama korraldaja loata on keelatud.

33. Jaamaülemad sulgemisele kuuluvates teepiirkondades, olles saanud p. 32 tähendatud raudteevalitsuse korralduse, sulgevad jaamade vahed rongide liikumiseks p. 34 ette nähtud korras.

34. Jaamade vahede sulgemine sünnib järgmiselt:

Jaamaülem, olles saanud soomusrongide rügemendi (divisjoni, rongi) ülemalt teadaande, et viimane soovib ühe või mitme soomusrongiga sulgemisele kuuluvale jaamadevahelisele peateele välja sõita, kutsub telegrafi (kitsaroopalisel teel telefoni) teel naaberjaama välja ning annab järgmise rongitelegrammi:

„Nr.....kell.....jaamaülemale. Viimanejaamast väljaläinud rong nr.....kell.....ja viimane sissetulnud rong nr.....kell..... Jaamadevaheline peatee rongidest vaba, lubage sulgeda seda rongide liikumiseks kell.....kuni kell..... peadirektori korralduse nr.....põhjal (allkiri).“

Naaberjaama ülem, olles saanud ülal-tähendatud telegrammi võrdleb seda jaama rongide telegrammi raamatuga ja kui leiab, et jaamade vahe on rongidest vaba, vastab.

„Nr.....kell.....jaamaülemale. Viimanejaamast välja läinud rong nr.....kell.....ja viimane sissetulnud rong Nr.....kell..... loen jaamadevahelise peatee rongi liikumiseks kell.....kuni kell.....suletuks (allkiri).“

Pärast nende telegrammide vahetust lõpetavad mõlemad jaamad omavahel rongitelegrammide vahetamise kuni sulgemise aja lõpuni. Kuid nad on kohustatud vahetpidamata jälgima soomusrongide liikumist ning üles tähendama rongitelegrammide (telefonogrammide) raamatusse iga üksiku soomusrongi väljasõidu aja suletud jaamade vahele, kui ka sealt jaama sissetuleku aja.

35. Pärast p. 34 ette nähtud korras jaamade vahede sulgemist, annab jaamakorraldaja väljasõitva soomusrongide rügemendi (divisjoni, rongi) ülemale kirjalikult teada, mis aja jooksul jaamade vahed on suletud raudteerongide liikumiseks. See teadaanne kantakse sisse rongitelegrammide (telefonogrammide) raamatusse järjekorranumbri all. Kirjalik teadaanne antakse järgmise sisuga: „Nr.....kell..... soomusrongi nr.....(või divisjoni, rügemendi) ülemale..... ja.....“

(jaama nimetus) (jaama nimetus)

jaamade vahe on raudteerongide liikumiseks kell.....kuni kell.....suletud, pealiin väljaspool jaamade semafore jääb suletud aja jooksul soomusrongide rügemendi (divisjoni, rongi) ülema korraldusse.....“

(allkiri ja jaama tempel)

36. Soomusrongi (või divisjoni, rügemendi) ülem on kohustatud, enne oma rongiga suletud jaamavahelisele peateele väljasõitmist kirjalikult jaama korrapidajale teatama:

„Nr.....kell.....jaamaülemale. Soomusrong nr..... sõidab.....jaamast välja kell.....“

(jaama nimetus)

ja..... jaamadevahelisele suletud peateele.....“

(rongi, divisjoni või rügemendi ülema allkiri ja pitsat)

Pärast selle teadaande kättesaamist korraldab jaamakorraldaja rongi jaamast väljalaskmist, teatab suusõnaliselt soomusrongiülemale, et jaama piirkonnast väljasõitmiseks ei ole takistust.

Soomusrongide väljasõiduks suletud jaamadevahelisele peateele ei anta kirjalikke sõidulubasid jaama korraldajate poolt. Rongid liiguvad p. 32 ette nähtud isiku korraldusel ja vastutusel. Jaama piirkonnas, semaforist semaforini, sünnib soomusrongide liikumine jaamakorraldaja korraldusel T.E.M. §§ 54, 56, 58, 59, 60 ja 69 ette nähtud korras.

37. Soomusrongiülem on kohustatud jaamadevahelisel peateel viibimise ajal valvama, et teele vigastusi ei tehtaks ega takistusi maha ei jäetaks, mis rongide liikumisele võiks olla hädaohtlik. Igast ettetulnud juhtumisest, nagu tee rikkest, veereva koosseade roobastelt mahaminekust jne., kuigi takistused kõrvaldati soomusrongi meeskonna poolt, peab soomusrongiülem sellest ikkagi jaamakorraldajale teatama, näidates ära, kus kohas (km ja piket) ja missugune õnnetus juhtus. Jaamakorraldaja teatab sellest teemeistrile, paludes viibimata tee järelevaatamist ja kordaseadmist, ning ei ava jaamavahet raudteerongide liikumiseks enne, kui ei ole saanud teateid teemeistrilt tee korrasoleku üle.

Teadaanne ülaltähendatud juhtumisest tehakse soomusrongiülema poolt võimalikult kohe, või vähemalt kohe peale rongi jaama jõudmist silmas pidades, et tee järelevaatamine ning selle kordaseadmine sünniks enne jaamadevahelise teepiirkonna sulgemise aja lõppu, et ära hoida raudteerongide kinni pidamist.

38. Suletud jaamadevahelisest teepiirkonnast võib soomusrong jaama sisse sõita ainult siis, kui sissesõidu semafor on avatud (Signaalide määruste § 18 ja T.E.M. §§ 56, 58 ja 59).

Jaamade sissesõidu semafori avamist nõuab soomusrong, andes märku pika vedurivilega. Kui, vaatamata antud märguvilele, jaama sissesõidu semafori ei avata, saadab soomusrongiülem käskjalaga jaamaülemale kirjaliku teela küsimuse: „Nr..... kell..... jaamaülemale. Lubage soomusrong nr..... jaama sisse sõita. Allkiri.“

Jaamakorraldaja, olles saanud selle laoküsimuse ja arvesse võttes jaama teede valmisolekut soomusrongi vastuvõtmiseks, avab sissesõidu semafori või viimase rikke puhul saadab käskjalaga kirjaliku vastuse: „Nr..... kell..... soomusrong nr..... ülemale. Jaama sissesõidu semafor on rikkes, luban soomusrongile nr..... jaama sisse sõita. Allkiri ja jaama tempel.“ Juhtumisel, kui on võimatu soomusrongi jaama teedele vastu võtta, teatab jaamakorraldaja kirjalikus vastuses lühidalt mittevastuvõtmise põhjusi, tähendades ära ligikaudselt aja, mil rongi vastuvõtmise takistused kõrvaldatakse.

39. Soomusrongi (divisjoni, rügemendi) ülem on kohustatud jaamadevahelise teepiirkonna sulgemise aja lõpuks oma rongiga, kas väljasõidu jaama tagasi või liikumise suunas järgmisse jaama sõitma ning kohe rongi sissetulekul jaamakorraldajale kirjalikult teatama, et rong on täies koosseades jaama jõudnud.

Kirjalik teadaanne antakse järgmise sisuga :

„Nr..... kell..... jaamaülemale. Soomusrong nr..... jaama jõudnud täies koosseades. Soomusrongi poolt raudteerongide liikumise avamiseks takistusi ei ole.....

(rongi, divisjoni või rügemendi ülema allkiri

.....“

ja pitsat)

Kui soomusrong mõnel erakorralisel juhtumisel ei saa määratud ajaks jaama tulla ja teed üldliikumiseks avada, siis p. 32 näidatud isikud on kohustatud sellest kas kirjalikult, telefoni või mõnel muul teel teatama lähema jaama ülemale. Teadaandes märgitakse takistuse põhjused ja aeg, millal soomusrong jõuab jaama ning vabaneb tee üldliikumiseks.

40. Soomusrongi (divisjoni, rügemendi) ülemalt saadud kirjalikud teated kleebitakse rongitelegrammide (telefonogrammide) raamatusse, vastaval leheküljel, neid sisse kandes järjekorranumbri all.

41. Jaamadevahelise peatee avamist raudteerongide liikumiseks toimetatakse järgmiselt:

Jaam, kuhu jaamakorraldaja teadmise järele viimane soomusrong, peale jaamadevahelise teepiirkonna sulgemise aja lõppu sisse tuli, olles kätte saanud p. 39 ette nähtud kirjaliku teadaande, kutsub välja naaberjaama korraldaja telegrafi (telefoni) aparaadil ja annab temale, oma rongitelegrammide (telefonogrammide) raamatusse p. 34 nõutud korra järele sisse kantud andmete põhjal, järgmise sisuga rongitelegrammi (telefonogrammi): „Nr..... kell..... jaamaülemale. Suletud..... ja..... jaamadevahelisele peatele on minu jaamast

välja sõitnud soomusrongid nr.nr.....
 ja sealt sisse sõitnud soomusrongid nr.nr.
Missugused soomusrongid on.....jaamast välja sõitnud ja sinna sisse sõitnud. Kas võib ja jaamavahelist peateed raudteerongide liikumiseks avada? (allkiri)“

Naaberjaama korraldaja, olles saanud eelpooltähendatud rongitelegrammi, selgitab äärmise ettevaatlikkusega selles telegrammis näidatud ja oma rongitelegrammide (telefonogrammide) raamatusse sisse kantud andmete põhjal, kas kõik suletud jaamadevahelisele peateele väljasõitnud soomusrongid — nii oma kui ka naaberjaamast — on sulgemise aja lõpuks jaamadesse koondunud ja jaamade vahe vaba. Kui selleks on olemas täiesti kindlad andmed, vastab omalt poolt rongitelegrammide raamatusse sisse kantud andmete põhjal rongitelegrammiga (telefonogrammiga): „Nr..... kell jaamaülemale. Suletud..... ja..... jaamadevahelisele peateele minu jaamast on välja sõitnud soomusrongid nr.nr..... ja sealt sisse sõitnud soomusrongid nr.nr.loen ja..... jaamadevahelise peatee rongide üldliikumiseks avatuks (allkiri).

Kui oma- ja naaberjaama rongitelegrammide raamatusse sisse kantud andmete kontrollimisel selgub, et suletud jaamadevaheliselt peateelt veel kõik sinna välja sõitnud soomusrongid ei ole jaamadesse jõudnud, ei anna jaamakorraldaja jaamade vahe avamiseks luba, enne kui viimane soomusrong jaama jõuab

ja jaamadevahelise peatee avamiseks igasugune takistus on kõrvaldatud.

42. Jaamad, mis ei võta osa hariliku liikumise juures ajutiselt rongitelegrammide vahetusest, peavad olema sulgemise aja väl- tusel alalises tegevuses, ning p.p. 34—41 ette nähtud korras jaamade vahede sulgemist ja avamist omavahel iseseisvalt toimetama. Näiteks, kui raudtee peadirektori poolt on lubatud soomusrongidele kasutamiseks üle anda piirkond Valgast kuni Irboskani, sule- takse ja avatakse Valga-Karula jaamade vahe Valga või Karula jaama ülema poolt. Karula- Antsla jaamade vahe — Karula või Antsla jaama ülema poolt jne.

43. Liini teenijatele, töölistele ja üle- sõidukoha vahtidele suletud tee piirkonnas, antakse ehitusdireksiooni liini jaoskonna juha- taja korraldusel sellekohased juhtnöörid ette- vaatuse-abinõude tarvitusele võtmiseks soomus- rongide hädaohuta liikumise võimaluseks.

44. Soomusrongide liikumine suletud tee piirkondades peab sündima suurima ettevaa- tusega, käsitades sealjuures kõiki võimalikke ettevaatuse- ja hoiatuse- abinõusid, rongide kokkupõrgete ärahoidmiseks.

Sõjamineisterium on vastutav kõikide õnne- tute juhtumiste ja kahjude eest, mis tulevad ette soomusrongide ja nende vedurite liiku- mise tagajärjel suletud tee piirkondades.

Lisa nr. 12.
§ 241 juurde.

Määrused sanitarvagunite ja -rongide kohta.

1. Kaitseväl tarvisminevad sanitarrongid ja -vagunid määratakse lisa nr. 18 ette nähtud korras.

Kaitseväele määratud sanitarrongid ja sanitarvagunid kuuluvad administratiivselt ja majanduslikult Sõjaväe Tervishoiuvalitsuse korraldusse.

2. Määratud rongide ja vagunite vastuvõtmine ning tarvilikkude paranduste ja täienduste kindlakstegemine sünnib komisjoni poolt. Komisjoni kutsub kokku Sõjaväe Tervishoiuvalitsus ja selle koosseisu kuuluvad kindralstaabi, Sõjaväe Tervishoiuvalitsuse ja raudteevalitsuse esindajad. Vagunite seisukorra ja kõlblikkuse üle sõja-sanitar otstarbeks seatakse kokku akt kolmes eksemplaris, millest üks eksemplar jääb kindralstaabile, teine Sõjaväe Tervishoiuvalitsusele ja kolmas raudteevalitsusele.

3. Kui rong või vagunid vajavad sõja-sanitar otstarbeks erilist sisseseadet, tähendatakse aktis üksikasjaliselt, missugune sisseaad on tarvilik. Vagunite varustamine sisseseadetega sünnib raudteevalitsuse korraldusel p. 5 kohaselt.

4. Sanitarvagunite sisseseade abinõud hoitakse rahuajal tagavarana raudtee ladudes või valmistatakse raudtee poolt vagunite sisseseadmisel. Missuguseid sisseseade abinõusid ja kui suurel arvul raudtee on kohustatud tagavaras pidama, või vaguni sisseseadmisel oma töökodades tegema, määratakse kindlaks Sõjaväe Tervishoiuvalitsuse nõudmisel, kokkuleppel kindralstaabi ja raudteevalitsusega.

5. Sanitarvagunite üleandmine kaitseväele, nende vagunite remonteerimine ja remondi ajaks uute vagunite saamine ning sellel alal igasuguste arvete õiendamine sünnib Vabariigi Valitsuse otsuse põhjal 13. apr. 1923 a., R.T. nr. 57/58 — 1923 a. (lisa nr. 18).

Kui on tarvilik erakorralisel juhtumisel raudtee poolt remonteeritavate sanitarvagunite asemele antud harilikkudes vagunites teha mõningaid sisseseade töid, siis toimetatakse need raudtee korraldusel sõjaministeeriumi kulul.

Enne remonti saatmist vaadatakse vagunid raudtee poolt järele ja seatakse kokku akt tarvisminevate paranduste üle, mis kinnitatakse kindralstaabi ja Sõjaväe Tervishoiuvalitsuse esindajate allkirjadega. Kui vaguni remont on lõpetatud, seatakse kokku raudtee poolt akt, milles tähendatakse ära üksikasjaliselt tehtud tööd. Akt kinnitatakse samuti kindralstaabi ja Sõjaväe Tervishoiuvalitsuse esindajate allkirjadega.

6. Sanitarvagunid, nii tühjad, kui haavatutega ja haigetega, veetakse edasi esimeses järjekorras kõigi liikumasolevate rongidega. Sanitarvagunite liikumist korraldavad kohalikud raudtee piirkonna komandandid või nende puudumisel jaamaülemad. Nõudmised sanitarvagunite veoks esitatakse algjaamas — vähemalt 3 tundi enne rongi väljasõitu, vahejaamades — vähemalt 2 tundi enne rongi väljasõitu depoojaamast.

Sõjaväe Tervishoiuvalitsus on kohustatud kindralstaabile teatama, kelle käsutada on sanitarvagunid.

Sanitarvagunite vedu sünnib kaitseväge veokirja põhjal.

7. Sanitarvagunite tagasiandmine raudteele sünnib p. 2 ettenähtud korras. Kokku-seatud aktis üleantav vaguni inventar loetletakse üksikasjaliselt, ära näidates missugused tööd on tarvilikud, et vagunit esialgsesse seisukorda seada. Vaguni sõja-sanitar sisseseadete

suhtes määrab komisjon, missugused sisse-
seade abinõud on kõlbulikud, missugused vaja-
vad parandust ja missugused abinõud on
kõlbmatud. Nimetatud aktiga antakse ühtlasi
sisseseade abinõud raudteele alalhoidmiseks.

Lisa nr. 13.
§ 241 juurde.

**Määrused kaitseväe mootordresiinide
raudteel liikumise korra kohta.**

1. Kaitseväele kuuluvate mootordresiinide
liikumine raudteedel ametasjus sünnib üldiste
liikumise määruste järele, mis maksivad ron-
gide või üksikute vedurite liikumise kohta.

Dresiinide läbilaskmine sünnib esimesel
võimalusel, raudtee vabaoleku ajal rongidest.

2. Nõudmised, telegrammid või telefonog-
rammid mootordresiinide liikumisele mää-
ramiseks esitatakse väeosajlemate, soomus-
rongide divisjoni või rongiülema poolt vastava
jaama ülemale hiljemalt 2 tundi enne soovitud
dresiini väljasõitu.

3. Nõudmistes mootordresiinide liikumi-
seks määramise kohta tähendatakse:

- a) sõidu algus ja lõpp;
- b) sihtjaam ja kui peatus on jaamade
vahel, siis lõpu kilomeeter;
- d) mootordresiini maksimaalne kiirus tun-
nis.

4. Kaitseväe mootordresiinide liikumine
raudteel sünnib tasuta.

5. Kaitseväe mootordresiin võib liikuda
ainult raudteevalitsuse poolt eksamineeritud
dresiinijuhi juhatusel, tehniliste liikumise

määruste, signaalide määruste ja käesolevate määruste alusel.

Mootordresiini juhilt on nõuetav selle sõiduriista tehnilise ehituse täielik tundmine.

6. Enne dresiini väljasõitu dresiinijuht on kohustatud järele vaatama, et dresiin tehniliselt oleks täiesti korras ning pidur ja signaalid töötaksid korralikult.

7. Mootordresiin võib jaamast välja sõita ainult naaberjaamast telegrafi või telefoni teel saadud ja korrapidaja poolt välja antud kirjalikul loal üldise rongide liikumise korra järele.

Sõidu puhul jaamade vahele varustatakse dresiinijuht sõiduks teeloaga sinna ja tagasi. Teeloal muuseas tähendatakse jaamavahe kilomeetri number, kui kaugemale kavatsatud sõita, ja aeg, millal dresiin peab tagasi jõudma saatejaama.

8. Saatejaama korrapidaja on kohustatud dresiinijuhile andma teateid lähemal tundidel liikumas olevate rongide üle. Samuti ta on kohustatud kirjalikult hoiatama igasuguste jaamavahedel korraldatavate tee ehituste või parandustööde üle, mis dresiini liikumist võivad takistada või piirata.

Kõik hoiatused märgib jaamakorraldaja dresiinijuhile väljaantavasse teeloasse.

Piirkondades, kus on tarvitusel sauaparaadid, antakse välja dresiinijuhile allkirja vastu eriline hoiatuste leht.

9. Dresiini tagasisõidul saatejaama või sisseõidul sihtjaama dresiinijuht on kohustatud jaamakorraldajale viibimata teatama dresiini kohalejõudmisest.

10. On keelatud mootordresiini jätta järelvalveta peateele või jaama teedele.

11. Teel viibimisel dresiin peab olema varustatud päeval — mõlemale poole näitava punase diskusega või punase signaallipuga; öösi, samuti uduse ilmaga — punase tulega, laternaga, ning dresiinijuht — üheskantava telefoniaparaadiga, millega tarbekorral võib anda teateid liinilt lähemale jaama korraldajale juhtumistest dresiiniga.

12. Dresiini rikkimineku tagajärjel tee sulgemise ärahoidmiseks tuleb dresiin teelt kõrvaldada, kui teda ei ole võimalik edasi toimetada õigeks ajaks kuni lähema jaamani. Dresiini kõrvaldamiseks teelt selle väljasõidul peale dresiinijuhi peab olema kaasas vähemalt üks sõitja tarvilikkude abinõudega.

13. Dresiini teelt kõrvaldamisest dresiinijuht on kohustatud viibimata teatama telefoni teel või kirjalikult lähema jaama korraldajale ära tähendades koha (missuguse kilomeetri peal), kus dresiin kõrvaldati, kõrvaldamise põhjus ja tee seisukord rongide liikumise võimaluse suhtes. Ühtlasi tuleb ära saata sau või teeluba. Pärast teadaannet dresiini edasiliikumine on võimalik ainult uue teeloa põhjal.

14. Mootordresiinid võivad välja sõita ka rongide kannul, kusjuures tuleb silmas pidada üldist, rongide kohta maksvat kannulsaatmise korda.

15. Telegrafi ühenduse katkemisel on mootordresiinide liikumine võimaldatud samas korras, nagu see rongide liikumise määrustes ette nähtud, see tähendab, paarisnumbrite sihis sõitvatel mootordresiinidel on jaamadest väljasõiduks eesõigus, kuna umbpaaris sõit-

vaid dresiine tuleb kinni pidada kuni teeloa saamiseni naaberjaamast.*

16. Õnnetuil juhtumistel dresiiniga, nagu tema teelt kõrvaesõidu puhul või kokkupõrgetel teiste raudteel liikuvate veoriistadega, kus võivad ette tulla tee vigastused, samuti kõigil erakorralistel juhtumistel, mis ühenduses mootordresiinide liikumisega, kuid mis käesolevates määrustes ei ole ette nähtud, tuleb käsitada üldiseid rongide tehnilise liikumise määrusi.

Lisa nr. 14.
§ 241 juurde.

Määrus rongide ja vedurite liikumise korra kohta Tapa kaitseväe haruteedel.

1. Tapa kaitseväe harutee koosneb kahest teest (nr. nr. 1 ja 2) ja kolmest lahkteest.

Tee nr. 1 algab Tapa jaama teise tagavara-tee pöörangust nr. 62 ja lõpeb Tapa asunduse juures kolme lahkteega. Teeharu pikkus on 1,7 km.

Tee nr. 2 algab Tapa-Lehtse liinil saja kaheksakümne esimesest kilomeetripostist ning lõpeb kaitseväe teeharu teise kilomeetriposti juures. Tee pikkus on 1 km.

2. Rongide ja vedurite liikumine Tapa kaitseväe haruteel sünnib üldiste raudtee tehnilise liikumise ja signaalide määruste järele alljärgnevate täiendustega.

3. Teel nr. 1, Tapa jaama pöörangust nr. 62—250 m Tapa asunduse poole, on semafor ja lukustatud kaitsepakk, millest rongid või vedurid võivad mööda sõita ainult nende lahtiolekul.

4. Tee nr. 2 liikumise avamiseks tuleb saja kaheksakümne esimese kilomeetri peal, Tapa-Lehtse liinil pöörang nr. 64 peateesse panna, ning lahti teha teel nr. 2 pöörang nr. 63 ja kaitsepakk. Mõlemad pöörangud on varustatud punaste diskustega.

5. Pöörang nr. 64 normaalses seisukorras on otsesihis pealiiniga, kusjuures diskus on pööratud serviti pealiini sihis. Kui pöörang on pandud tee nr. 2 sihis, siis asub punane diskus pealiinile risti ning näitab öösel punast tuld pealiini sihis.

6. Pöörang nr. 63 normaalses seisukorras on otsesihis tee nr. 2, kusjuures punane diskus on pööratud risti teeharule ning näitab viimasele öösel punast tuld. Kui pöörang on pandud väljasõiduks peateele, siis seisab diskus serviti tee nr. 2 sihis.

Mõlemad pöörangud nr. nr. 63 ja 64 on varustatud lukkudega, mille võtmed hoitakse Tapa jaama korraldaja käes.

7. Rongid ja vedurid liiguvad kaitseväe haruteel soomusrongide rügemendi-, divisjoni- või rongiülema korraldusel.

8. Rongi või veduri Tapa jaama saatmisel teed nr. 1 mööda, teatab sellest soomusrongide rügemendi korrapidaja ohvitser Tapa jaama korraldajale telefoni teel või kirjalikult, mille järele viimane korraldab semafori ja kaitsepaku lahtitegemist ning rongi või veduri vastuvõtmist jaama teedel. Kaitsepakk lukustatakse viibimata pärast rongi või veduri möödasoitmist. Semaforist ja kaitsepakust mööda sõitnud rong või vedur peatub uuesti Tartu tagavara tee pöörangu nr. 62 piiritulba

juures, kus on üles seatud alaline punane diskus. Piiritulba juurest võib edasi sõita ainult jaama poolt rongile või vedurile vastu saadetud saatja korraldusel.

9. Tapa jaamast rongi või veduri saatmisel teed nr. 1 mööda, küsib Tapa jaama korraldaja soomusrongide rügemendi korrapidajalt ohvitserilt telefoni teel nõusolekut ja saadab rongi või veduri Tartu teise tagavara tee pöörangu nr. 62 juures oleva punase diskuse juurde, kus rongi või veduri edasisaatmine sünnib soomusrongide rügemendi korrapidaja ohvitseri korraldusel.

Rongi või veduri saatmisel teele nr. 2, jaama korraldaja küsib selleks luba soomusrongide rügemendi korrapidajalt ohvitserilt ülaltähendatud korras. Luba saades nõuab ta harilikus korras Lehtse jaamast teeloa, teadustades, et vedur 181 km peal oleva pöörangu kaudu kaitseväe tee harule sõidab, ning võtab välja saua.

Veduri või rongi saatmisel Tapa jaamast kaitseväe teele nr. 2, Tapa jaama korraldaja annab kaasa vedurijuhile: Tapa ja Lehtse jaamade vahelise saua, Tapa asunduse teeloa ja pöörangute nr.nr. 63 ja 64 ning kaitsepaku võtmed.

Veduri või rongi saatmisel Tapa as. tee nr. 2 mööda Tapa või Lehtse jaama, soomusrongide rügemendi korrapidaja ohvitser teatab sellest punkt 8 ettenähtud korras Tapa jaama korraldajale, mille järele viimane teatab, kas tee on vaba. Tee vabaoleku puhul korraldab jaamakorraldaja kaitsepaku avamist, nõuab loa tähendatud korras Lehtse jaamalt ja saa-

dab pöörangu nr. 63 juurde soomusrongi vedurijuhile sauva ja kaitsepaku võtmed.

10. Ajal, kui tee nr. 2 liikumiseks avatud, on pöörangutel nr. nr. 64 ja 63 pööranguseadja. Pööranguseadjad alluvad Tapa jaamale. Pöörang nr. 1 Tapa asunduses on soomusrongi rügemendi korralduses.

11. Tapa jaamast saadetava rongi vedurijuht, olles kätte saanud Tapa jaama korraldajalt Tapa-Lehtse vahelise sauva, teeloa ja võtmed, sõidab välja saja kaheksakümne esimese kilomeetri peale, kus pärast pöörangut nr. 64 ülesõitmist peatub ning pöörangu võtmed ära annab sealolevale pööranguseadjale. Pööranguseadja avab pöörangute nr. nr. 64 ja 63 lukud, seab pöörangud sõiduks Tapa asundusse ning laseb rongi läbi. Pärast läbisõitu seab pöörangu nr. 64 peateel otsestisid ja pöörangu nr. 63 umbteele nr. 2. Mõlemad pöörangud lukustatakse pärast tarvitamist.

Pärast pöörangutest nr. nr. 64 ja 63 läbisõitmist vedurijuht, olles tagasi saanud pööranguseadjalt nende pöörangute võtmed, sõidab Tapa asundusse, kus peatub pöörangu nr. 1 juures. Soomusrongi pööranguseadja seab pöörangu sissesõiduks ning laseb rongi läbi, pöörangu taha. Pärast seda seab pöörangu nr. 1 seisakusse Tapa asundusest Tapa jaama.

12. Soomusrongi rügemendi korrapidaja ohvitser, olles saanud Tapa jaama korraldajalt loa rongil või veduril peateele sõitmiseks tee nr. 2 mööda, annab sellest teada soomusrongile või vedurile, kes tee nr. 2 lõpule pöörangu

nr. 63 juurde sõidab ning seal ootama jääb saua ja kaitsepaku võtmeid.

Olles saanud saua ja võtmed laseb veduri-juht pööranguseadjal kaitsepaku avada ja pöörangud seadida väljasõiduks peateele. Pärast peateele väljasõitmist annab võtmed üle roopaseadjale ning sõidab siis kas Tapa või Lehtse jaama sihis. Pööranguseadja on kohustatud pöörangud seadima punkt 11 näidatud normaal seisakusse, pärast seda kaitsepaku ja pöörangud kohe lukustama ja võtmed viima Tapa jaama korraldajale.

13. Juhtumisel, kui soomusrongide vedurid Tapa asunduses ei ole, siis:

a) pöörangu nr. 1 võtmed hoitakse sel ajal Tapa jaama korraldaja käes;

b) luba haruteele sõitmiseks jääb soomusrongi rügemendist küsimata;

d) vedurijuht saab Tapa teebarule sõitmiseks loa asemele kaasa pöörangu nr. 1 võtmed ning kirjaliku hoiatuse, et Tapa asunduses pöörang nr. 1 on valveta;

e) pöörang nr. 1 seadmine tehakse veduri meeskonna poolt ning vedurijuht vastutab selle eest, et pöörang pärast tarvitamist oleks seatud normaal seisakusse ja lukustatakse;

g) pöörangust nr. 1 — 50 m kaugusel Tapa asunduse poole suletakse tee punase signaaliga;

h) pöörangu ja punase signaali korras-hoidmist toimetab raudteevalitsuse ehituse direktsioon.

14. Kaitseväe haruteele määratud kaitseväe vagunid antakse jaama veduri poolt Tartu tagavara-umbteele, kust nad soomusrongide rügemendi veduri poolt ära viiakse. Vagunite

andmisest umbteele teatatakse telefonogram-
miga soomusrongide rügemendi korrapidajale
ohvitserile.

15. Kaitseväe vagunite edasitoimetamine
kaitseväe haruteel raudtee veduriga sünnib
maksva tariifi järele.

Pealelaetud või tühjendatud vagunid saa-
detakse viibimata Tapa jaama, kus nad jaama
poolt p. 8 ette nähtud korras vastu võetakse.

Lisa nr. 16.
§ 392 juurde.

Kinnise kaubavaguni kinnitatud sisse-
seadete kirjeldus (vaata joon. nr. nr. 47—50).

1. Lavatsite liistud (vaata joon.).

Lavatsite liistud kinnitatakse horisontaal-
selt lapiti vaguni seinte sisekülje külge, üle-
mised liistud — 1143 mm ja alumised —
laiaropalisel raudteel — 432 mm ja kitsa-
roopalisel — 430 mm kõrgusele, arvates
põrandapinnast kuni liistude pealmiste ser-
vadeni. Liistud kinnitatakse mitte vähem
kui 100 mm puukruvidega või naeltega vaguni
külgpostidele, kusjuures kruvide pead suru-
takse hästi puu sisse. Iga alumine liist on
kinnitatud vaguni nurgaposti, kahe vaheposti
ja ukseposti külge à kahe kruviga, ülemine
liist nurgaposti ja kahe vaheposti külge à
kahe kruviga ning ukseposti külge — ühe
kruviga. Ülemised liistud toetuvad sisemistele
uksepiitadele, kuna alumised nendest läbi
lähevad kuni piida välisääreni.

Lavatsite liistud valmistatakse lauast 228
mm laiad ja 51 mm paksud. Alumised liistud

Eesti Vabariigi

raudteed.

Eksploatatsiooni

direktsioon.

I k ü l g

Lisa nr. 15.
§ 286 juurde.

Vagunite sisseadete ja laadimisabinõude nimekiri.

Nr.....

Jaam 19...a, kuu päev. Rong nr.....
kuni jaamani vetavale
(kaitsevõie osa või asutuse nimetus)

.....
on üle antud:

223

Sisseadete ja laadimis- Sillad

abinõude arv nr. 1

Mär- Seletus nimekirja kokkuseadmise

kohta kused

Vagu-
nite
nr.nr.

Istelauad

Rinnapuud

Püsside
hammaspuud

Ahjud

Aknaraamid
klaasidega

Ämbrid

Laternad

Jalarauad

Talad

Kilbid

Sild nr. 1

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

1) Nimekirja 1. külje täidab saatejaama ülem, kes lahtrites 2—11 märgib abinõude arvu, millega vagunid on varustatud.

II külg

Üleandmised olid puudu järgmised väljaantud sisseseeded ja abinõud.

Vagu- nite nr.nr.	Sillad nr. 1	Kogu- summa Mär- peale kused	Seletus nimekirja 2. külje kokkuseadmise kohta.
1	Istelanud		
2	Rinnapund		
3	Püsside		
4	hammaspund		
5	Ahjud		
6	Aknaraamid		
7	klaasidega		
8	Ambrid		
9	Laternad		
10	Jalaruud		
11	Talad		
12	Kiibid		
13	Sild nr. 2		
14			
		Kr. s.	

1) Sihtjaamas, pärast ešeloni malaadimist, loetakse üle vagunid, nende sisseseeded ja laadimisabinõud. Ülelugemist toimetavad: ühiselt raudtee ametnik ja esiküljel tähendatud vastuvõtja, raudtee piirkonna komandandi esindaja juuresolekul. Ülelugemise tagajärjed tõendatakse allkirjadega.

2) Üks eksemplar nimekirjast saadetakse raudteevalitsuse eksploatatsiooni direktsooni, üks eksemplar — veetava väeosa ülemale.

3) Iga rikutud sisseseade ja laadimisabinõu kohta tuleb akti kokuseadmisel ära märkida, mis põhjusel ja kelle süü läbi rike on tekkinud.

Asjade rike seisab järgmises:

Summa peale
Hind Kr. s.

Muud sisseseaded ja abinõud on täies korras tagasi saadud.

Andis üle:
Võttis vastu:	Jaama ametnik
	Rongijuht
	Oli juures:

2) Enne ešeloni laadimist määratud vastuvõtja koos raudtee esitajaga raudtee piirkonna komandandi juuresolekul loeb üle vagunite sisseseaded ja laadimise abinõud, mida allkirjadega tõendatakse.

3) Kui tühe rongiga saadetakse inimesi ja varandust mitmesse jaama, siis tehakse eraldi nimekiri iga erijaama määratud rongi koosseade peale.

4) Üks eksemplar nimekirjast antakse ešeloni ülemale, teine saadetakse tühes veokirja talongiga sihtrajama, kuna kolmas jääb saatejaama.

Kõik ülaltähendatud varustusabinõud on täiel arvul ja korras tarvitada antud veetavale kaitsevää osale või asutusele.

Andis üle: jaama ametnik

Rongijuht

Võttis vastu:

Juures oli:

ulatuvad vaguni otsast kuni ukseni, ülemised — on ukse piida laiuse võrra lühemad. Liistusse on lõigatud 114 mm kaugusel vaguni otsast, õnar „a“, mille laius on 63 mm ja sügavus 102 mm. Õnar on määratud püsside hoidlaua paigutamiseks.

Ülemisse liistu on lõigatud veel õnar „b“, mis ulatub vaguni otsaseinast kuni õnarani „a“ ja on 76 mm võrra madalam laua ülemisest äärest. Nimetatud õnarasse asetatakse püsside hammaspuu.

Ülemistesse liistude uksepoolsesse otsa hobuste lasingute jaoks on lõigatud õnar „d“, mille laius 63 mm ja sügavus laiaroopalise raudtee vagunis — 135 mm ja kitsaroopalisel raudteel — 127.

2. Riiulite liistud.

Riiulite liistudeks on 228 mm laiad, 51 mm paksud ja laiaroopalisel raudteel 824 mm ning kitsaroopalisel 820—1020 mm pikad laudad. Liistud kinnitatakse ühe otsaga põigiti ülespoole, vaguni nurka külgseinte külge, laiaroopalise raudtee vagunis 1607 ja kitsaroopalise raudtee vagunis — 1250—1450 mm kõrgusel pöranda pinnast, arvates liistu alumise otsa alumisest servast. Liistu üks ots on kinnitatud kolme vähemalt 102 mm puukruviga vaguni nurgaposti ja teine ots samasuguse kolme kruviga lähema vaheposti külge. Riiulite liistu ülemine ots asetatakse vaguni seinale nii kõrgele, et riiuli peale mahuvad tarbekorral pooled §§ 399 ja 401 ette nähtud istelaudadest ning et nad seejuures hobuste seismist ei segaks. Liistu ülemisse äärde on tehtud väike kolmekandiline lõige

„a“, tagumise riiuli laua kindlaks paigutamiseks.

3. Sisemised lisapiidad.

Ukse piitade külge kinnitatakse seespoolt lisapiidad, 51 mm paksusest lauast. Vasakpoolse lisapiida ülemisse otsa on lõigatud aste „a“, laiusega laiaroopalisel raudteel 63 mm ja kitsaroopalisel 42 mm, mis on määratud hobuste lasingute jaoks, parempoolisel lisapiidal ülemises otsas on põiklõige „b“, lasingu pööra mahutamiseks.

Vasakpoolse sisemise lisapiida vasakusse külge on lõigatud pesa „d“, mõõtudega 425 mm × 51 mm × 25 mm; parempoolsesse — pesa „e“: laiaroopalisel raudteel — 146 mm × 51 mm × 25, ja kitsaroopalisel raudteel — 140 mm × 42 mm × 25 mm suuruses. Mõlemad pesad on uste rinnapuude tarvis. Pesade alumine pind on tehtud ettepoole väikese kallakuga. Lisapiidad kinnitatakse vähemalt 102 mm puukruviga või naeltega seinale külge, kusjuures parempoolne on kinnitatud kolme ja vasakpoolne — nelja naelaga.

4. Lavatsite liistude toed.

Iga lavatsi liist asetub kahele toele, mille läbimõõt on 76 mm × 51 mm. Alumised toed ulatuvad põrandalt kuni alumise lavatsi liistuni ja kinnitatakse järgmiselt: otsmine tugi — vaguni nurka, lapiti vastu vaguni külgseina; uksepoolne tugi — lapiti vastu ukse piita.

Ülemise lavatsi liistu toe pikkus on võrdne kaugusele alumise lavatsi liistust kuni ülemise lavatsi liistuni. Otsmine tugi asub alumise lavatsi liistu toe kohal ning on kinnitatud

nagu eelminegi. Uksepoolne tugi on kinnitatud lapiti vastu vaguni külkseina, servaga vastu ukse lisapiita. Toed kinnitatakse seina külge vähemalt 76 mm naeltega.

5. Pöörad.

Hobuste lasingute hoidmiseks on parempoolsete uksepiitade külge kinnitatud pöörad, mis püstjoones seistes sulgevad täiesti õnara avause, nii et pööra põiklõige „d“ asetub ukse lisapiitade põiklõikesse „b“.

Pööra suurus on: pikkus 317 mm, laius — 139 mm ja paksus 51 mm, pöör asub seinalaudadega ühel pinnal.

Pöör kinnitatakse uksepiida külge poldiga, mis läheb läbi ukse piida ja nurkraua.

6. Laterna varnad.

Laternate riputamiseks kinnises kaubavagunis kummagi ukse kohale vaguni lae äärmise sidepuu külge on kinnitatud kaks varna. Varnad asetatakse 111 mm kaugusele kummagile poole keskmist laetuge ja umbes 75 mm kaugusele ülaltähendatud sidepuust. Kitsaroopalisel raudteel võivad varnad puududa; niisugusel korral kinnitatakse laternaelaga.

Lisa nr. 17.
§ 393 juurde.

Kinnise kaubavaguni lahtise sisseseadete kirjeldus (vaata joon. nr.nr. 51 ja 52).

1. Istelaud.

Istelaua mõõdud on järgmised: pikkus võrdne vaguni laiusele, s.o. laiaroopalisel raudteel — 2743 mm ja kitsaroopalisel raudteel

8. Ahjud (vaata joon. nr. 36).

Ahjud on malmist või plekist. Ahju suitseavause äärte külge kinnitatakse korsten, mis ulatub välja vaguni aknast.

Lisa nr. 18.
§ 440 juurde.

Määrus raudteede korraldamise kohta sõjaliste nõuete kohaselt.

1. Teedeministeerium on kohustatud:

a) sõjaministeeriumi nõudmisel sõjalisteks otstarveteks tarvisminevaid haruteid ehitama — laiaroopalisel raudteel kuni 2 km ja kitsaroopalisel kuni 5 km pikkuseni ja neid ning olemasolevaid haruteid sõjaministeeriumi nõudmisel liikumiseks korras hoidma;

b) uute raudteede ehitamise kavade väljatöötamisel arvesse võtma sõjaministeeriumi nõudeid ja sooviavaldusi;

d) sõjaministeeriumi kavade järele jaamades pidama tarvilisel arvul tagavarateid ja veerevat koosseadet, kaitseväe laadimiseks ehitama jaamaplatvorme ja laadimiskohti, soetama ja tagavaraks hoidma vagunite sisseseadeid ja abinõusid kaitseväelisteks vedudeks (istelaudu, jalaraudu, laternaid, ämbreid, laadimissildu, laadimisabinõusid jne.).

2. P. 1 nimetatud otstarveteks tarvisminevad kulud kaetakse teedeministeeriumi eriti selleks määratud krediitidest, kusjuures sõjaministeerium oma kavatsustest ja nõuetest järgmise eelarve-aasta peale on kohustatud teedeministeeriumile teatama 1. juuliks.

3. Sõjaministeeriumile alaliselt tarvisminev raudtee veerev koosseade (soomusrongide, remontrongide, sanitarrongide, liikuvate par-

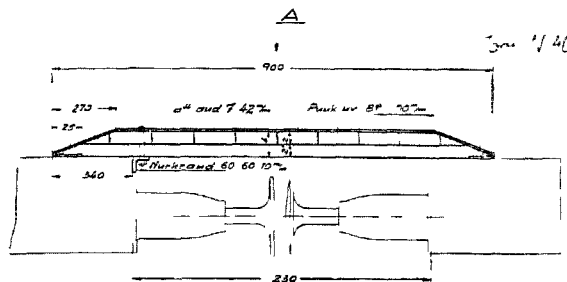
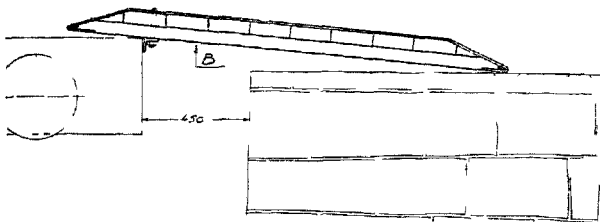
kide jne. vagunid ning vedurid) antakse üle sõjaministeeriumile rahuajal Vabariigi Valitsuse otsusega, sõjaajal ülemjuhataja nõudmisel.

Sõjaministeeriumile alaliseks tarvitamiseks üle antud vedurite ja vagunite vastu, mis spetsiaal sisseseade abinõudega varustamiseks või remonti antakse, teedeministeerium on kohustatud asemele andma sõjaministeeriumile korraldustöö kestvuse ajaks vastaval arvul liikumiseks täitsa korralikke vedureid ja vaguneid p.p. 4 ja 5 kindlaks määratud alustel.

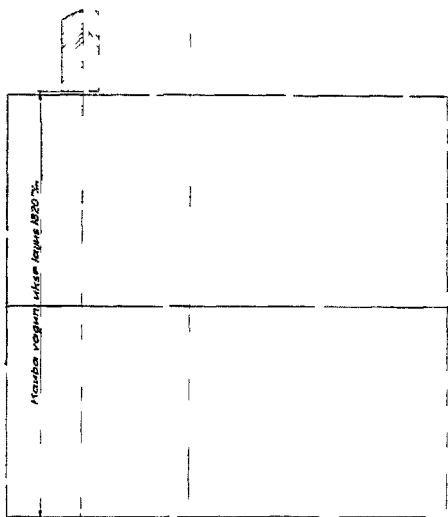
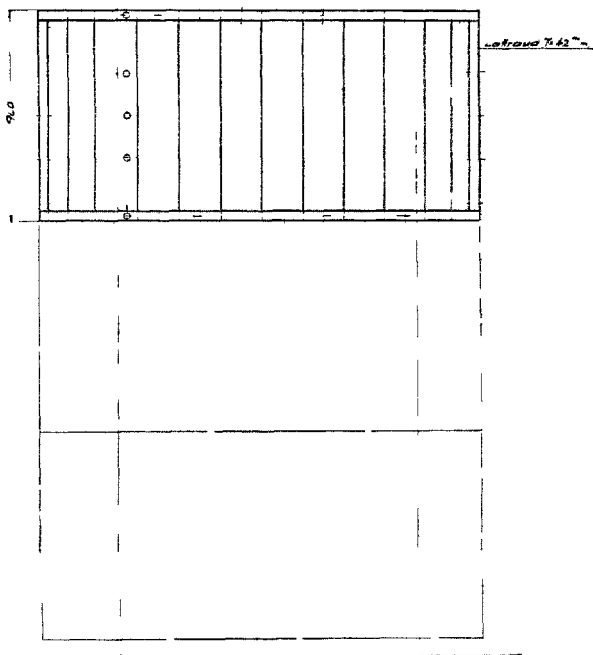
4. Sõjaministeeriumile punkt 3 alusel üle antud veereva koosseade eest rendiraha ei arvata.

5. P. 3 ette nähtud korras sõjaministeeriumile tarvitamiseks üle antud vedurite ja vagunite kapitaal- ja keskmise remondi kulud tasutakse sõjaministeeriumi poolt proportsionaalselt sellele ajale, mis nemad sõjaministeeriumi tarvitada on olnud remondi tähtaja jooksul. Jooksev remont sünnib sõjaministeeriumi korraldusel ja kulul.

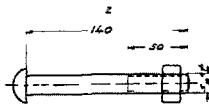
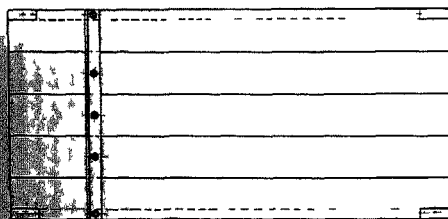
6. Kõik käesoleva määruse täitmisest tekkivad kulud, mille tasumise kord „Määruses“ ei ole eriti kindlaks määratud, tasub sõjaministeerium.

vaade A poolt

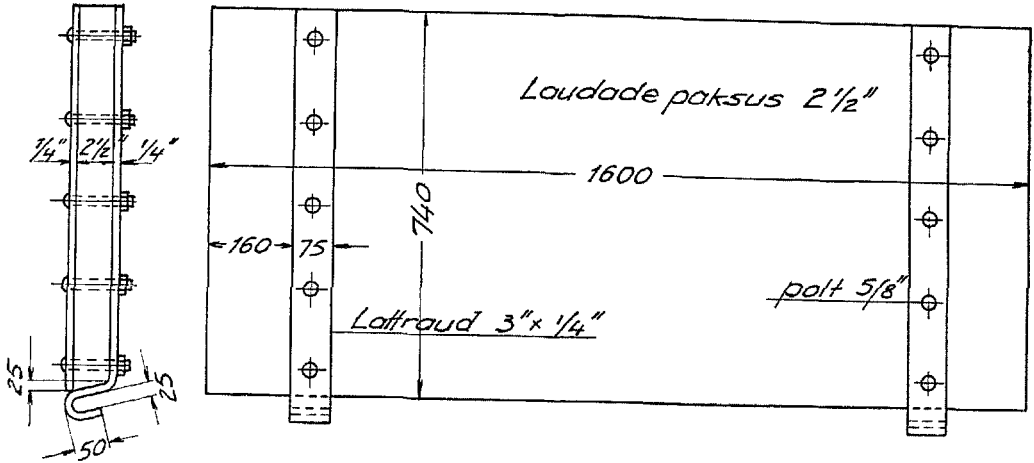

vaade B poolt

**SÕJAVÄE
LAADIMISE SILD
TÜÜP №2**

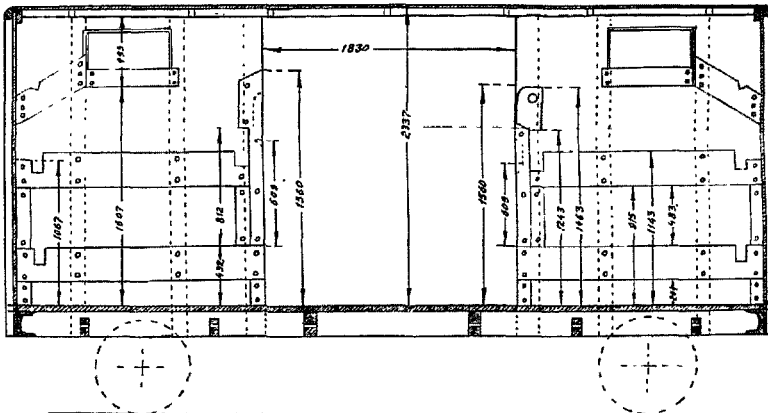
Joon No 44.

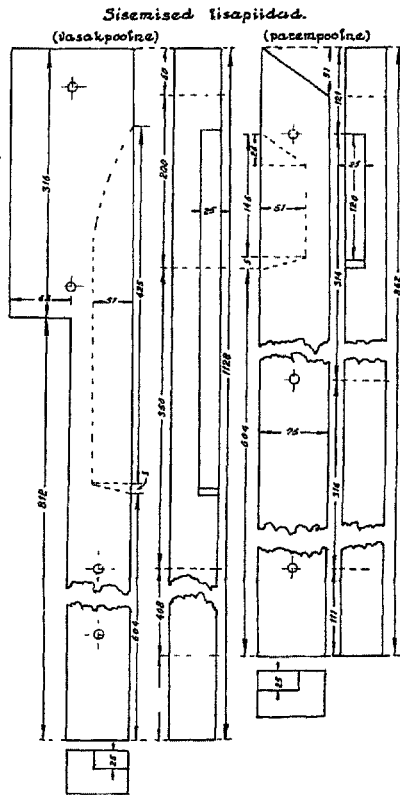
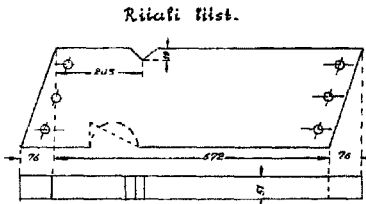
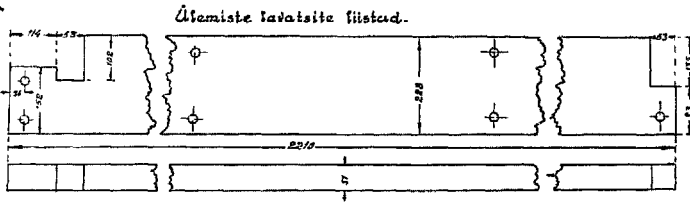
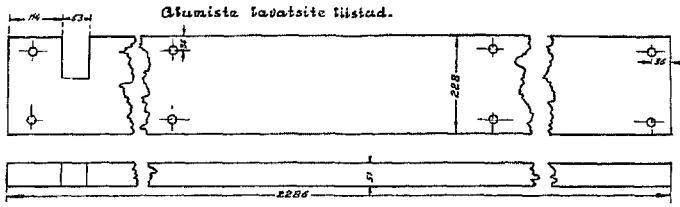
Kaubaveo laadimissild
tüüp nr. 3.

Joon. №47.

Salkoopalise kinnise kaubavaguni sisemine
ehitus.

Latsoopalise raadtee kinnise kaubavaguni kinnitatud sisseseaded.

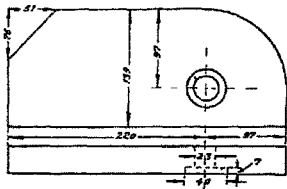
Alumise lavatsite liista tagi.

Ülemise lavatsite liista tagi.

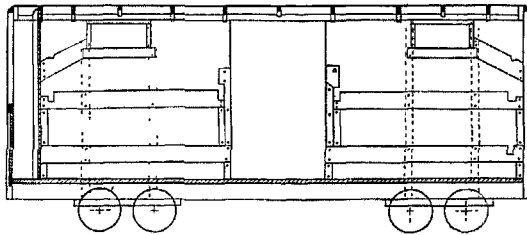

Rasimäe pööt.

Joon. N149.

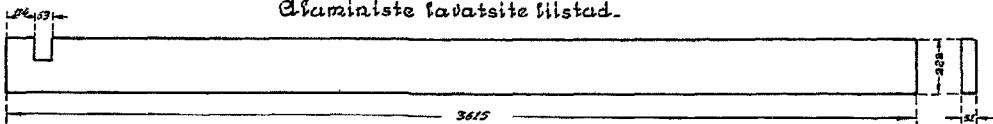
Kitsacoopalse raudtee kinnise kaubavagani sisemine ahitus.

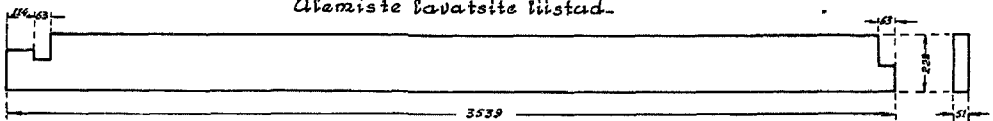
Joon. N150.

Kitsacoopalise raudtee kinnise kaubavagani kinnitatud sisseseaded.

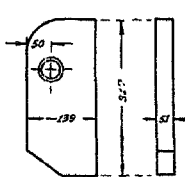
Alumiste lavatsite liistad.

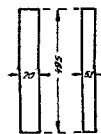
Ülemiste lavatsite liistad.

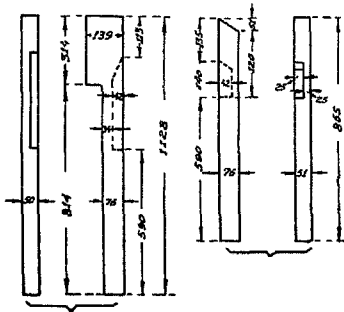
Pöör.

Ülemise lavatsi liistatugi.

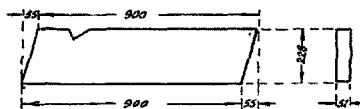

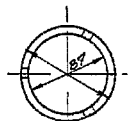
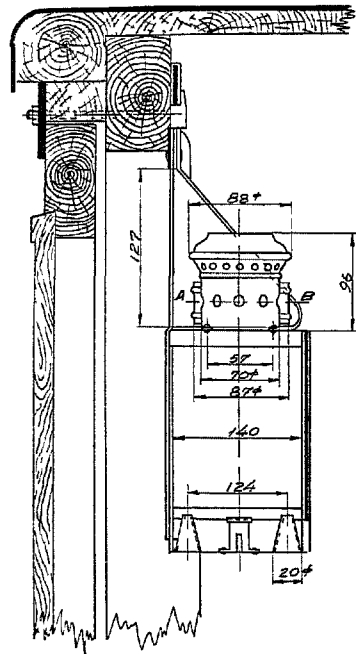
Alumine.

Lisapiidad.

Riivli liist.

loge A-B

